

HANDELINGE
VAN DIE
TWEEDE VERGADERING VAN DIE
ALGEMENE SINODE
VAN DIE
NEDERDUITSE GEREFORMEerde KERK
GEHOU IN BLOEMFONTEIN
OP DONDERDAG 13 OKTOBER
en volgende dae

1966

HANDELINGE
VAN DIE
TWEEDE ALGEMENE
SINODE

1966

E | NOTULE

VAN DIE TWEEDE ALGEMENE SINODE VAN DIE NEDERDUITSE
GEREFORMEerde KERK WAT OP 13 OKTOBER 1966 EN
VOLGENDE DAE IN BLOEMFONTEIN VERGADER HET

KONSTITUERING

Volgens aanbeveling van die Kommissie van Orde neem ds. J. Adler die voorsitterstoel in, aangesien hy aan die vereistes van art. 41 voldoen. Hy laat Ps. 25 verse 2 en 4 sing. Hy lees 'n gedeelte uit die Woord van God, tw. Efesiërs III van vers 14 af, en doen 'n gebed.

Daarna word die vergadering gekonstitueer met die afgevaardigdes van die sewe sinodes van wie die name heel voor vanaf bl. 5 in die agenda verskyn, met die veranderinge wat in punt C12 van die Tweede Verslag van die Scriba Synodi aangedui is.

Die volgende veranderinge in die lys van afgevaardigdes word nou aangebring:

KAAPLAND

Bl. 5

- I.p.v. ds. M. S. Louw kom ds. P. J. P. Hugo.
" mnr. C. v. d. M. du Toit kom mnr. C. du Toit.
" ds. P. J. J. van Rensburg kom ds. D. S. Conradie.
" mnr. G. D. S. de Jager kom mnr. P. L. Naude.
" mnr. B. J. du Randt kom mnr. D. G. Steyn.

Ouderlinge M. A. v. d. Merwe en A. J. Koortzen kom nie na die vergadering nie; hul secundi is ook verhinder om te kom.

- I.p.v. mnr. G. C. Stegmann kom mnr. J. J. Stoltz.
" ds. P. J. Human kom ds. J. A. du Plessis.
" mnr. J. N. Steyn kom mnr. J. J. Liebenberg.
prof. A. C. van Wyk kom mnr. F. J. Retief.
" mnr. I. J. L. Gouws kom mnr. G. J. le Roux.
" wyle ds. S. G. Basson kom ds. C. J. Bester.

J. J. Visser word J. J. C. Visser.

NATAL

- I.p.v. oudl. P. Cronje kom oudl. W. J. van Rooyen.
" ds. D. P. P. Lubbe kom oudl. H. M. B. Lotz.
" oudl. W. H. du Plessis kom oudl. I. J. A. Landman.
" oudl. W. G. Slabber kom oudl. J. W. Swart.
Oudl. P. Cronje.
I.p.v. oudl. P. J. Uys kom oudl. D. P. P. Lubbe.

O.V.S.

- I.p.v. oudl. J. G. Kriek kom oudl. P. J. Beneke.
Oudl. A. F. Papenfus se voorletters is A. J. Papenfus.
Oudl. L. H. Weideman kom eers die 14de.
I.p.v. oudl. M. H. Wessels kom oudl. G. J. Wessels.

SUID-TRANSVAAL

- Ds. P. J. B. Engelbrecht kom i.p.v. ds. D. B. Steyn.
Ds. J. H. L. Wannenburg.
Oudl. J. C. Erasmus kom i.p.v. oudl. J. W. Basson.

Ds. S. P. du Plessis kom i.p.v. ds. J. P. N. Prinsloo.
Ds. J. J. van Deventer kom i.p.v. ds. T. L. Botha.
Ds. C. A. van Zyl i.p.v. ds. D. C. G. Fourie.
Oudl. D. H. L. Nel i.p.v. oudl. E. Mooi.
Oudl. C. F. Smith i.p.v. oudl. P. A. Combrink.
Oudl. F. J. Stiglingh i.p.v. oudl. ds. C. W. H. Boshoff.

NOORD-TRANSVAAL

Oudl. W. A. Wepener i.p.v. oudl. C. S. J. van Rensburg.
Oudl. M. J. Cronjé i.p.v. oudl. J. A. de Kock.
Oudl. P. J. Rossouw i.p.v. oudl. B. D. T. Boshoff.
Ds. G. R. Keet i.p.v. ds. M. Kruger.
Dr. F. E. O'B. Geldenhuys.
Ds. A. M. Meiring.
Ds. G. J. Davidtsz.
Ds. J. F. du Toit.
Ds. J. M. Benadé.
Ds. D. A. Louw.
Ds. R. J. Raath.
Oudl. dr. W. Nicol.
Dr. H. D. A. du Toit.
Dr. H. J. Piek — afwesig tot later.
Dr. A. B. du Preez.
Dr. I. H. Eybers.
Oudl. (genl.) J. A. Brink.
Oudl. I. B. Kasselman.

MIDDE-AFRIKAANSE SINODE

Ds. C. J. Jackson kom i.p.v. ds. J. M. Kearney.
Oudl. P. C. W. Jooste kom i.p.v. oudl. W. Jacobs.
Oudl. H. J. Meyer kom i.p.v. oudl. J. C. A. Welman.
Oudl. T. Steyn kom i.p.v. oudl. P. Steyn.

SUIDWES-AFRIKA

Ds. C. C. Bond kom i.p.v. ds. M. M. Nieuwoudt.
Ds. J. J. Human kom i.p.v. ds. H. Goosen.
Ds. H. S. Vorster verskyn nie.
Ds. G. A. Jacobs is ds. G. A. J. Jacobs.
Oudl. R. A. S. J. Schlemmer kom i.p.v. ds. F. J. Mostert.
Oudl. D. J. Minnaar is afwesig.
Oudl. H. P. A. J. Botes kom i.p.v. oudl. H. H. Visser.
Oudl. G. Maritz kom i.p.v. oudl. T. du Plessis.

Stellenbosch:

Prof. F. J. M. Potgieter.

STEMOPNEMERS

Die volgende broeders word benoem:

Kaapland:

A5 Ds. A. J. Olivier (Konvenor)
A9 Ds. S. J. du Toit.
A13 Ds. J. J. C. Visser.

M.A.S.:

A15 Ds. W. J. Bruwer

S.W.A.:

A19 Ds. S. B. J. van Rensburg.

Natal:

M1 Ds. C. Colyn.

O.V.S.:

M8 Ds. P. B. Botha.

M11 Ds. P. van Niekerk.

Suid-Transvaal:

M15 Dr. S. J. Eloff.

Noord-Transvaal:

O17 Ds. D. J. Viljoen.

MODERATOR: Uit die name van al die lede van die vergadering as gros-lys word dr. J. S. Gericke by die eerste stemming as Moderator gekies. Ds. J. Adler wens hom met sy verkiesing geluk en hy spreek 'n woord van dank uit vir die vertroue in hom gestel. Die Moderator spreek 'n woord van dank uit teenoor ds. J. Adler wat as voorsitter waargeneem het.

A.I. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN ORDE (bl. 13)

1. Sittingsure — goedgekeur.
2. Skema van Werksaamhede

Die skema van werksaamhede soos in die verslag uiteengesit, word vir goedkeuring voorgestel. — Goedgekeur.

TYDELIKE KOMMISSIES**Diens van Barmhartigheid**

Ds. C. J. Bester kom in die Kommissie van Diens van Barmhartigheid.
Ds. Z. J. van Zyl kom in hierdie kommissie i.p.v. in Kommissie vir Publisiteit en ds. F. J. Linde vervang ds. H. S. Vorster.

Evangelisasie

Ds. C. J. Jackson i.p.v. ds. Kearney.

Jeugkommissie

Dr. W. J. G. Lubbe word van die Kommissie vir Ekumeniese sake hierheen oorgeplaas.

Ds. G. R. Keet word ook lid van hierdie kommissie. I.p.v. ds. M. M. Niewoudt en oudl. F. E. Mostert kom ds. C. C. Bond en oudl. R. A. S. Schlemmer.

ASSESSOR: Met die eerste stemming kom drr. A. P. Treurnicht, D. J. Louw en F. E. O'B. Geldenhuys op die drietal. Na 'n tweede stemming tussen drr. Treurnicht en Geldenhuys word eersgenoemde gekies. Hy word deur die Moderator verwelkom, neem sy plek in en spreek sy dank uit vir die vertroue in hom gestel.

TYDELIKE KOMMISSIES (Vervolg)

Fondse:

Ds. P. J. P. Hugo neem die plek van ds. M. S. Louw in en ds. J. J. van Deventer dié van ds. P. L. Botha.
Al die Saakgelastigdes in raadgewende hoedanigheid.

AKTUARIUS: Dr. J. D. Vorster word by die eerste stemming gekies.
Hy neem sy plek in en spreek sy dank uit vir die vertroue in hom gestel.

Regskommissie en Revisie

Ds. D. W. Krynauw word as lid bygevoeg.

Leerkommissie

Prof. F. J. M. Potgieter word ook lid.

Kommissie vir Benoeming van Kommissies

Die volgende voorstel van ds. J. H. Lange en oudl. M. J. C. van Tonder word aanvaar:

Op aanbeveling van die verskillende moderatorate, benoem die Sinode 'n tydelike kommissie wat uit ses verteenwoordigers van die N.G. Kerk in S.A. en twee van elk van die ander sinodes op aanbeveling van die afgevaardigdes van die onderskeie sinodes bestaan, om die permanente kommissies saam te stel en aan die Sinode vir goed- of afkeuring voor te lê.

Kommissie vir Publisiteit

Dr. P. P. v. d. Merwe i.p.v. ds. Z. J. van Zyl.

Beskrywingspunte (bl. 367)

Kategorieë Onderrig

Ptt. B IV. 26,

B IV. 28,

B IV. 30,

B VI. 9 word teruggetrek en verval dus.

B IV. 1 tot en met B IV. 24 is almal aanbevelings van die Permanente Sondagskoolkommissie en word dus nie deur die Tydelike Jeugkommissie behandel nie.

SKRIBA: Ds. A. J. V. Burger word by die eerste stemming gekies en spreek sy waardering uit vir die vertroue in hom gestel.

Verwelkoming

Dr. D. J. Louw verwelkom die sinodegangers in Bloemfontein en spreek sy dankbaarheid daaroor uit dat die Vrystaatse Kerk die Sinode in sy nuwe Sinodale Sentrum kan ontvang. Dr. J. S. Gericke word ook gelukgewens met sy verkiesing as Moderator en die toekenning van 'n eredoktorsgraad aan hom.

Tydelike Kommissies

Op voorstel van dr. W. Nicol en F. E. O'B. Geldenhuys word die volgende besluit goedgekeur:

Voeg by 5 (bl. 20) van Kommissie van Orde:

Die tydelike kommissies ontvang opdrag om noukeurig daarop te let of punte wat vir oorweging na hulle verwys is, wel deur die Algemene Sinode behandel behoort te word en indien hulle bevind dat die punte nie deur hierdie sinode behandel moet word nie, aan te beveel

- a) of hulle moet verval,
- b) of die insender na 'n ander instansie verwys moet word,
- c) of die sake deur hierdie sinode na 'n ander instansie verwys moet word.

Volmag aan Moderator

Ook die volgende voorstel word goedgekeur:

Met die oog op die beperkte tyd vir behandeling van die uitgebreide agenda wat ter tafel gelê is, word besluit:

Die Moderator ontvang volmag om na raadpleging met die Moderatuur te reël dat 'n verslag, 'n punt of punte in 'n verslag, of enige saak of voorstel van watter aard ook wat aan hom voorgelê word, geheel nie vir behandeling deur die Sinode aanvaarbaar is nie, of sal moet oorstaan vir behandeling op 21 of 22 Oktober, indien die tyd dit toelaat.

Kleredrag (bl. 21).

Aangesien die M.A.S. se Sinode nie vereis dat sy predikante togas moet dra nie, word daardie predikante hier daarvan vrygestel.

Verslag van Kommissie van Orde

Die verslag word nou in sy geheel met dank aan die Kommissie goedgekeur.

A.II. VERSLAG VAN DIE BREE MODERATUUR (bl. 21)

1. *Administrasie* — goedgekeur.
2. *Biddae en Voorbidding* — goedgekeur.

Die bepaling van biddae word vir aanbeveling na die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake verwys.

Van punte 3 tot 10 word kennis geneem.

Punt 8 word goedgekeur.

11. *Kerklike Tydskrifte*: Die punt word vir aanbeveling na die betrokke tydelike kommissies verwys.

12. *Kerkseël* — goedgekeur.

ASSISTENT-SKRIBA: Ds. D. P. M. Beukes word op voordrag van die Moderatuur benoem en neem sy plek naas die Skriba in.

Hulde aan Nagedagtenis van wyle Dr. H. F. Verwoerd

Die volgende voorstel van dr. J. D. Vorster word staande aanvaar:

„Die Algemene Sinode van die Ned. Geref. Kerk dink met diepe weemoed aan die tragiese heengaan van ons onvergeetlike vorige Eerste Minister, dr. H. F. Verwoerd.

Die Sinode bring dankbare hulde aan die nagedagtenis van 'n getroue en gesiene lidmaat van ons Kerk en huldig hom vanweë sy voortrefflike staatsmanswysheid, integriteit en die doelgerigte optrede waardeur hy geregtheid vir alle volksgroepes gesoek het.

Die Sinode verseker mev. Verwoerd en haar kinders van sy opregte bede om die vertroosting en krag van die Heilige Gees.

Mosie Nuwe Eerste Minister

Die Algemene Sinode van die Ned. Geref. Kerk wil sy Edele adv. B. J. Vorster van harte gelukwens met sy aanwysing as Eerste Minister van die Republiek van Suid-Afrika. Waar die landsbestuur en die welsyn van

alle burgers van die Republiek, sowel as ons land se posisie in internasionale verhoudings besonder hoë eise van staatsmanskap, visie, durf en ge- loof stel, verseker die Sinode die nuwe Eerste Minister van sy heelhartige voorbidding.

Voorgestel deur dr. A. P. Treurnicht en eenparig aanvaar.

Verslag van Breë Moderatuur (vervolg).

Van punte 13 tot 17 op bl. 26 word kennis geneem.

Pt. 18 A(c) (bl. 27) Die laaste woord word „beswaar” i.p.v. bewaar.

Die hele Reglement vir Administrasie en Beheer van Fondse word na die Regskommissie en die Kommissie vir die Fondse verwys tesame met die bylae aan die einde van die Tweede Verslag van die Scriba Synodi.

19. *Reglement vir Scriba Synodi* (bl. 29).

Goedgekeur.

(18) word na Tydlike Fondsekommissie verwys.

21. *Reiskoste* (bl. 31) — goedgekeur

Punte 22 tot 28 — kennis geneem.

29. *All Africa Conference* — goedgekeur.

30. *België* — kennis geneem.

31. *Britse en Skotse Kerke* — goedgekeur.

32. *British Council of Churches* — goedgekeur (asook Bylae III).

33. *Buitelandse Predikante*

Na „Kerkrade” word „en ander kerklike instansies” ingevoeg.
— goedgekeur.

34. *Bybel vir Roomse Kerk* — goedgekeur.

35. *Bybelgenootskappe* — goedgekeur.

36. *Bywoning van Ekumeniese Vergaderings*

Na „moet alle” word die woorde „verlof tot” ingevoeg.

37. *Christenraad* — goedgekeur.

38. *Christelike Instituut* — goedgekeur.

39. *Ekumeniese Betrekkinge* — goedgekeur.

40. *Geref. Ekumeniese Sinode* — kennis geneem, met dank aan dr. J. D. Vorster.

41. *Gereformeerde en Nederlandse Hervormde Kerke Insake Afvaardiging na Suid-Afrika* — kennis geneem.

42. *Gemeenskap van Gelowiges* — kennis geneem.

43. *Groete a, b, en c* — goedgekeur.

Punt d: Om tyd te bespaar, sal die groetes nie oorgebring word nie.

44. *Presbiteriaanse Alliansie*.

Die Sinode neem met dank aan dr. A. J. v.d. Merwe van sy verslag kennis.

45. Van punte 45 tot 48 word kennis geneem.

49. *Tussenkerklike Kommissie*.

Daar bylae 6 uitgeval het, doen die Skriba enkele mededelinge oor die jongste vergadering van die Interkerklike Kommissie en vermeld veral die goeie onderlinge gesindheid. — kennis geneem.

50. *United Churches* — kennis geneem.

A. III. VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI (bl. 62)

Van punte 1 tot 6 word kennis geneem.

7. Sinode 1966: Alle diensoende predikante moet in die toekoms die Agenda van die Sinode volgens die Reglement van Orde, punt 4(a) ontvang. (Handelinge 1962, bl. 242).

Van punte 8 tot 13 word kennis geneem.

Die verslag in sy geheel word met dank aan die Skriba goedgekeur.

A. IV. VERSLAG VAN PERMANENTE REGSKOMMISSIE (bl. 64)

I en II Personeel en Vergaderings — kennis geneem.

III (i) *Opdragte Uitgevoer.*

Die woord „buitengewoon” in die tweede reël van voorstel (i) word met „uitsonderlike” vervang.

(a) Die benaming „Attestaat” word aanvaar. Die res van die punt staan tot die behandeling van B. VII 32 oor.

III 2) (bl. 66). Herstel van Diakenamp

Op voorstel van oudl. (prof.) H. D. A. du Toit en ds. J. M. Benadé besluit die vergadering om kennis te neem van die studiestuk i.s. herstel van die diakenskap en verwys dit na die Regskommissie en die A.K.D.B. terug om met 'n gesamentlike verslag na die H.E. Sinode te kom. Die Regskommissie sal die leiding neem.

III 3) (bl. 68) Lidmaatskap van Sendingleraars — staan oor

III 4) Opleiding en Legitimasié (bl. 68)

Aangesien die sake ook in beskrywingspunte voorkom, staan dit tot by die behandeling van die beskrywingspunte oor.

III 5) Beroepstelsel (bl. 70).

As gevolg van 'n ordemosie word die aanbeveling op bl. 72 by die bespreking gelaat.

Die aanbeveling onder punt 2 (bl. 73) i.s. *verblyf in gemeente deur leraar vir minstens drie jaar* word met die volgende wysigings aanvaar: „beveel aan” word „besluit”; i.p.v. „dag van sy bevestiging” kom „jaar van sy bevestiging volgens die Jaarboek” en voor die woord „moedergemeente” kom die woord „betrokke”.

Die aanbeveling onder punt 3 (bl. 73) word aanvaar.

Seënwense

Telegramme met seënwense aan die Sinode is ontvang van: Staatspresident en mev. C. R. Swart.

Gemeentes Port Elizabeth-Nooitgedacht, Empangeni en Bulawayo.

Ouderling Minnaar (Helmeringhausen), ds. F. Botha (Louis Trigardt, ds. en mev. Van Tonder (Driebergen, Nederland), dr. A. J. v.d. Merwe, ds. A. P. S. Beetge.

Kerkrade en gemeentes Gamkavallei, Loeriesfontein, Steynsrust, Lui-paardsvlei, Ladysmith, Garies, Oranjeville en Viljoenskroon.
Die Kerkbode.

Kerkrade Mariental, Steytlerville, Kakamas, Arcadia, Frankfort, Vrede-Wes, Johannesburg-Noord, Tarkastad, Noorder-Paarl, Pretoria-Wes, Humansdorp, Volmoed, Walvisbaai, Indwe, Keetmanshoop en Heidelberg (Tvl.)

Church of England in S.A. (kanselier D. G. Mills).

Kerkraad en leraar Sabie.

Kerkraad en pastorie Namakwaland.

Leraars, kerkraad en gemeente Paarl,

Ringskriba Lydenburg.

Ds. Van Arkel (Kaapstad).

Na die sing van Ges. 12 vers 1 en 'n gebed deur ds. C. Colyn verdaag die vergadering tot more.

VRYDAG, 14 OKTOBER

Biduur

Ds. I. F. Retief lei die biduur.

Versoeke tot Hersiening

Kennis van versoeke tot hersiening van besluite van die vergadering word gegee:

1. T.o.v. pt. 33 in die verslag van die Breë Moderatuur, deur ds. H. M. de Vos;
2. T.o.v. pt. 1 in die verslag van die Breë Moderatuur, deur dr. W. Nicol.

A. IV. VERSLAG PERMANENTE REGSKOMMISSIE (vervolg) (bl. 73)

Pt. 4 Informasie oor kandidate

Die Sinode besluit dat die aanbeveling soos volg gewysig word:

Nadat hierdie nominasielys gesuiwer en vrae oor kandidate gestel is, mag die Voorsitter, voordat daar tot stemming oorgegaan word, inligting verstrek i.v.m. al die genomineerdes, met dien verstande dat hierdie mededelinge positief, nie-propagandisties, saaklik, beheers en tot feite beperk sal wees.

5. (bl. 74) Voorlegging van name deur Ringskommissie

Die aanbeveling word goedgekeur, met weglatting van „wat skynbaar buite sirkulasie geraak het.”

6. (bl. 75) Kerkraad se besluit oor Aanname van Beroep

Die aanbeveling word verwerp en die volgende amendement van di. D. P. M. Beukes en A. J. V. Burger aanvaar:
Wanneer 'n leraar van 'n gemeente 'n beroep na 'n ander gemeente ontvang, sal die kerkraad van die gemeente waarin die leraar staan, die reg hê om die leraar amptelik met advies te bedien.

7. (bl. 75) Onruiling van Standphase

Die aanbeveling word goedgekeur en vir verdere formulering na die regskommissie deurgestuur. „Kerkrade en” word geskrap en „buitengewone omstandighede” deur „siekte” vervang.

Publikasie i.s. Beroepstelsel

Die volgende voorstel van dr. W. J. G. Lubbe en ds. Z. J. van Zyl word die eenparige besluit van die vergadering:

Die Sinode het met waardering kennis geneem van sy Aktuarius se publikasie oor die beroepstelsel wat gedurende die reses verskyn het en wens die geagte broeder geluk met hierdie resultaat van navorsing te midde van groot drukte van kerklike dienswerk.

Sittingsure

Die vergadering voldoen sonder teenstem aan 'n versoek dat die sittingsure in die oggend van 8.45 tot 12.30 sal wees.

Kerkseöl:

Die volgende onbestrede mosie van dr. W. Nicol word die besluit van die vergadering:

Dit word aan die Kommissie vir Algemene Sake opgedra om aanbevelings in verband met die gebruik van die sinodale seöl te doen: deur wie, met watter verlof en op welke wyse. (Sien A. II. 12, bl. 6.)

C. I. TWEEDE VERSLAG VAN BREE MODERATUUR (bl. 407)

1. Gemeenskap van Gelowiges — Die behandeling van hierdie punt staan oor.

2. Christelike Instituut van S.A.

Dit word na die Tydelike Kommissie vir Ekumeniese Sake verwys.

3. Algemene Sekretaris A.K.D.B.

Dit word na die Regskommissie verwys.

4. Polisie en Weermag.

Hierdie hele saak word na die Moderatuur verwys om in oorleg met die lede van die vorige Breë Moderatuur en na aanhoring van wenke, besware, ens. van lede van die Sinode, met 'n aanbeveling na die Sinode te kom.

Punt 6 Status van Evangeliedienaraars. Die behandeling hiervan staan oor.

Punt 7 Vatikaanse Konsilie. Goedgekeur.

Aanbevelings (Bylae B)

1. Goedgekeur.

2. Goedgekeur.

3. Goedgekeur („aan” i.p.v. „op” in derde laaste reël).

Punt 8 Wyle dr. H. F. Verwoerd

Goedgekeur („Vrydag, 9 September” i.p.v. „Donderdag, 8 September”).

C. II. TWEEDE VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI (bl. 419)

Al die aanbevelings van die Skriba in punte I tot C. II (m) word goedgekeur.

C. II. 3(a) en (b)

Staan oor.

C. II. 4

Afgehandel.

C. II. 5(a)

Word na die Tydelike Kommissie vir Sending en Fondse verwys.

C. II. 5(b) 1

Word na die Tydelike Kommissie vir Fondse en Sending verwys.

C. II. 5 (3) (b)

Kennis geneem.

C. II. 6

Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Sending-kommissie.

C. II 7(a) en (b)

Nie ontvanklik nie en daar word hiervan afgestap.

C. II. 8

Kennis geneem.

C. II. 9

Kennis geneem.

C. II 10

Kennis geneem.

C. II. 11

Met dank kennis geneem.

C. II. 12

Afgehandel.

C. II. 13

Na die Tydelike Kommissie vir Fondse en die Tydelike Regskommissie verwys.

C. II. 14

Na die Kommissie vir Ekumeniese Sake verwys.

A. VII. VERSLAG VAN ALGEMENE KOMMISSIE VIR KERKLIKE TYDSKRIFTE EN DIE JAARBOEK (bl. 143)

A. Algemeen.

1 en 2 Kennis geneem.

3. Redakteurs

Op voorstel van di. W. A. Landman en A. J. van Wyk besluit die vergadering dat die huidige assistent-redakteur van Die Kerkbode, ds. P. L. Olivier, op dieselfde salarisskaal as die redakteurs van Die Kerkbode en Die Voorligter — die nuwe salarisskaal vir amptenare van die Kaapse Kerk — geplaas word. Hierdie verhoging sal terugwerkend wees tot op die datum waarop die ander redakteurs verhoging ontvang het.

Die res van die punt staan vir latere behandeling oor.

4. **Finansies** — Kennis geneem.
5. **Organiseerder** — Kennis geneem.
6. en 7. — Kennis geneem.
8. **Wins- en Verliesrekening** — Kennis geneem.
9. 10. en 11. — Kennis geneem.
12. Die volgende mosie van di. J. du P. Malan en C.A. du Plessis word aanvaar:

Die Hoogeerwaarde Sinode boekstaaf sy oopregte waardering teenoor die Redakteur van Die Kerkbode vir die gehalte van die weeklikse inleidingsartikel wat in 'n tyd soos hierdie 'n positiewe klank van ons Kerk laat uitgaan.

Die Voorligter

Van punte 13 tot 15 word kennis geneem. 'n Mosie van dank en waardering teenoor die redaksie van Die Voorligter word aanvaar.

Die Jaarboek

16. Kom later weer voor.
17. en 18. Kennis geneem.
19. **Name van Kerkraadslede** — goedgekeur..
20. en 21. Kennis geneem.
22. (a) Kennis geneem.
(b) Word verwys na ds. Flemming, prof. Du Toit en ds. L. P. Spies om 'n voorstel te formuleer.
23. Kennis geneem.

Aanbevelings

24. **Reglement van Kommissie** — goedgekeur.
25. **Aanstelling van Redakteurs.**

Op voorstel van ds. H. J. C. Snijders en oudl. (ds.) L. P. Spies — besluit die vergadering dat die Algemene Kommissie vir Kerklike Tydskrifte en die Jaarboek by die benoeming van Hoofredakteurs van

Die Kerkbode en Die Voorligter die nodige aanbevelings aan die Breë Moderatuur sal voorlê wat die finale aanstelling sal doen.

26. **Betiteling van Nie-Blanke Leraars**

Die aanbeveling van die kommissie word verwerp en die Sinode besluit:

Die betiteling van leraars uit die Dogterkerke word deur die betrokke Kerke vasgestel. Die vertaling in Afrikaans is „eerwaarde”.

Oudl. (ds.) A. P. Smit en dr. P. P. van der Merwe en I. H. Eybers vra dat hul name in die minderheid aangeteken word.

27. **Beheer oor alle Kerklike Tydskrifte**

Na aanleiding ook van die beskrywingspunte

2. B. XI. 3. Amalgamasie Kerklike Tydskrifte
- B. XI. 4. Kerklike Blaaie
- B. XI. 5. Een Kerkblad
- B. XI. 6. Kerklike Tydskrifte

besluit die Sinode:

- (a) dat alle kerklike tydskrifte, sover moontlik, onder beheer van een kommissie, dié van Kerklike Tydskrifte, val;
- (b) dat Kerklike Tydskrifte, sover moontlik, gekonsolideer of saamgesmelt word (sien Verslag van die Kommissie vir Kerklike Tydskrifte, bl. 149, pt. 27).

Dit word aan die Kommissie van Kerklike Tydskrifte opgedra om hierdie doelstelling te probeer verwesenlik.

Die volgende voorstel van ds. C. J. Bester en dr. G. J. Kotzé word die besluit van die vergadering:

- (c) dat geen nuwe tydskrifte sonder die toestemming van die Kommissie vir Kerklike Tydskrifte uitgegee word nie.

28. **Vasstelling Hervormingsdag**

- a) — Die aanbeveling word aanvaar.

29. **Intekening op die Kerkbode**

Aanvaar, met wysiging van „bepaal” in reël 1 na „doen 'n beroep”.

30. Goedgekeur.

31. Goedgekeur.

32. Goedgekeur.

Nadat A Algemeen 3 i.s. Redakteurs goedgekeur is, word die hele verslag aanvaar.

DI. EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VI PUBLISITEIT (bl. 438)

B. XI. 1. Uitsaaidienste en

B.XI. 2. Behoud van die Verteenwoordigers in die Kerklike Adviserende Komitee van die S.A.U.K. (bl. 404—405)

—Goedgekeur.

Die res van die verslag is reeds afgehandel (pt. 27 hierbo).

Die volgende mosie van di. H. J. C. Snijders en L. P. Spies word deur die vergadering met akklamasie aanvaar:

Redakteur Die Voorliger

Die H.E. Sinode betuig sy hoogste waardering vir die bewonderenswaardige wyse waarop ds. A. J. V. Burger vir die afgelope kwarteeu as Redakteur van Die Voorliger opgetree en die blad onder die leiding van die Heilige Gees tot so 'n interessante en lesenswaardige tydskrif met so 'n wye sirkulasie uitgebou het.

Waar hy nou sy voorneme te kenne gegee het om uit te tree, bid die Sinode hom die rykste seën van die Here toe en vertrou dat hy vir nog baie jare vrugbare diens aan die Kerk en in besonder aan Die Voorliger wat so na aan sy hart lê, sal lewer.

Daarby betuig die Sinode sy besondere waardering vir die gesondde geldelike toestand waarin die blad by sy aftrede gelaat word.

Ook die volgende voorstel van dr. W. J. G. Lubbe en ds. M. J. Smuts word deur die vergadering aanvaar:

Kompilator Jaarboek

Hierdie Sinode herdenk met groot waardering die kosbare dienste wat wyle ds. Norval Geldenhuis vir baie jare aan die Kerkjaarboek gewy het.

Hierdie besluit moet skriftelik aan sy weduwee oorgedra word.

Verlof vir Afwesigheid — word aan ds. R. B. T. Rens vir Saterdagoggend, die 15de, en aan ds. P. de V. Grobbelaar vir Saterdag, die 22ste, toegestaan.

Di. H. J. Schutte en J. P. H. Gertenbach is vanaf Vrydagnamiddag, die 14de, weens siekte afwesig.

Seënwense

Verdere telegramme met seënwense is ontvang van: die Ringe van Gibeon en Turffontein, die leraar, Kerkraad en gemeente van Wesselsbron-Noord, die leraars en Kerkraad van Bredasdorp, die Kerkrade en gemeentes van Ficksburg, Viljoenskroon, Oos-Londen-Noord, Rusape, Misgund en Niekerkshoop, die gemeentes Tsumeb en Witbank, die Kerkrade van Vredenburg, Ariamsvlei, Calvinia, Port Elizabeth-Sentraal en Gobabis-Suid, die Transvalse predikante van die Church of England in S.A. (dr. John Allen), die Sinodale Voorsitter van die Metodiste Kerk van die O.V.S., Noord-Kaapland en Lesotho, di. Visser en Potgieter (Vredenburg), ds. en mev. Winterbach (Port Elizabeth-Sentraal), mnr. en mev. Vivier (Bethulie), Van Huyssteen (Northcliff), die Kerkjeugvereniging Pietersburg-Noord, die Sendingstasiepersoneel Dingaanstat.

Na die sing van Gesang 125:5 en 'n gebed deur oudl. P. Cronjé, verdaag die vergadering tot Saterdagoggend, 15 Oktober, om 8-uur.

SATERDAG, 15 OKTOBER

Biduur

Die biduur word deur ds. W. J. Bruwer geleei.

Die Moderator spreek hom uit oor foutiewe berigte in 'n Engelstalige koerant oor die Christelike Instituut en oor die Vrymesselary. Die Assessor sal genoemde koerant daaroor spreek. Waardering word in die vergadering uitgespreek teenoor koerante wat op waardige wyse publisiteit aan die werkzaamhede van die Sinode gee.

Wyle dr. M. J. van der Westhuizen

Op voorstel van di. D. W. Krynauw en D. P. M. Beukes neem die Sinode met leedwese kennis van die heengaan van dr. M. J. van der Westhuizen wat gedurende ongeveer 20 jaar Die Kerkbode as Hoofredakteur gedien het, en besluit dat die meegevoel van die vergadering aan mev. Van der Westhuizen oorgedra word.

Stukke van M.A.S.

Sekere stukke van die Midde-Afrikaanse Streeksinode wat laat ingekom het, word na die Tydelike Regskommissie verwys vir advies of dit ontvanklik is.

A. VI. VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR LEER EN PROTESTANTSE AKSIE (bl. 139)

- 1, 2 en 3. — Kennis geneem.
4. *Heidelbergse Kategismus* — Staan oor.
5. *Beter Koördinering van Protestantse Aksie* — Goedgekeur.
6. *Verslagvorm vir Kerkrade* — Goedgekeur.
7. *Kruisbanier* — Met dank kennis geneem.
8. *Eskatologie by Kategetiese Onderrig* — Staan oor.
9. *Besoek, ds. Gravendeel* — Kennis geneem.
10. *Kloosterskool, Kimberley* en
11. *Die Christen-Geneesheerbond* — Kennis geneem.
12. *Geref. Ekumeniese Sinode* — Na Tydelike Kommissie vir Leer en Liturgie verwys.
13. *Besoek prof. Homrighausen* — Kennis geneem.
14. *Vraelys* — Kennis geneem.

Die verslag word in sy geheel met dank aangeneem.

A. VIII. VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR BYBELVERKLARING EN BYBELVERTALING (bl. 150)

1. Bybelverklaring

Die volgende besluit word op voorstel van oudl. (prof.) H. D. A. du Toit en ds. A. M. Meiring geneem:

Die Sinode neem dankbaar kennis van die vordering met die verklaringgreeks van die Nieu-testamentiese boeke, dank die broeders wat daaraan meegewerk het, bemoedig die uitgewers om gelowig met die onderneming voort te gaan en versoek die kerkrade om met die oog op

die prediking en vermeerdering van die in ons dae so nodige bybelkennis, die kommentare daadwerklik by ons lidmate aan te beveel.

Huldiging Prof. Dr. B. B. Keet

Die volgende mosie van ds. A. J. van Wijk en oudl. (prof.) J. L. de Villiers word aanvaar:

Waar prof. B. B. Keet besluit het dat hy nie met die taak van Bybelvertaling en -revisie kan voortgaan nie, wil die Sinode sy waardering en dank boekstaaf vir die dienste wat die geagte hoogleraar oor baie jare aan hierdie arbeid bestee het. Hy is die enigste oorlewende lid van die oorspronklike Bybelvertalers; vir baie jare het hy vurig daarvoor gepleit dat die Woord van God ook in Afrikaans beskikbaar moet wees, en deur die jare het hy sy besondere gawes, dogmatiese kennis, eksegetiese insig en taalkundige vaardigheid, eers as Bybelvertaler en later met die revisie, aan hierdie taak gewy. Sy groot taak om aan ons Kerk en volk die Bybel in Afrikaans te gee, is 'n erfenis waarvoor die Sinode diep dankbaar is.

Van die vorige punte tot by pt. 5 word kennis geneem.

5. Aanbevelings

1. Voltooiing van Nuwe Testament-reeks — Goedgekeur
2. (a) Boekdeeltjies — Goedgekeur
(b) Bybelvertaling — Goedgekeur

A.X. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE KOÖRDINERING VAN INLIGTINGSDIENSTE (bl. 179)

1, 2 en 3. — Kennis geneem.

4. Aanbevelings

(a) en (b) word aanvaar.

Bylae 1. Reglement van die Kommissie van die Alg. Sinode vir Inligtingsdienste.

Goedgekeur.

Die verslag word in sy geheel met dank aanvaar.

A. V. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR AKTUELE SAKE (bl. 84)

Prof. W. J. v. d. Merwe en dr. D. D. Rosslee mag inligting gee as hulle daartoe uitgenooi word.

1 tot 4. — Kennis geneem.

Bylae I. Menslike Verhoudinge

1 tot 6. — Goedgekeur.

7. Vir verdere besinning terugverwys.

8 tot 11. — Goedgekeur.

12. Goedgekeur, met weglatting van „d.w.s. wat moes aanvul wat by hom ontbreek”.

13. Terugverwys.

14. Terugverwys.

15. Goedgekeur.

16 en 17. — Goedgekeur.

18. Aanvaar, met die versoek dat die kommissie verder daarop uitbou.

Die Sinode besluit ook dat 'n kommissie benoem word om tydens die huidige sitting die punte wat terugverwys is, te behandel en te rapporteer.

Hierdie kommissie sal bestaan uit proff. F. J. M. Potgieter, E. P. Groenewald, A. B. du Preez, W. J. v. d. Merwe, dr. F. E. O'B. Geldenhuys (voorsitter), F. J. Minnaar, di. G. J. Naudé, M. J. P. Olivier, F. A. Kock.

Aanbevelings

Die aanbevelings word na dieselfde ad hoc-kommissie verwys om ook daaroor verslag te doen.

BYLAE II.

(11) Gemengde Huwelike (bl. 91)

- 1 en 2. — Goedgekeur.
- 3, 4 en 5. — Terugverwys.
6. Goedgekeur, met verandering van die woord „godsdiestige motief” deur die Tydelike Kommissie.
7. — Goedgekeur.
- 8 en 9. — Goedgekeur.
10. — Na die ad hoc-kommissie verwys.
- 11 en 12. — Goedgekeur.

Aanbevelings

Na die ad hoc-kommissie verwys.

Bylae III. (b) Die Kerk en Kerklike Verhoudinge (bl. 95)

A. Die Kerk van Christus onder die Volkere

- 1 tot 4. — Goedgekeur.

B. Historiese agtergrond — Goedgekeur

C. Die Drie Afrikaanse Kerke —

- 27 tot 31. — Kennis geneem.
- 32(ii) (bl. 108). Na „nie om daarmee” word „in eerste instansie ingevoeg.”
- (III) Die laaste sin word geskrap.
- (IV) (bl. 108) — Die eerste sin moet anders geformuleer word — verder goedgekeur.
33. — Goedgekeur.

D. Die Verhouding van Moeder- en Dogterkerke (bl. 109)

(i) Sendingbeleid

Die woord „Kerk” in punt 42 op bl. 112 word „volkskerk”. Punt 46 (bl. 113) word na die ad hoc-kommissie verwys.

Die res van die verslag word goedgekeur.

Mosie van Dank

Die volgende onbestrede mosie, van ds. D. P. M. Beukes afkomstig, word deur die vergadering aanvaar:

Musiekkommissie O.V.S.

Die Sinode betuig sy opregte dank en waardering teenoor die Musiekkommissie van die Vrystaatse Sinode vir die keurige en verheffende musiekprogram wat gisteraand vir die afgevaardigdes na die Algemene Sinode aangebied is en neem ook met ingenomenheid kennis van die bydraes van verskillende instansies waardeur hierdie onderneming finansieel moontlik gemaak is.

Kabelgram aan Verteenwoordigers in V.V.O.

Op voorstel van di. S. H. van der Spuy en J. J. Human word eenparig besluit:

Dit word aan die Moderatuur opgedra om 'n kabelgram aan ons land se verteenwoordigers in die V.V.O. te stuur en hulle van ons voorbidding om leiding, moed en sterkte van Omhoog te verseker.

Personeel

Oudl. P. du Toit (Kaapland) het in die vergadering verskyn.

Verlof tot Afwesigheid

word verleen aan:

oudl. C. du Toit wat van vandaag af weens ongesteldheid afwesig is, ds. D. S. Conradie en oudl. P. Naude vir Vrydag namiddag en Saterdag, 21 en 22 Oktober, oudl. N. A. J. van Rensburg vir Vrydag en Saterdag 21 en 22 deser — laasgenoemde met verlies van daggelde.

Verslag Kommissie Vir Aktuele Sake (Vervolg)

E. Uitbouing van Aanvaarde Beleid van Afsonderlike Selfstandige Inheemse Kerke (bl. 115)

49. Goedgekeur.

F. Gesamentlike Besinning tussen Kerke oor Bevolkingsverhoudinge.

50. tot 54. Kennis geneem.

55. Goedgekeur.

56. Goedgekeur, met die wysiging in (a): „die Skriftuurlike imperatief ens.” word „imperatif tot Skriftuurlike eenheidstrewe.”

Aanbevelings (bl. 117)

1 tot 5. Kennis geneem.

6. (a) In die eerste sin word „waarde” deur „betekenis” vervang.

8. (c) word (a)

(a) word (b)

(b) word (c).

9. tot 11. Goedgekeur.

12. staan oor.

13. Die tweede sin moet lees: „Daar mag egter wedersyds geen druk uitgeoefen word nie.”

14. (b) (a) word „Die Imperatif tot Skriftuurlike Eenheidstrewe.” Origens goedgekeur.

Bylae IV. (bl. 120)

A. word Kerklike naasteliefde in persoonlike en maatskaplike verhoudinge.

1 tot 8 — Goedgekeur.

B. Die Roeping van die Kerk

9 tot 12 Goedgekeur.

C. Kerktaak

(1) Teenoor die Owerheid

(a) Begrensing

13 tot 18. Goedgekeur.

(b) Die Ware Taak

19 tot 24. Goedgekeur.

(2) Kerk en Volk

25 tot 33. Goedgekeur.

Die aanbevelings (bl. 128) word na die ad hoc-kommissie verwys.

Bylae V. (bl. 130)

(ii) Die Stelsel van Trekarbeid in S.A.

A. Agtergrond

1 tot 6. Goedgekeur.

B. Feitlike Toestand

7 en 8. Goedgekeur.

9. Gevolgtrekkinge.

(d) en (g) word geskrap en die res goedgekeur.

C. Voordele van Trekarbeidstelsel

10 en 11. Na ad hoc-kommissie verwys.

12. Die eerste woorde word: „n Bepaalde voordeel . . .” Verder word die punt goedgekeur.

D. Die Nadele van die Trekarbeidstelsel

13. Goedgekeur.

14. tot aan die einde van die Bylae word na die ad hoc-kommissie verwys. (bll. 134—137).

Bylae VI. Heilige van die dag van die Here (bl. 137)

1. tot 9. Goedgekeur.

10. Vir herformulering na die ad hoc-kommissie verwys.

A. IX. VERSLAG KOMMISSIE TER BEVORDERING VAN OPENBARE SEDELIKHEID (bl. 152)

A. 1 tot 17. Kennis geneem.

B. 1. Owerspel as Misdaad en die Ontugwet.

Ten opsigte van punt (a) word die volgende voorstel van ds. G. R. van Rooyen en oudl. (dr.) E. Brown aanvaar:

(a) Die Sinode benadruk die beginsel dat owerspel, soos alle ander vorms van onkuisheid wat deur die sewende gebod in die Wet van die Here veroordeel word, in die wetgewing van 'n Christelike land van staatsweë as misdaad strafbaar behoort te wees,

- (b) betuig sy hoë waardering vir bestaande elemente in die wetgewing van ons staatshuishouding wat hierdie beginsel eerbiedig, maar voel hom genoodsaak om, in die lig van die toenemende sedelike verwilderding en tragiese gesinsverbrokkeling van ons tyd, die Staat andermaal dringend te versoek om die beginsel in die Romeins-Hollandse Reg dat owerspel 'n kriminele oortreding is, maar wat deur 'n hofbevel in 1914 opgehef is, te herstel,
- (c) dra die onderhandelinge met die Staat in hierdie verband op aan sy Kommissie vir Openbare Sedelikheid vir behartiging in die reses.

(b) **Die Ontugwet** (bl. 158)

Die punt word geskrap.

(c) **Gekonsolideerde Wetgewing**

Goedgekeur.

2. **Konsolidering van Sondagswette** (bl. 159)

(a), (b), (c) en (d) word goedgekeur.

3. **Wet op Sondagsport.** Goedgekeur.

4. **Voorligting oor Gesinsbeplanning.**

(a), (b), (c) en (d) Goedgekeur.

(e) Na die Tydelike Kommissie vir Openbare Sedelikheid verwys.

5. **Kerklike Beleid**

Goedgekeur.

6. **Begroting.**

Is in hande van Kommissie vir die Fondse.

7. **Drankbeleid**

Die aanhef word soos volg gewysig: Die Sinode dra dit aan die Algemene Kommissie vir Openbare Sedelikheid op om alles in sy vermoë te doen om die misbruik van drank en die daarvan gepaarde alkoholisme aan bande te lê.

(a) tot (e) word geskrap en (f) word goedgekeur.

Seënwense

Die Kerkraad en gemeentes van Vioolsdrif, die Kerkraad en sendelinge van die Ned. Geref. Kerk in Afrika, die Moedergemeente Gobabis en die KJV. Ringsunie van Losberg het telegramme met seënwense aan die Sinode gerig.

Afsluiting

Nadat die vergadering die 1ste en 2de vers van Gesang 4 gesing het, doen ds. M. J. Smuts die slotgebed.

MAANDAG, 17 OKTOBER

Biduur

Die vergadering begin om 8.45 vm. en ds. H. C. van Rooyen lei die biduur.

Openingsrede

Die Moderator dra die dank van die vergadering aan dr. P. S. Z. Coetze oor vir die openingsrede wat hy op Sondagaand, 16 Oktober, by geleenheid van die Nagmaalsviering deur die afgevaardigdes in die Sino-dale Saal gelewer het. Die rede sal as 'n bylae in die Handelinge verskyn.

Dank aan Voorsitter van Universiteitsraad

vir die musiekprogram gisteraand aangebied.

Kollekte vir Skulddelging op Gedenkkerk, Pietermaritzburg

Die Moderator dra die dank van die vergadering aan dr. P. S. Z. R281.40 wat die vorige aand by wyse van 'n kollekte ingesamel is, aan die Moderator van die Natalse Sinode, dr. W. J. G. Lubbe. Laasgenoemde betuig die hartlike dank van ons Kerk in Natal en die volgende voorstel van di. H. J. C. Snyders en C. W. I. Pistorius word die eenparige besluit van die vergadering:

Gesien die heel besondere omstandighede waaronder die Natalse Sinode genoodsaak was om in te staan vir die bou van die Voortrekker-Gedenkkerk ten einde die omstrede Erf no. 33 as 'n kosbare kleinood vir Kerk en volk te behou, besluit die Sinode, sonder om daardeur 'n presentent te skep en met hoeë waardeering vir steun wat reeds gegee is, om die swaar las wat nog op die gebou rus, as 'n ereskuld vir die verantwoordelikheid van die hele N.G. Kerk te aanvaar.

Verder word 'n baie dringende beroep op die sinodes gedoen om vertoë tot hul kerkrade te rig om die verdienstelike saak met groot simpatie te bejën en ruim finansiële steun daaraan te verleen, ten einde die **tans nog bestaande kapitale skuld van R69,250.00** so gou moontlik te delg.

Die Sinode verleen ook toestemming dat inligtingstukke vir die afgevaardigdes ter tafel gelê mag word.

Notulering

Die volgende voorstel van oudl. (ds.) A. P. Smit en dr. L. L. J. Visser wat gedurende die vorige sitting ingedien is, kom aan die orde:

Alle voorstelle en amendemente wat voor die vergadering gedien het, word genotuleer, met duidelike vermelding van voorstellers en sekondante, asook van wat aangeneem en verwerp is.

Na aanleiding van die voorstel, kom die interpretasie van punt 9(a) in die Reglement van Orde (Acta Algemene Sinode 1962, bl. 244) ter sprake.

Die voorstel word met meerderheid van stemme aanvaar.

A.XI. VERSLAG VAN DIE ALGEMENE SINODALE SENDINGKOM-MISSIE (BL. 182)

1 en 2. Kennis geneem.

Aanbevelings (bl. 210)

1. Personeel A.S.S.K. (Par. 2) — Goedgekeur.
2. Dr. W. A. Malherbe (Sien ook aanbeveling op bl. 210) — Goedgekeur.
3. Aanstelling Voltydse Sekretaris

Die Aktuarius verduidelik dat alleen bestaande poste van algemene sekretarisse bly voortbestaan en aangevul kan word.

4 tot 7. — Kennis geneem.

8. CARA (bl. 184—186)

Aanbeveling 3(a) (bl. 211)

Na aanleiding van 3(a) word op voorstel van oudl. (ds.) P. E. S. Smith en ds. M. J. Smuts besluit:

Met die oog op die beste gebruikmaking van die radio in diens van die Kerk en die Evangelie, dra die sinode dit aan die A.S.S.K. op om in samewerking met die Sinodale Radiokommissie en met verslag aan die Breë Moderatuur weë en middele te ontwikkel om alle bestaande fasiliteite soos deur die S.A.U.K., Radio Bantoe en ander daargestel, te benut. Met die oog daarop kry die Breë Moderatuur volmag om die steun van sinodes en sinodale kommissies te vra.

Aanbeveling 3(b)

Soos volg gewysig en aanvaar:

Die Sinode sê sy morele steun aan Cara toe en dra dit aan die A.S.K. op om met CARA se Raad van Trustees oor gebruikmaking van CARA se fasiliteite te onderhandel en om 'n ooreenkoms met CARA daaroor op te stel en vir goedkeuring aan die Breë Moderatuur voor te lê.

Na bespreking word besluit om van die hele pt. 8 slegs kennis te neem.

9. Christelike Lektuurfonds (bl. 186)

(Sien ook aanbeveling 2 (1) op bl. 212).

1 tot 4. — Kennis geneem.

5. Die aanbeveling op bl. 212 word, met skrapping van „of baie min” goedgekeur.

6. MEMA (Sien ook aanbeveling 2(2) op bl. 212).

1(a) op bl. 212 i.s. die reglement van die C.L.F. word besluit van die vergadering.

Punt 1(b) — Goedgekeur.

Punt 2 verval.

7. Ondersoek na Christelike Lektuurvoorsiening en -verspreiding (bl. 187) — Kennis geneem.

10. **Christenraad van S.A.**
(Sien ook pt. 4 op bl. 211).
Die aanbeveling word goedgekeur.
11. **Derde Eeufoefonds** (bl. 212) — Goedgekeur.
12. **Ekumeniese Verhoudinge**
Aanbeveling 5 (bl. 211) i.v.m. pt 12 op bl. 189 — Staan oor.
13. **Federale Vroue-sendingliggaam** — Kennis geneem.
14. **Federale Werksaamhede** (bl. 189, Pt. 14; Bylae B. bll. 216, 217).
Aanbeveling 4(1), (2), (3) op bl. 212 word besluit van die vergadering.
15. **Finansiëring** (bl. 190)
(Sien ook aanbeveling 5 op bl. 213.) Staan oor.
16. **Geestelike Bearbeiding Gevangenes** (bl. 190) — Kennis geneem.
17. **G.E.M.** (bl. 190)
(Sien ook aanbevelings 6, 8 en 11 op bl. 213).
— Staan oor.
18. **Geref. Ekumeniese Sinode** (Sien ook aanbeveling 7 — op bls. 213).
Kennis geneem. Aanbeveling 7 — Goedgekeur
19. **Indiërsending** (bl. 193) (Sien ook aanbeveling 6 op bl. 211.)
Aanbeveling 3. 1 Kerkstigting (bl. 215.) Goedgekeur.
Aanbeveling 3. 2. Kerkorde Indiërkerk (bl. 215.) (Sien Bylae A (bl. 219.) — Na Tydelike regskommissie verwys.
Aanbeveling 3. 3. Verhouding (bl. 215.) — Goedgekeur.
Aanbeveling 3. 4. Samesprekings (bl. 215.) — Goedgekeur.
20. **Japan** (bl. 197.) (Sien ook aanbeveling pt. 9 bl. 213) — Kennis geneem.
21. **Sendingkongres** (bl. 198) — Kennis geneem.
22. **Lewensoronderhoud** (bl. 198.) (Sien ook bl. 213) — Goedgekeur.
23. **Makatirivlakte** (bl. 198) — staan oor.
24. **Sendingblad** (bl. 199) — Kennis geneem. Sien ook pt. 7 bl. 211 — Goedgekeur.
25. **Sendelingevereniging** (bl. 200). Sien ook pt. 8 op bl. 211. — Kennis geneem.
26. **Sendingleraars** — Kennis geneem.
27. **Sendingorde** (bl. 201) Sien ook bl. 226 en 229, Bylae B en C.
'n Ordemosie van dr. F. O'B. Geldenhuyz dat al dié punte na die Tydelike Regskommissie verwys word, word aanvaar.
28. **Separatisme** (bl. 201) — Kennis geneem.
29. **Sosio-Economiese Ondersoek** (bl. 202) — Kennis geneem.
30. **Sendinghospitale** (bl. 202) — Kennis geneem.
31. **Die Stofberg Teologiese Skole** (bll. 202 en 212) Punt 9 bl. 212).
'n Ordemosie dat die saak na 'n ad hoc-kommissie verwys word, word verwerp. Aanbeveling 9 word eweneens met meerderheid van stemme verwerp.

6. **Dosente** (bl. 204).
 - a en b — Kennis geneem.
 - c. — Verwerp.
 - d. **Salarisse Dosente** — Na Kommissie vir Fondse verwys.
 - e. **Dosente Vroueklasse**. Sien pt. 13 op (bl. 214) — met dank goedkeur.
7. **Kursusse vir Leraars** (bl. 205) — Kennis geneem.
9. **Teologiese Skool vir Tswanasprekendes** (bl. 205) — Staan oor.
10. **Gevorderde Teologiese Opleiding** (bll. 205 en 213) (ook punt 10 op bl. 212).
 10. 1. op bl. 205. „suiwer teologie” word „suiwer teologiese vakke.”
11. en 12. **Handboeke en Biblioteek** (bl. 206) — Kennis geneem.
13. **Finansiële Probleme** — Na die Kommissie vir die Fondse verwys.
14. **Begroting** — Kennis geneem.
15. **Verdeling van Fondse** — Na die Kommissie vir die Fondse verwys.
16. **Verhoogde Bydrae** (bl. 207) — Goedgekeur.
17. **Bevestiging Dosente** (bl. 207) — Staan oor.
18. **Toelating Sekteleraars** (bl. 207) en pt. 11 op bl. 212 — Goedgekeur.
19. **Versoeke Sentrale Bestuur** (bl. 208) — Na Tydelike Regskommissie verwys. Pt. 7 (bl. 215) ook na Tydelike Regskommissie verwys.
32. **Suidwes-Afrika** (bl. 208) — Reeds na Tydelike Kommissie vir die Fondse verwys.
33. **Begroting** (bl. 209) — Is reeds na Kommissie vir die Fondse verwys.

D.3. EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SENDING (bl. 440)

B.I tot 3 is reeds na Kommissie vir die Fondse verwys.

B.I.4 Opleiding van Zoeloesprekende Bantoleraars in Natal

Aanbeveling aanvaar.

’n Voorstel dat die oorspronklike beskrywingspunt B. 1. 4 aanvaar word, verval.

Namiddagsitting

Notule: Die Notule van Saterdag, 15 Oktober, word goedgekeur.

- B. I 5. **Lidmaatskap van Werkers** — Kennis geneem, maar kom weer voor.
- B. I. 6. **Sendingorde** — Goedgekeur.
- B. I. 7. en 9. **Ondersteuning vir Sending onder Boesmans — en Sendingtaak**. Is na Fondse verwys.
- B. I. 8. **Begrippe „Moeder- en Dogterkerke** — goedgekeur.
- B. I. 10. **Naam van N.G. Sendingkerke**. Op voorstel van die Aktuarius en ds. D. A. Louw besluit die vergadering: Die Dogterkerke wat dit nog nie gedoen het nie, word vriendelik versoek om in hul name die woord „Nederduitse” in te voeg.

Personneel

Ds. A. D. Schutte word as afgevaardigde in die vergadering verwelkom.

AJX KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID (vervolg) (bl. 163)

8. Sede-ondermynde Lektuur, Opyoerings en Rolprente.

(a) Bedenklike Rigting in Letterkunde — Kennis geneem.

(b) Christelike Kunsvorme — Goedgekeur.

(c) Informele Samesprekings

Die volgende amendement van ds. C. Colyn en dr. W. J. G. Lubbe word aanvaar:

Die Sinode besluit om in (c) „Ringskommissies en Kerkraads-kommissies” met „Sinodale kommissies” te vervang.

(d) Christelike Resensies — Goedgekeur.

(e) Ere-Adviseurs — Goedgekeur.

(f) Christelike Kultuuraksie. Aanbeveling goedgekeur.

Die volgende voorstel van oudl. (prof.) A. B. du Preez en ds. G. J. Davidtz word aanvaar:

Die Sinode doen 'n beroep op al sy gemeentes om opnuut deur intense belangstelling, daadwerklike medewerking en inspirerende leiding vir die opbou van 'n positiewe Christelike kultuur te sorg en om hierdie geestelike rykdom van ons volk teen alle ondermyning deur afwykende strominge van die teenswoordige tyd te beskerm. Ook die volgende onbestrede mosie van die Assessor word aanvaar:

Die Sinode het met dank en waardering daarvan kennis geneem dat die S.A. Akademie vir Wetenskap en Kuns besig is met die formulering van 'n Christelike lewens- en wêreldbeskouing.

9. Naam van God in Grondwet (bl. 164). 'n Voorstel dat die aanbeveling aanvaar word, word verworp.

Amendement 1: Die hele saak, saam met die formulering wat deur ds. E. M. van Graan en oudl. (dr.) A. A. Louw aan die hand gedoen is, word na die Tussenkerklike Kommissie verwys vir afhandeling. — Goedgekeur.

Amendement 2 deur dr. A. van der Merwe en ds. H. C. van Rooyen voorgestel:

I.s. Byvoeging in Aanhef en Deel 1 Art. 2 van Republiekinse Grondwet, na „Almagtige God” van woorde „soos geopenbaar in die Heilige Skrif” — word besluit van die vergadering. (Aanbeveling 9, p. 164). — Verwerp.

10. Geloftedag — Staan oor.

11. Polisiedanse — Goedgekeur.

12. Konkubinaat — Goedgekeur.

13. Opknapping Egskeidingswette — Punte (a) en (b) goedgekeur.

14. Sondagkoerante: Die volgende Amendement van oudll. D. A. Kruger en P. J. Strydom word verwerp:

Skrap vanaf „en 'n ernstige beroep . . . lees nie.”

Die voorstel van die kommissie word goedgekeur met invoeging van „en beoogde” in die 2de paragraaf tussen „bestaande” en „Christelike.”

Di. J. L. Coetzee en S. P. du Plessis stel voor:

(a) Die Sinode doen 'n beroep op alle lidmate om in waardigheid hul leesstof so te keur dat dit nie tot die ontheiligung van die dag van die Here meewerk nie.

(b) verder besluit die Sinode en verwys dit na die Kommissie vir Kerklike Tydskrifte om op die moontlikheid in te gaan van Die Kerkbode en ander kerklike tydskrifte (wat kan saamwerk) in 'n blad te omskep wat oor die naweek sal verskyn.

(a) Word aanvaar.

(b) Word verwerp.

Kennis van Revisie

Ds. W. J. Bruwer gee kennis dat hy sal voorstel dat die besluit i/s betiteling van Sendingleraars in revisie geneem word.

Opdrag aan Moderatuur

Die volgende mosies word voorgestel deur di. D. S. Conradie en N. J. H. van Loggerenberg:

Die Sinode dra dit aan sy Moderatuur op om met die instansies wat vir die uitgee van Sondagkoerante verantwoordelik is, te onderhandel teneinde die gevole van die Sinode oor hierdie saak aan hulle oor te dra, en baie sterk by hulle daarop aan te dring om hierdie praktyk te staak omdat dit teen die aanvaarde beginsels van die Kerk en van die Christen-Afrikaner indruis. — Goedgekeur.

Gebruik van Kinders vir Verspreiding van Sondagkoerante

Die Sinode voel diep bekommerd dat ons Afrikanerseuns en -dogters gebruik word om Sondagkoerante te verkoop en te versprei. Die Sinode wens ten sterkste daarteen beswaar te maak en wil alle lidmate van ons Kerk dringend versoek om toe te sien dat hul kinders nie vir hierdie doel gebruik word nie. — Goedgekeur.

15. Loterye en Weddenskappe (bl. 166) — Goedgekeur.

16. Beeldradio (bl. 166) — Die voorstel van die Kommissie word aanvaar.

D.5. VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID. (bl. 441)

B.V.1. Vrywillige Onthouding (bl. 369)

B.V.2. Werkende Moeders (bl. 369) — Die aanbeveling word goedgekeur.

Dr. I. H. Eybers en ds. J. M. Benade stel voor:

Die Sinode neem met leedwese daarvan kennis dat dit tog soms noodsaaklik is vir moeders om beroepswerk buite die huis te ondernem en bid hulle wysheid en genade toe in hul moeilike taak — Goedgekeur.

Dr. A. van der Merwe en ds. G. J. Naude stel voor:

Weens die onrusbarende ontaarding en disintegrasie van die Christelike huisgesin, dring die Sinode by evangeliedienares en Kerkrade daarop aan om ouers te aktiveer in hul amp as gelowiges, tot die getroue en konsekente nakoming van hul doopgelofte in die verbonds- en algemene vorming van hul kinders. (2 B.V. 2 Werkende Moeders p. 369). — Goedgekeur.

Ook die volgende voorstel van ds. J. J. Lubbe en oudl. J. A. Brink word met meerderheid van stemme aanvaar.

Diep bewus van die ontwrigtende gevolge wat die werkende moeder vir haar huisgesin meebring, dra die Sinode dit aan sy Kommissie vir Diens van Barmhartigheid op, om die hele aangeleentheid deeglik te ondersoek.

D.2. EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR EKUMENIESE SAKE (bl. 438)

B.X. 1. Verhouding tot Presbiteriaanse Kerk (bl. 399) — Die aanbeveling word goedgekeur.

B.X. 2 en 9. Verhouding tot ander twee Afrikaanse Kerke (bl. 399, 401)

Die punt staan oor tot by behandeling van verslag van ad hoc-kommissie. Hierdie aanbeveling word dus na die ad hoc-kommissie verwys.

B.X. 3. Kaapse Studieliggaam — Aanbeveling word goedgekeur.

Verlof tot Afwesigheid

Word as volg toegestaan aan:

1. Ds. C. J. du Raan vir Saterdag weens vliegtuig wat reeds 8.40 vm. vertrek en huweliksbevestiging Saterdagmiddag.
2. Ds. J. Adler vir Vrydagmiddag en Saterdag weens dringende sake tuis — met verlies van een dag se daggelde.
3. Dr. W. L. D. M. Venter vir Woensdag weens sluiting van Volksraad waar hy teenwoordig moet wees — met verlies van dagelde.
4. Prof. W. Pretorius vir Woensdag weens dringende sake — met verlies van daggelde.

Seënwense: Telegramme met seënwense is van die Kerkrade en gemeentes van Lyttleton, Hendrina, Koster, Lichtenburg-Wes, Aroab en Caledon en van die Vrouesendingbondtak van Keetmanshoop ontvang.

Afsluiting: Nadat Ges. 153:1 gesing is, sluit ouerling Van Niekerk van Heidelberg met gebed.

DINSDAG, 18 OKTOBER

Opening

Die openingsbiduar word deur ds. C. A. du Plessis gelei. Hy lees Mat. 25:31 vv. en laat Ps. 146:1 en 5 sing. Die slotsang is Ges. 62:3.

Laat Ingekome Stukke

Op aanbeveling van die Tydelike Regskommissie besluit die Sinode om die stukke in behandeling te neem en hulle na die betrokke tydelike kommissies te verwys.

Nominasielys Breë Moderatuur

Op die groslys verskyn die volgende name:

NATAL	O.V.S.
Dr. W. J. G. Lubbe	Dr. D. J. Louw
Ds. J. J. P. Stofberg	Ds. L. E. du Toit
Dr. F. J. Minnaar	Ds. F. A. Kock
Ds. J. Adler	Ds. J. H. van Loggerenberg
Ds. C. Colyn	Ds. H. C. J. Flemming
Ds. G. R. van Rooijen	Ds. G. J. Naudé
Dr. J. T. Jordaan	Dr. A. van der Merwe
Oudl. (ds.) A. J. van Wyk	Ds. D. W. Krynauw
Oudl. (dr.) E. Brown	Ds. S. J. L. Marais
	Dr. F. Burger
	Dr. P. J. Loots.

NOORD-TRANSVAAL

Dr. F. E. O'B. Geldenhuys	Ds. W. J. Bruwer
Ds. J. A. C. Weidemann	Ds. A. F. Louw
Oudl. (dr.) W. Nicol	Ds. W. T. Badenhorst
Ds. A. M. Meiring	Ds. P. W. de Wet
Oudl. (prof.) H. D. A. du Toit	Ds. J. T. H. de Jager
Ds. G. J. Davidtsz	Dr. T. C. de Villiers
Ds. R. J. Raath	Ds. J. H. van Niekerk
Oudl. (prof.) A. B. du Preez	Ds. C. J. Jackson
Ds. O. S. H. Raubenheimer	
Ds. J. F. du Toit	
Ds. P. J. Conradie	
Oudl. (ds.) F. G. M. du Toit	
Oudl. (ds.) P. E. S. Smith	
Oudl. (dr.) I. H. Eybers	

S.W.A.

Ds. J. H. Steenkamp
Ds. P. A. du Toit
Ds. N. J. Mostert
Ds. S. H. van der Spuy
Ds. A. J. Etsebeth
Ds. J. J. Human

D.2. TYDELIKE KOMMISSIE EKUMENIESE SAKE (VERVOLG) (bl. 438).

B.X.4 en B.X.6. Lidmaatskap Presbiteriaanse Alliansie

Die Aktuarieus stel die aanname van die aanbeveling voor en die Skriba sekondeer dit. (a en b).

Die voorstel word met 325 stemme teen 66 aanvaar.

Die kommentaar soos in Bylae II saamgevat, sal aan die Presbiteriaanse Alliansie as die standpunt van hierdie Sinode voorgelê word. (Sien bl. 527).

BYLAE II

Die Sinode van die Ned. Geref. Kerk in S.A. het die verslae wat deur die Wêreldalliansie van die Gereformeerde Kerke opgestel en aanvaar is, met aandag bestudeer en in die lig van die Skrif oorweeg. Met dankbaarheid en waardering is kennis geneem van die waardevolle bydrae wat op hierdie wyse gelewer is tot die theologiese verryking en geestelike insigte van die lidkerke, en wat weer eens bewys hoe ryk en onontbeerlik die bydrae is wat die Gereformeerde Kerke tot die opbou van die algemene Kerk van Christus in hierdie ontwrigte tye kan en moet lewer.

Sonder om verder op die waarde van hierdie bydrae in te gaan, wil die Sinode op enkele besluite en rapporte wys, en wel dié wat handel oor die Rooms-katolisisme, die Wêreldraad van Kerke en die Rassevraagstuk, wat die Sinode nie kan aanvaar nie en waarvan ons ons dus moet distansieer.

I. ROOMS-KATOLISISME

Hierdie rapport en besluit is vir ons om die volgende redes onaanneemlik:

- (a) Hoewel ons bewus is van sekere tekens van kentering in sommige Rooms-Katolieke kringe waaroor ons ons verbly, is daar tog by die Rooms-Katolieke Kerk geen wesenlike verandering, nog wat die dogma nog wat die klimaat betref nie. Die Pous het die Rooms-Katolieke versoek om die Kerk in besonder homself te vertrou en verseker te wees dat die Kerk nie sy onveranderlike dogmas sal laat verlore gaan in 'n poging om by 'n veranderlike wêreld aan te pas nie.
- (b) Die rapport openbaar deur sy oproep aan die Gereformeerde Kerke „to reassess and alter traditions in the light of a deeper understanding of the Scriptures,” dat daar by lede van die Alliansie onsekerheid oor ten minste sommige dele van die Gereformeerde leer is, 'n onsekerheid wat ons nie kan deel nie. Vir sover die stelling op die verdere uitbouing van die Gereformeerde teologie dui, kan ons dit onderskryf; vir sover as wat dit twyfel aan die waarheid van ons Skrifgefundeerde leerstukke impliseer, moet ons ons daarvan distansieer.
- (c) Die aanbeveling dat die Gereformeerde Kerke hul lede moet aanmoedig „to put aside self-complacency, suspicion and prejudice, by establishing small groups with competent members from both churches, by prayer”, kan ons nie aanvaar in die gees waarin dit gesê is nie. Omdat dit geheel en al in stryd is met die standpunt wat die Reformatore ingeneem het en 'n openbaring van die gees wat die waarheid aan die eenheid wil opoffer, terwyl die doel juis moet wees om van die Skrifgefundeerde Reformatoriese waarheid te getuig. Daarom aanvaar ons die heldere uiteensetting en die bydrae wat deur die Gereformeerde Kerke gelewer moet word, soos op pp. 236—237 (afdeling III) weergegee, en wil alle samesprekings met die Rooms-Katolieke Kerk in die lig van hierdie opdrag sien. Met veel wat gesê is deur die Latyns-Amerikaanse afgevaardigdes (op pp. 275—276) kan ons dan ook saamstem.

II. DIE WERELDRAAD VAN KERKE

Die Sinode beklemtoon dat daar 'n dringende behoefte is aan die bestaan en getuienis van 'n Alliansie van Gereformeerde Kerke, en dat ons die gedagte ten sterkste wil teëstaan dat die Alliansie in die toekoms tot niet sal gaan, of in die Wêreldraad van Kerke opgeneem sal word, soos geïmpleteer in die uitspraak op p. 260. „This situation requires the Alliance to integrate all its study and action in the ecumenical movement in general and in the work of the World Council in particular,” en „It is particularly important to avoid overlap with World Council in study projects . . .” Ons wil dan ernstig vra dat daar gedurig gewaak sal word teen enige poging in hierdie rigting en verwys hier na die kommentaar op die vergadering van die Alliansie wat in die nuusbrief uit Genev  soos volg weergegee word: „In consideration of the Alliance's future programme and of the relationship between the Alliance and the World Council of Churches and Christian Unity, the Council made it clear the Reformed Christians would like to go out of existence as a separate organisational entity.” Die ekumeniese strewe van ons dag sou immers oneindig armer gewees het sonder die bydrae en getuienis wat die Gereformeerde leer en tradisie in die algemeen en die werk van die Alliansie in die besonder gelewer het.

III. DIE RASSEVRAAGSTUK

- (a) Alhoewel ons 'n groot deel van die verslag oor rasseverhoudinge kan onderskryf (soos bv. op p. 231), is ons verplig om teen sekere dele daarvan bedenkinge in te bring. Hierdie afdeling van die verslag beskou ons as eensydig omdat dit nie laat reg geskied aan die uitspraak van die Heilige Skrif nie, deurdat dit eensydig klem lê op die eenheid van die mensheid met verswyging van die pluriformiteit as die wil van God. Dit is ons oortuiging dat slegs die beklemtoning van hierdie beginsels, wat nie in teëstelling met mekaar staan nie, aan die Skriftuurlike uitsprake reg kan laat geskied.
- (b) Veral moet ons, soos reeds gesê, beswaar maak teen die woorde: „Christians are called to protest in the light of God's Word not only in words but in action and to participate in responsible efforts towards the establishment of racial justice and equality,” omdat hierdie woorde die moontlikheid van revolution  optrede (wat in stryd is met Gods Woord) aanmoedig. Hier wil ons weer eens ons steun toesê aan die amendement wat deur ds. W. A. Landman en ds. W. J. M. Lund voorgestel is (p. 50), en ons distansi er van die woorde wat in hierdie verband in die verslag voorkom en aanvaar is (p. 232).
- (c) Dit geld ook vir die verklaring in 6(c) m.b.t. die verhouding van die kerke, omdat dit nie reg laat geskied aan die Skriftuurlike beginsels en opvatting van eenheid en van die pluriformiteit van die kerke nie.
- (d) As 'n uiteensetting van ons standpunt in hierdie verband, en as gemotiveerde antwoord op die verslag van die Alliansie verwys ons na die verslag van die ad hoc-kommissie i.s. Rasseverhoudinge (1957) en die verslag van die Kommissie oor Rasseverhoudings van die Kaapse Kerk (1965).

B.X.5. Ekumeniese Liggaam in S.A.

Ná Ekumeniese Kommissie word bygevoeg „In oorleg met die Federale Raad van Nederduitse Gereformeerde Kerke”. — Goedgekeur.

B.X.10. Samewerking van Kerklike Instansies Kennis geneem.

BREË MODERATUUR

Die volgende persone is met volstrekte meerderheid gekies:

Drr. W. J. G. Lubbe, D. J. Louw, F. E. O'B. Geldenhuys en ds. A. F. Louw.

C.I. Tweede Verslag van Breë Moderatuur (bl. 407.)

1. Gemeenskap van Gelowiges (bl. 407)

Verwys na kommentaar in Bylae III by Handelinge.

„COMMUNION OF SAINTS”

Ons het met dankbaarheid kennis geneem van u besluit om nie by die Wêreldraad van Kerke aan te sluit alvorens u nie die Kerke, met wie u Kerk in die G.E.S. saamwerk, van die verandering van u standpunt teenoor die W.R.K. kennis gegee het en hulle standpunt daaroor verneem het nie.

Graag voldoen ons aan u versoek.

1. Ons kan dit nie ontveins nie dat dit vir ons, ten spyte daarvan dat dit al 'n geruime tyd duidelik was dat u van sienswyse en koers wil verander, tog met verbasing verneem het dat u werklik in beginsel besluit het om by die W.R.K. aan te sluit. Immers dis met volle goedkeuring van die Gereformeerde Kerke in Nederland dat die G.E.S. besluit het dat lidmaatskap by die W.R.K. onverenigbaar is met deelname aan die G.E.S., en dat daar druk op ons Kerk uitgeoefen is om daardie organisasie te verlaat. Die afgevaardigdes van u Kerk het op die Sinode van Edinburgh, waar u prof. G. C. Aalders die rapporteur was, en ook weer op die Sinode van Potchefstroom geëis dat ons ons verband met die W.R.K. moet verbreek. Ons het uiteindelik tot die stap oorgegaan nadat dit vir ons duidelik geword het dat wat die G.E.S. te Edinburgh in die rapport van prof. Aalders beweer het maar al te waar was. Dit het ons dus vreemd aangedoen dat u Sinode, juis noudat dit uit die besluite, optrede en rigting van die W.R.K. oorvloedig duidelik geword het dat die besware van die G.E.S. te Edinburgh gegrond was, van sienswyse verander het. Ons voel baie jammer dat daar so 'n verandering in die Gereformeerde Kerke in Nederland ingetree het.

2. Ons kan ons om veral twee redes nie met u besluit vereenselwig nie:

(a) Ons kan nie met u oordeel oor die aard, wese en optrede van die W.R.K. saamstem nie.

(i) U aanvaar dat die W.R.K. nie 'n superkerk is nie, maar dit kan nie ontken word nie dat die W.R.K. homself sien as 'n gemeenskap wat lewe om te sterwe en plek te maak vir die Una Sancta. Selfs Fry het gesê: „In any case the story of a Council of Churches . . . can never be a success story until the moment when it ceases to exist as a council because of the emergence

- in reality of the Una Sancta." Ook gaan daar vandag 'n magtige invloed van die W.R.K. uit om die een wêreldkerk tot stand te bring. En nou reeds in die praktyk matig die Sentrale Raad en die Sekretariaat van die W.R.K. hulle dit aan om „Policy Statements" van die mees ingrypende aard in naam van die lidkerke te doen. In die kort tyd van sy bestaan is dit al duidelik hoe die Raad al meer hierargies-diktatoriaal optree.
- (ii) U sien die W.R.K. as 'n „fellowship of Churches" wat geestelik verwant aan mekaar word (p. 20) van mekaar leer en mekaar help om die liggaam van Christus op te bou. En tog het die W.R.K. in sy werk tot hiertoe nie die klem op die geestelike en die lewensbelangrike waarhede van Gods Woord laat val nie, maar op die wêreld en die socio-politieke probleme. Gedurig word regeringe vermaan en uitsprake oor wêreldprobleme gedoen, terwyl daar oor die grootste ketterye van en binne lidkerke geswyg word.
- (iii) U sien in die uitsprake en handelinge van die W.R.K. niks wat in stryd is met die basis nie, maar sluit u nie die oë vir die duidelike neiging na die kant van die sakramentalisme (New Delhi Report (p. 120), en dit veral na die aansluiting van die Oosters-Ortodokse Kerke en verskerpte poging om ook Rome te betrek.
- (iv) U wil by die W.R.K. aansluit om die liggaam van Christus op te bou, terwyl u tog bewus is daarvan dat „the genius behind the W.C.C. has been liberal Protestantism". Dit kan deur 'n legio voorbeeldte gestaaf word, bv. die hou van bidure saam met Hindoes, Buddhiste, Jode en Moslems onder leiding van een van die ampsdraers van die W.R.K., dr. O. F. Nolde, direkteur van die Kommissie van die Kerke vir Internasionale sake, die aanstelling van dr. Eugene Carson Blake as sekretaris.
- (v) U beskou die W.R.K. as 'n gemeenskap van Kerke, maar dit het al meer ontwikkel in 'n links-politieke instrument. Reeds in 1953 het prof. Alders in Edinburgh gerapporteer „the W.C.C. manifestly displays a deplorable weakness of attitude towards Communism". Sedert 1956 het die W.R.K. geen enkele beginsel besluit teen Kommunisme geneem nie. Veral na die aansluiting van die Russies Ortodokse Kerke het dit van kwaad tot erger gegaan: Die vergadering te New Delhi spreek hom uit oor alle socio-politieke sake, maar uiter geen woord teen die vervolging van die Kerk van Christusvlak by in Sjina nie; die hoofraad vergader in Odessa, maar spreek geen woord teen die verskerping van die godsdiensvervolging in Rusland nie, ens. ens. In die jongste Policy Statement word selfs in naam van al die lidkerke kant gekies vir die Kommunisme teen Amerika re die stryd in Viëtnam.
- (b) Ons vind u regverdiging vir die besluit om by die W.R.K. aan te sluit soos vervat in Communion of Saints onbevredigend. Hieroor kan daar veel gesê word, maar ons noem nou slegs enkele gronde vir ons oordeel:
- (i) U aanvaar dat daar maar een ekumeniese beweging is en wil daarby aansluit, maar ons mis in Communion of Saints die swiwer skrifgefundeerde oordeel oor eenheid wat 'n mens bv. in D. M. Lloyd-Jones se The basis of Christian Unity aantref. Na die prinsipiële afwysing van die W.R.K. in 1949 sou 'n mens nou 'n skrifgefundeerde uiteensetting verwag het.

- (ii) U is, anders as in 1949 en 1953, nou tevrede met die nuwe basisformule en aanvaar sonder meer dat die instemming met die basis deur 'n Kerk 'n bewys is van die begeerte van die Kerk om die „essentials of the Christian doctrine” te behou (p. 23) en tog weet u dat baie kerke in die W.R.K. uiters liberaal is en weinig van essensiële leerstukke handhaaf, bv. sommige metodiste Kerke en ook sommige Episkopaalse Kerke in Amerika. En hulle is nie die uitsondering nie.
- (iii) Communion of Saints maak op ons die indruk van 'n pleidooi vir aansluiting by die W.R.K. en ons mis die nugtere kritiese oorweging in die lig van die Skrif.
- (iv) U opvatting soos pluriformiteit van die Kerk, „fellowship”, „maintainance of the basis”, ens., kan ons nie deel nie, en ons mis duidelike leiding oor die begrippe ekumenies, eenheid ens.

As Kerk voel ons bang dat die besluit om by die W.R.K. aan te sluit 'n simptoom van 'n algemene koerswysiging is en dat dit tot 'n breek in die G.E.S. kan lei. Daarom wil ons saam met u bid dat die Koning van die Kerk mag behoed dat u die mooi plek wat u in die verlede onder die Gereformeerde Kerke ingeneem het, sal prysgee.

Goedgekeur.

BREEË MODERATUUR

Ds. N. J. Mostert (S.W.A.) is met meerderheid van stemme gekies.

A.X.11. ALGEMENE KOMMISSIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID (bl. 230)

1. tot 4. — Kennis geneem.
5. — **Opdragte**
Kom weer voor.
6. — **Hulpverleningsfonds**
 - a, b en c. — Kennis geneem.
 - d. — Kennis geneem

Aanbeveling A Hervestigingsfonds (bl. 239) — Goedgekeur en na Tydelike Kommissie vir Fondse verwys.

Ds. J. P. Theron doen verslag oor omstandighede in Kenia en ds. Louw oor omstandighede in Rhodesië en Zambia.

Die volgende drie voorstelle kom ter tafel en word aanvaar:

1. Met die oog op staatkundige en ekonomiese gebeurlikhede in die gebied van die Sinode van Midde-Afrika onderneem die Ned. Geref. Kerk om sover moontlik toe te sien dat die geestelike bearbeiding van die Kerk se lidmate in daardie gebied onbelemmerd voortgaan en dra ons lidmate aan die voorbidding van ons Kerk op.

Die Sinode dra dit aan die A.K.D.B. op om alles in hul vermoë te doen sodat ons volksgenote wat terugkeer, alhier verwelkom word en op elke moontlike wyse gehelp word om 'n gunstige heenkome en werkgeleentheid te vind.

Ds. J. P. Theron en
oudl. (dr.) W. Nicol.

2. Die Sinode dra dit aan die A.K.D.B. op om met die Administrator van Transvaal te onderhandel om wëe en middele te vind waardeur kinders uit die buurstate op 'n tegemoetkomende wyse in Transvaalse skole ontvang en in koshuise gehuisves kan word.

Oudl. (ds.) L. P. Spies en
ds. E. M. van Graan.

3. Die Sinode besluit dat op die finansiële en regsimplikasies i.v.m. die moontlike, skielike gedwonge vertrek van leraars uit die gebied van die Sinode van Midde-Afrika ingegaan word met die oog op voorsiening van lewensorghouing (pensioene ens.) aan hulle solank hulle nie in die Suide beroep word of ander bronne van inkomste het nie.

Di. E. M. van Graan en
C. J. Nieuwoudt.

7. **Diakonale Sake — Kennis geneem.**

Aanbeveling B. Studie i.s. Diakonie.

Aanvaar, met die byvoeging: „in samewerking met die Regskommisie.”

8. **Navorsing — Punt a tot c — Kennis geneem.**

9. **Diakonale Handleiding — Kennis geneem.**

Aanbeveling C. Diakonale Reglement — Goedgekeur.

10. **Skakeling met Dept. van Volkswelsyn en Pensioene — Kennis geneem.**

Die volgende voorstel van di. N. J. H. van Loggerenberg en F. A. Kock word aanvaar:

Die Sinode besluit om punt 10 (bl. 234 Agenda) vir studie en besinning na sy Kommissie vir Aktuele Sake te verwys. Hierdie studie moet in oorleg met die A.K.D.B. onderneem en deurgevoer word, en moet veral toegespits wees op die eie-aard van die dienste van Kerk en Staat op maatskaplike gebied, en die geïntegreerdheid van hierdie dienste soos ons dit vandag het. In hierdie studieprojek wat uit die aard van die saak 'n baie wye veld moet dek, moet die hele Kerk sover moontlik betrek word by wyse van getuienis en die indiening van memoranda. Ook die volgende voorstel, afkomstig van di. Lod. P. Spies en P. J. B. Engelbrecht word besluit van die vergadering:

„Die Algemene Sinode rig 'n dringende versoek tot die Nasionale Welsynsraad om onverwyld sy ernstige aandag te skenk aan die wyse waarop nasionale rade vir die onderskeie welsynsdienste gestig en saamgestel word, asook aan die doelstellinge van dié rade.”

11. **Skakeling met ander Staatsdepartemente — Kennis geneem.**

12. **Publisiteit — Kennis geneem.**

13. Finansies — A en B. — Kennis geneem. C. — Na Tydelike Kommissie vir Fondse verwys.
14. Skakeling met Nasionale Welsynsraad — Kennis geneem.
15. Kerklike Sustershulpdiens — Staan oor.

NAMIDDAGSITTING

Notule: Met enkele wysigings word die notule goedgekeur.

A. XII. VERSLAG VAN ALGEMENE KOMMISSIE VIR DIENS VAN BARMHARTIGHEID (vervolg) (bl. 238)

16. Verteenwoordiging op Hugenote Kollege — (a) en (b) — Kennis geneem.
Aanbeveling F. Hugenote Kollege — Goedgekeur.
17. Omvang van Kerklike Dienste van Barmhartigheid — Kennis geneem.
Bylae A (bl. 240) — Kennis geneem
Na aanleiding van Bylae A 3, word die volgende voorstel deur oudl. (dr.) W. L. D. M. Venter en ds. J. H. Lange ingedien:
Die Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor die Departement van Volkswelsyn vir die ruim subsidie wat jaarliks t.o.v. die Kerk se Kinderhuise ontvang word. Die Sinode doen 'n dringende beroep op alle gemeentes van die Kerk om hierdie saak meer daadwerklik te ondersteun as wat tans die geval is. — Aanvaar.

D.4. VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID (bl. 441)

1. Beskrywingspunte wat in behandeling geneem is — Kennis geneem.
2. Aanbeveling — Goedgekeur.

Onbestrede Mosies van Dank: Die volgende onbestrede mosie voorgestel deur di. H. M. de Vos en P. C. Cloete word aanvaar:

„Die Sinode van die Ned.Geref. Kerk betuig met groot erkentlikeheid en liefde sy opregte dank teenoor pastorie-moeders en alle susterslidmate van die Kerk wat deur die jare liefdevolle en onselfsgutige hulpdiens verrig ter bevordering van die Koninkryk van God.

Die Sinode bid die susters die seën van die Here toe met hierdie voortreflike werksaamhede.”

Die volgende voorstel van ds. M. J. Smuts en dr. W. J. G. Lubbe word aanvaar:

„Die Sinode neem met dankbaarheid kennis van die voortreflike dienste wat wyle ds. J. T. Potgieter in en aan die A.K.D.B. gelewer het.”

Die vergadering vereenselwig hom met die volgende voorstel van ds. C. J. Bester en oudl. (dr.) W. L. D. M. Venter:

„Hierdie Vergadering het met waardering kennis geneem van die aanstelling van dr. H. J. Piek as voorsitter van die Nasionale Welsynsraad en bid hom die Here se wysheid en leiding toe.”

Bylae B. Kerklike Buro vir Statistiek (bl. 243)

1. tot 8. — Kennis geneem.
9. — **Aanbevelings** (bl. 248) — (a) tot (c) verwys na Tydelike Kommissie vir Fondse.
10. — **Opneem van Kerkensus** — Verwys na Tydelike Kommissie vir Fondse.

Die volgende voorstel van di. J. A. Claassens en G. J. Snyman word aanvaar:

„Die Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor die diaakens in ons Kerk wie se taak dit in hoofsaak is om die werk van barmhartigheid uit te voer en bid hulle krag en sterkte toe in hulle amp.” Die hele verslag word met dank aanvaar.

A. XVIII. VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK EN LITURGIE (bl. 303)

A tot E — Kennis geneem.

Aanbevelings (bl. 310)

1. Meer gereeld vergaderings — Goedgekeur.
2. Samestelling van die Personeel — Staan oor.
3. Naam van die Kommissie — Verwerp.
4. Gedrukte Verslag — (a) en (b) — Goedgekeur.
5. Studie en Bespreking — Goedgekeur.
6. Gehoorsaamheid aan Sinode-besluite — Goedgekeur.
7. Die Orde van die Oggenddiens — Toelighting oor die hele punt word verstrek.

(vii) **Geloofsbelijdenis** — Die vergadering besluit dat Ges. 59:11 of iets anders wat paslik is, ná die geloofsbelijdenis gesing sal word.

Verdere behandeling van die verslag staan oor.

Orbring van Groete: Groete word aan die Sinode oorgedra namens:

- (i) Die Geref. Kerk in S.A. deur dr. G. C. P. van der Vyver;
- (ii) Die Ned. Herv. Kerk van Afrika deur ds. A. J. Nolte;
- (iii) Die Ned. Geref. Kerk in Afrika deur ds. C. J. J. van Rensburg en
- (iv) Die Geref. Kerke in Nederland deur ds. W. M. le Cointre.

Die Assessor neem namens die vergadering die groetes in ontvangs en bring die hartlike dank van die vergadering aan die vier broeders oor.

Verlof vir Afwesigheid — word as volg toegestaan:

- (1) Oudl. P. J. C. Beneke vir Vrydag en Saterdag weens direksievergadering tuis — met verlies van dagelalte.
- (2) Ds. G. R. Keet vanaf vandag vir onbepaalde tyd weens siekte.
- (3) Oudl. Le Roux van Mafeking vanaf Vrydagmiddag om vieruur weens siekte van eggenote.

Afsluiting: Die vergadering sing Ges. 52:7 en ouderling (dr.) J. L. de Villiers sluit af met gebed.

WOENSDAG, 19 OKTOBER

Opening: Dr. A. van der Merwe lei die openingsbiduur. Hy lees Ps. 44:11 en 12 en Openb. 5:1—10 en laat Ps. 128:1, 3 en Ges. 125:5 sing.

Ned. Geref. Sendingkerk in Suid-Afrika

Op voorstel van di. J. J. Olivier en F. J. Conradie besluit die Sinode om 'n telegram met seënwense aan die Sinode van die N.G. Sendingkerk in S.A., tans op Worcester in sitting, te stuur.

A. XIV en A. XV. VERSLAE VAN KOMMISSIES VAN JEUG EN SONDAGSKOOL

Die Moderator wys op die belangrikheid van die verslae en die ernstige sake wat dit aan die orde stel.

Hy verduidelik sy reëling dat die groot saak waaroor die twee kommissies nie eenstemmig is nie, nl. die wyse van koördinasie, eerste aan die orde gestel sal word.

Verder sal aan die voorsteller van die voorstel sowel as dié van die eerste amendement reg van repliek gegee word.

A.XIV. VERSLAG VAN JEUGKOMMISSIE (bl. 249)

Afdeling A

Kennis geneem van hele afdeling, maar pt. VI staan oor.

Afdeling B

I Verslag van die Jeug-Studiekommissie (bl. 253) Kennis geneem.

II Prosedure (bl. 254) Kennis geneem.

III Aanbevelings (bl. 254) Afdelings 1.1 tot 1.7 — staan oor. Aanbevelings 1.8 tot 1.12 kom aan die orde saam met punt 20 in Verslag A.XV., Sondagskoolkommissie (bl. 279).

Een Jeugkommissie

1.8.9. Die volgende voorstel van di. O. S. H. Raubenheimer en M. J. Smuts word ingedien:

Die Sinode besluit dat ten einde die essensiële beginsels van kontinuïteit en koördinasie in die jeugarbeid prakties deur te voer, daar een jeugkommissie op gemeentelike, rings, sinodale en algemeen sinodale vlak moet wees.

Hierdie een jeugkommissie (gemeentelik, rings, sinodaal en algemeen sinodaal) is vir alle aspekte van die arbeid aan die jeug verantwoordelik en behartig dit waar nodig deur subkommissies.

Die volgende amendement word deur dr. D. J. Louw en ds. D. P. M. Beukes ingedien:

Die Sinode besluit:

- (a) dat die twee kommissies, nl. die Sondagskoolkommissie van die Algemene Sinode en die Jeugkommissie van die Algemene Sinode apart sal bly voortbestaan soos in die Reglement van die Algemene Sinode 1962 vasgelê;
- (b) dat wat die beheer van die Sondagskool en Jeugsake betref in die onderskeie Sinodes elke Sinode die vryheid sal hê, soos in die verlede, om deur aparte Sondagskool- en Jeugkommissies of gesamentlike kommissies, soos hy verkies, genoemde sake te behartig in sinodale-, rings- en gemeentelike verband;
- (c) dat die Algemene Sondagskoolkommissie en die Algemene Jeugkommissie van die Algemene Sinode in noue voeling en samewerking sal funksioneer om die nodige eenvormigheid en koördinasie van kinder- en jeugwerk te verseker;
- (d) dat genoemde en voortdurende voeling en samewerking van die twee kommissies en die koördinasie van hul arbeid bewerkstellig sal word deur die twee kommissies wat minstens een maal per jaar saam sal vergader oor sake van gemeenskaplike belang.

Die amendement word met 234 stemme teen 131 verwerp.

Die voorstel word met 242 stemme teen 123 aanvaar.

Ter Vergadering: Ds. G. R. Keet verskyn ter vergadering.

Pt. 1. 10. **Samestelling van Kommissie** (bl. 255) — Voorgestel dat dit aanvaar word.

Dr. S. J. Eloff en ds. M. J. P. Olivier stel die volgende amendement voor:

Hierdie kommissie sal soos volg saamgestel wees:

Twee verteenwoordigers sal deur die Algemene Sinode aangewys word uit elkeen van die samestellende sinodes waarvan een vir die subkommissie vir die Sondagskool en een vir die subkommissie vir jeugwerk.

NAMIDDAGSITTING

Notule: Met enkele wysigings word die notule goedgekeur.

A.XIV. VERSLAG VAN JEUGKOMMISSIE (vervolg) (bl. 255).

As tweede amendement dien oudl. (ds.) L. P. Spies en ds. J. W. Smalberger die volgende in:

Die Sinode bepaal dat die Algemene Jeugkommissie uit sy gelede 'n subkommissie vir Sondagskoolaangeleenthede, bestaande uit minstens 7 lede plus die Sondagskoolsekretaris benoem.

Mosie van Orde: Deur dr. W. J. G. Lubbe ingedien:

- (1) Punte 1.10 tot en met 1.13 (bl. 256) word verwys na die Tydelike Jeugkommissie viroorweging en advies aan Sinode;
- (2) voorstellers van voorstelle reeds op tafel, mag saam beraadslaag;
- (3) Tydelike Regskommissie se advies oor B.VII.25 sal in ag geneem word. Aanvaar.

Punt III. Aanbevelings (bl. 254)

Punt 1.1 tot 1.7 — Goedgekeur.

1.14 tot 1.17 word goedgekeur.

- 1.18 tot 1.22(2). **Studente en Opleidingsgroep** (bl. 257) Al die punte tot 1.22 (2) word goedgekeur.
1.22 (3) — Goedgekeur, met weglatting van „die eerste.”
1.23 — is verwys.
1.24 — Goedgekeur.
1.25 — **Naskoolse Jeug** (bl. 257) — Geskrap.
1.26 — Na die sinodes verwys.

Jeugleiers

- 1.27 — Kennis geneem.
1.28 en 1.29 — Goedgekeur.
1.30 — Goedgekeur.

Kerk, Hulpdiens en Vereniging

- 1.31 — Goedgekeur.
1.32 tot 1.36 staan oor tot by behandeling van die verslag van die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake.

Opvoeding en Onderwys en Godsdiensonderrig op skole

- 1.37 tot 1.48 (bl. 259) (Sien verslag van Jeugstudiekommissie, bl. 59, punte 1.2.2 tot 1.2.2.3.6.)

Die leer-inhoud van die onderrig.

1.48 Di. M. J. P. Olivier en N. J. H. van Loggerenberg stel voor dat dit geskrap word. 'n Amendement van oudl. S. J. Vorster en ds. J. H. Martinson lui:

Die godsdiensonderrig sal Protestants-Christelik van aard wees. Die leergang sal nie die onderskeidende leer of dogma van enige besondere Protestants-Christelike kerkgenootskap tot uitgangspunt neem en aksentueer nie, maar sal die klem deurgaans laat val op die algemene geloofswaarhede soos behels in die Tien Geboeie, die Onse Vader en die Apostoliese geloofsbelijdenis.

Die voorstel word aanvaar en die amendement verwerp.

Oudl. (dr.) W. Nicol en ds. J. H. Steenkamp stel voor dat punte 1.37 tot en met 1.48 aanvaar word as tentatiewe leidraad waarvolgens intussen gewerk kan word, met dien verstande dat dit vatbaar bly vir wysiging deur die volgende Algemene Sinode in die lig van ondervinding opgedoen en van verder studie deur die nuwe Jeugkommissie.

Van di. D. P. M. Beukes en J. H. Lange kom daar 'n amendement:

Die Sinode besluit om punte 1.37 tot 1.48 te laat oorstaan tot sy volgende vergadering en vra sy Jeugkommissie om verdere aandag daaraan te gee met die oog op herformulering.

Die amendement word verwerp en die voorstel aanvaar.

- 1.49 — **Gewetensklousule** — Staan oor.
Sorgbehoewende Kind.
1.50 — Goedgekeur.
1.51 — „doel” word „deel” — Goedgekeur.
1.52 — Kennis geneem.
1.53 — „goedgekeurde” kom i.p.v. „alle” — Goedgekeur.

IV Aanyullende Aanbevelings (bl. 260)

- 1 en 2 — Goedgekeur.

Op voorstel van ds. D. J. Viljoen besluit die vergadering:

Die Sinode spreek sy innige dank uit teenoor die paneel van opvoedkundiges wat, o.a. op Montagu, ernstige arbeid en aandag aan 'n studie van ons Kerk se onderwysbeleid gewy het.

3 tot 7 — Goedgekeur.

8 — **Gewetensklosule Universiteite** — Staan oor.

9 — Kennis geneem.

10.1 — Goedgekeur.

10.2 — Afgehandel.

10.3 — Geskrap.

10.4 — Afgehandel.

10.5 — Goedgekeur.

11 — **Studiestukke**

11.1 — Voeg „die deel van” na „vestig op” in. Goedgekeur.

11.2 — Goedgekeur.

12 **Voltydse Amptenaar.**

AFDELING C ONDERHANDELING IN TERME VAN DIE OPDRAG

I en II — Kennis geneem.

III en IV **Onderhandelinge met Hoofbestuur van A.C.S.V.** (bl. 264).

Dr. W. J. C. Lubbe en ds. M. J. Smuts stel voor en die vergadering besluit:

(1) Die Sinode neem met groot blydskap kennis van punte 3.1 tot en met 3.4 (bl. 264—266), asook van punte IV (a) — (e) op bl. 266.

Die Sinode verwys hierdie punte na sy Tydelike Jeugkommissie vir aanbevelinge oor die vraag hoe die Sinode hierdie aanbiedinge op waardeige wyse moet beantwoord.

(2) Die Sinode vra die betrokke kommissie ook advies oor die voorgestelde Jeugjaar 1968.

Hiermee is die verslag afgehandel.

A.XV. VERSLAG VAN SONDAGSKOOLKOMMISSIE (bl. 267)

1 tot 14 — Kennis geneem.

15 — **Afrede dr. E. Greyling**

Die volgende mosie van ds. H. J. C. Snyders en dr. D. J. Louw word met akklamasie aanvaar:

Die Sinode neem met leedwese daarvan kennis dat dr. E. Greyling teen die einde van 1966 sy emeritaat aanvaar na 'n dienstydperk van 39 jaar in die Kerk, waarvan 32 jaar as Algemene Sekretaris aan die Sondagskool met sy Bybelonderrig en kategese gewy was.

Hy het hierdie deel van die Kerk se werk met groot liefde en toewyding gedoen, het 'n reuse-bydrae gelewer om rigting te gee aan die Sondagskoolbeleid deur middel van wetgewing en die uitbou van die Sondagskoolwese, en het deur die jare die gesonde groei van die Sondagskool meegebaar.

Selde was 'n man so één met sy werk as dr. Greyling.

As Redakteur van Die Kindervriend was hy verantwoordelik vir die opstel en behandeling van die lesreeks waardeur hy leiding gegee het aan en groot invloed uitgeoefen het op die hele Sondagskool en daarmee op die Kerk as geheel.

Hy was die dryfkrag agter die oprigting van die Sentrale Pers en die uitbou van die Sondagskoolboekhandel waardeur die werk van die Kerk en die Sondagskool grootliks gedien is.

Dr. Greyling het ook 'n leidende aandeel gehad aan die oprigting van die Sondagskoolgebou met die Kindermonument as baken langs die pad van die kinderarbeid van die N.G. Kerk.

Hy het deur die jare heen getoon dat hy 'n man van visie, helder denke, koersvastheid en 'n krag in hierdie besondere deel van die Kerk se werk was.

Die Sinode spreek sy hartlike dank en innige waardering uit teenoor hierdie getroue dienskneg van die Here en wens hom die rykste seën van die Here toe met die bede dat hy nog lank vir sy Kerk en sy dierbare gespaar mag bly, en steeds nuttig in die diens van die Here sal wees tot die verheerliking van Sy Naam.

Die vergadering sing dr. Greyling Ps. 134:3 toe.

16. — Kennis geneem.

Aanbevelings (bl. 275).

1. **Sondagskool Apart van Erediens**
Goedgekeur.
2. **Aanstelling van Onderhoofde en Onderwysers.**
Goedgekeur.
3. **Duur van Sondagskoolsessie en Klasperiode.**
Goedgekeur.
4. **Aantal Sondae vir Sondagskool.**
Goedgekeur.
5. **Kinders in Sondagskole van ander Kerke**
Goedgekeur.
6. **Bywoning van Eredienste deur Kinders**
Goedgekeur.
7. **Een Handboek**
Staan oor.
8. **Ouers en Doopgelofte**
Goedgekeur.
9. **Huisgodsdiens**
Goedgekeur.
10. **Handboek vir Sondagskool**
Staan oor.
11. **Lesreekse**

Aanname van die aanbeveling word voorgestel.

Die volgende amendement kom van di. D. J. Viljoen en C. A. du Plessis:

Die Sinode dra dit aan die A.J.K. op om hierdie saak in heroorweging te neem, aangesien die voordele van een lesreeks, aangepas by die bevatlikheid van die kleinere en grotere kinders onderskeidelik, baie meer is as die nadele wat geredelik vermy kan word.

Die amendement word besluit van die vergadering.

Verlof tot afwesigheid toegestaan

1. Oudl. H. S. H. Page vir Saterdag;
2. Oudl. J. P. L. de Beer vir Saterdag, met verlies van daggelde.

Seënwense

'n Telegram met seënwense is van die Kerkraad van Vioolsdrift ontvang.

Afsluiting

Na die sing van Ges. 62:5 sluit ouderling C. du Toit met gebed af.

DONDERDAG, 20 OKTOBER

Opening: Die openingsbiduur word deur ds. J. B. Loots geleei. Hy lees 2 Tim. 4:1 v.v. en laat Gesang 76:1, 2 en Ges. 55:2 sing.

A.XV. VERSLAG VAN SONDAGSKOOLKOMMISSIE (bl. 267) (vervolg)

Aanbevelings:

12. **Duur van Belydenisklas** (bl. 277) — Goedgekeur, met skrapping van „ongeveer” in reël 2.
13. **Metodiek in Sondagskool** — Goedgekeur.
14. **Sondagskoolpersoneel** — Goedgekeur.
15. **Aanskouingsmiddels** — Goedgekeur.
16. **Gebruik van die Film** — Goedgekeur.
17. **Bybelkenniseksamen** — Goedgekeur.

Die volgende voorstel van oudl. D. A. Kruger en ds. J. J. G. Loots word verwerp:

Die Sinode is van oordeel dat November die gesukkste maand vir die afneem van die Bybelkenniseksamen is en dra dit aan die betrokke kommissie op om dienooreenkomsdig te handel.

18. **Koördinasie** — Afgehandel.
19. **Koördinasie van verskillende Kommissies** — Staan oor.
20. **Koördinasie**
 - (a) Afgehandel.
 - (b) Aanvaar, met invoeging van „Algemene Jeugkommissie” i.p.v. Sondagskoolkommissie.
21. **Kontinuïteit**
 - (a) tot (c) — Goedgekeur, met skrapping van „Sondagskoolkommissie” in (b).
22. **Ooryleueling**
 - (a) — Goedgekeur.
 - (b) — „Algemene Jeugkommissie” i.p.v. „Algemene Sondagskoolkommissie” — Goedgekeur.
23. **Lekkasie**
 - (a) I.p.v. „aansluiting . . . Jeuginstansies” kom „aktiewe deelname aan die kerklike lewe” — Goedgekeur.
 - (b) I.p.v. „alle . . . terrein” kom „die Algemene Jeugkommissie” — Goedgekeur.
 - (c) en (d) — Goedgekeur.
24. **Naskoolse Jeug**
 - (a) tot (c) — Goedgekeur.

A.XVI. VERSLAG VAN ALGEMENE SONDAGSKOOLKOMMISSIE EN JEUGKOMMISSIE (bl. 282)

1, 2 en 3 — Kennis geneem.

Aanbevelings

1. **Einddoel van Godsdiensonderwys.**
 - (a) en (b) — Goedgekeur.
2. **Kennis van Kindersiel**
 - (a) — Goedgekeur.
 - (b) — Goedgekeur.

- (c) — Goedgekeur.
 - (d) — Goedgekeur.
 - (e) — Goedgekeur.
- 3. Voorskoolse Kinders**
- (a) tot (c) — Goedgekeur.
 - (d) — Word geskrap.
- 4. Praktiese Dienswerk**
- (a) tot (e) — Goedgekeur.
- 5. Gronde en Ouderdom vir Aflegging van Belydenis**
- (a) Goedgekeur.
 - (b) en (c) word aanvaar en die volgende amendement van di. W. Fullard en S. J. H. van der Spuy verwerp:
- 5(b) moet lui: „dat geen kind benede sewentien jaar toegelaat sal word om belydenis van geloof af te lê nie” en in 5(c) word „ses-tien” deur „sewentien” vervang.
- Ook die volgende voorstel van dr. W. J. G. Lubbe en ds. M. J. Smuts word aanvaar:
- „Alhoewel sestien jaar die minimum ouerdom is, hoort die klem beslis nie op die minimum ouerdom te val nie. Daarom sal katkisante daartoe gelei word om, ter wille van groter geloofsrypheid en die bes moontlike onderrig, solank moontlik met kategetiese voorbereiding besig te bly. Kerkrade, ouers en katkisante moet steeds oor die noodsaklikheid daarvan ingelig word.”
- (d) — Goedgekeur.
- Die volgende voorstel van dr. W. J. G. Lubbe en ds. M. J. Smuts word vir invoeging tussen (d) en (e) aanvaar:
- „Daar moet steeds deeglike aandag aan die voorbereiding van ouer katkisante gegee word en dieselfde norm van geloofsrypheid moet vanselfsprekend ook vir hulle geld”.
- (e) en (f) — Kennis geneem.
- 6. Kampe.**
- (a) tot (g) — Kennis geneem.
- 7. Evangelisasies van Verwaarloosde Kinders**
- (c) — Geskrap.
- Van res van punt — Kennis geneem.
- 8. Een Kerklike Jeugblad**
- Kennis geneem.
- 9. Opleiding van Predikante**
- (a) en (b) — Kennis geneem.

D.6. EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR JEUG-AANGELEENTHEID (bl. 442)

1. — Verval.
 - 2 en 3. — Kennis geneem.
 5. — Kennis geneem.
- 6 en 14. Gewetensklousule.**
- Ds. G. J. Naudé en dr. A. van der Merwe stel die aanname van B.IV.29 (bl. 367) voor.
- Verskeie amendemente word ingedien. Die voorstellers en sekondante word versoek om saam te vergader en die Sinode met aanbevelinge te dien.
- 7 en 10. Katkisasieboek (bl. 367).**
- Die volgende voorstel van ds. J. H. Martinson en oudl. S. J. Vorster dien voor die vergadering:

Dit word aan die Algemene Jeugkommissie opgedra om 'n kundige persoon of persone met die vereiste Bybelkundige en opvoedkundige kwalifikasies te benoem, om 'n handboek of handboekies vir Bybelonderrig in die Sondagskool wat die lesreekse in „Die Kindervriend sal vervang, op te stel.

Hierdie handboek sal na behoorlike kontroleering, o.m. deur die theologiese professore, indien moontlik nie later as by die eersvolgende vergadering van die Algemene Sinode aan die Kerk beskikbaar gestel word nie.

Amendemente:

- (1) Drr. F. H. J. Kriel en J. D. Vorster stel voor dat die reëlings soos in die verlede bly.
- (2) Drr. W. J. G. Lubbe en D. J. Louw stel voor dat punte 7 en 10 en aanverwante sake en voorstelle vir studie en verslag na die Jeugkommissie verwys word.

Die voorstel word aanvaar en die amendemente verwerp.

Die volgende voorstel van di. J. T. Schutte en I. L. Vos word aanvaar:

Die Sinode dra dit aan sy Algemene Jeugkommissie op om dit ernstig te oorweeg om, naas die Kort Begrip ook die Heidelbergse Kategismus in sy geheel in uitgawes van erkende katkasisieboeke te laat opneem.

Die voorstel, tesame met die wenk van die Aktuarius dat in dié verband met die Kommissie vir die N.G. Kerk-uitgewers en -Boekhandel onderhandel word, word na die Jeugkommissie verwys.

8. — Afgehandel.

9. — Afgehandel.

11. — Afgehandel.

12. **Kategetiese Onderrig** (bl. 369).

Op voorstel van di. J. J. de Klerk en M. Jansön besluit die Sinode:

Die Sinode spreek hom uit ten gunste van die beginsel dat die kategetiese onderrig in ons Kerk vanaf die vroegste periode van die bywoning van die Sondagskool sal begin.

13. **Geestelike-Kulturele Vak** (bl. 419).

'n Voorstel dat van die punt slegs kennis geneem word, word verwerp.

Op voorstel van di. P. C. Cloete en F. W. Ras besluit die Sinode:

Die Sinode beklemtoon die noodsaaklikheid van 'n vak van geestelik-kulturele aard in ons skole teneinde die jeug van ons Kerk en ons volk teen die aanslag van vreemde ideologië te bewapen en dra dit aan die Breë Moderatuur op met die Departement van Onderwys te onderhandel om so 'n addisionele vak, desnoods by godsdiensonderwys of by geskiedenis as verpligte vak ingelyf, so gou as moontlik in die leerplanne van al die provinsies opgeneem te kry.

14. — C.11(c): Korreksie C.11 2(c) — Staan oor.

Verslag met dank afgehandel.

Dr. E. Greyling gebruik die geleentheid wat hom aangebied word om 'n paar woorde van dank en afskeid te spreek.

Die Moderator dra die goeie wense van die Sinode aan dr. en mev. Greyling oor.

PERMANENTE KOMMISSIES

Kommissie vir Kommissies vra die beslissing van die Sinode oor die volgende sake:

1. Tweede Verslag van die Tydelike Kommissie vir Fondse, pt. 11(i) C.: Drie bykomende lede.
Dit word nie aanvaar nie.
2. **B.VIII. 23 en Verslag Tydelike Kommissie vir Algemene Sake** (bl. 3, saam met Handelinge van Saterdag, 15 Oktober) — 'n Selfstandige Kommissie vir Protestantse Aksie.
Dit word nie toegestaan nie.
3. Eerste Verslag van die Tydelike Regskommissie A.11 (iii) (6) — Legitimasielid.
4. Verslag van die Jeugkommissie afd. **B.III. 1, 10** (bl. 255) — Samestelling van die Algemene Jeugkommissie.
Die kommissie sal uit twee verteenwoordigers uit elke sinode plus die betrokke sekretaris bestaan.
5. Verslag van Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie
Aanbeveling 2 (bl. 310) en **B.IX 23 en Verslag Tydelike Kommissie vir Leer, Liturgie en Kerkmusiek** (bl. 3)
T.o.v. die samestelling van die Kommissie vir Leer, Liturgie en Kerkmusiek besluit die Sinode dat daar een kommissie van sewe lede sal wees.
6. **B.VIII. 10 en Verslag Tydelike Kommissie vir Algemene Sake** (bl. 2)
Dr. J. J. van As en ds. J. L. du P. Raath stel i.v.m. Adviesburo vir Kerkbou voor:
Die Sinode besluit om
 - (a) die stigting van 'n selfstandige Adviesburo vir Kerkbou, soos in Beskrywingspunt **B.VIII 10** beliggaam, goed te keur, en
 - (b) dit aan sy Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie op te dra om weë en kanale te vind waarslangs hierdie ideaal van 'n selfstandige Adviesburo ten dienste van die hele Kerk spoedig verwesenlik kan word en vir bekratiging aan die Breë Moderatuur voor te lê.
Amendemente 1. Aanbeveling van die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake.
2. Di. W. M. Strydom en A. P. Smit stel voor:
Die Sinode verklaar hom ten gunste van voorligting vir kerkrade i.v.m. kerkbou en besluit om dit aan die Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie op te dra.
Die tweede amendement word die besluit van die vergadering.
7. **B.VII.9 en Eerste Verslag Tydelike Regskommissie** (bl. 4) (Getal verteenwoordigers op permanente kommissies)
Elke sinode sal minstens één verteenwoordiger in elke kommissie hê.
8. **B.VII 8 en Eerste Verslag Tydelike Regskommissie** (bl. 4) (Raad van Argivarisse)
Dit bly soos dit was.
9. **B.VII. 14 en Verslag van Tydelike Regskommissie** (Permanente kommissies slegs uit personeel van die Algemene Sinode)
Die Sinode bly by sy besluit van 1962: Een lid (met secundes) uit die ressort van elkeen van die sinodes wat verkieslik ook 'n lid van die Algemene Sinode is en in die betrokke kommissie van daardie sinode dien. (Handelinge 1962, bl. 263).

NAMIDDAGSITTING

Notule: Met enkele wysigings goedgekeur.

Voorstel i.s. Gewetensklousule: Op voorstel van di. N. J. H. van Loggerenberg en G. J. Naudé besluit die Sinode eenparig om

- (a) van punte 3.2 tot 3.3.2 Verslag Jeugstudiekommisie (bl. 377—380) kennis te neem,
- (b) sy standpunt om hom vir die skrapping van die gewetensklousule te beywer, te bevestig,
- (c) die regering te versoek om dit as sy beleid te aanvaar dat elke universiteit wat verkies om die gewetensklousule in sy statute deur 'n positief Protestants-Christelike bepaling te vervang, dit mag doen, sodat hy die reg sal hê om in ooreenstemming daarmee na-vraag te doen na die standpunt van waaruit elke dosent sy wetenskap gaan beoefen.

Die uitvoering van die besluit word aan die lede van die huidige Moderatuur opgedra.

A.XVII. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK EN LITURGIE (bl. 303) (vervolg)

Oggenddiens

(i) **Votum** (bl. 310)

Goedkeuring voorgestel, met korreksie „wat nie laat vaar . . .”

Amendement voorgestel deur ds. D. J. Viljoen dat by punt 7 (i) op bl. 310 gevoeg word:

„of 'n ander dergelike gepaste teks.”

Die voorstel word aanvaar en die amendement verwerp.

(ii) **Seëngroet**

Goedgekeur.

(iii) **Lofpsalm of-/Gesang**

Goedgekeur.

(iv) **Lesing van die Wet**

Goedgekeur.

(v) **Verootmoediging en Skuldbelydenis**

Skrap: „Die voorganger . . . Joh. 3:16, of”.

Skrap: „met revisie van teks en musiek”.

Byvoeging: Vers 3 word by Ges. 80:1 gevoeg.

Verder aanvaar.

(vi) **Genadeverkondiging**

Goedgekeur.

(vii) **Geloofsbelijdenis**

(Met byvoeging van „Ges. 52:11 of iets anders wat gepas is.”

Sien Handelinge 1966, bl. 35).

(viii) tot (xii) — Goedgekeur.

(xiii) **Kollekte**

word deur „offergawe” vervang.

Die Assessor en die Actuaris stel die aanname van B.IX.8 E(d) voor: „Die kollette kan ná die geloofsbelijdenis en die sing van Ges. 52:11 of ná die dankgebed en vòòr die slotsang opgeneem word.”

Die voorstel word met meerderheid van stemme aanvaar.

Op voorstel van di. H. C. J. Flemming en N. J. H. van Loggerenberg kom na „Offergawe” „Die Koor”.

(xiv) **Slotsang**

Goedgekeur.

(xv) **Seën**

Goedgekeur.

Die Skriba stel voor en dr. D. J. Louw sekondeer:

Die vergadering neem kennis van Punte 8, 10, 11, 12 en 13 en versoek die kommissie om hierdie sake weer in sy volgende verslag voor te bring indien hy vierkies.

Dit word aanvaar.

9. **Addisionele Orde vir die Oggenddiens**

Goedgekeur.

14. **Openbare Belydenis van Geloof**

Goedgekeur.

15, 16 en 17 word goedgekeur.

18 en 19. Terugverwys.

20 tot 22. Kennis geneem.

23. **Hersiening van Psalm- en Gesangboek**

Goedgekeur.

24. **Musiek in die Erediens**

Kennis geneem.

25. **Kerklike Kleed**

Goedgekeur.

26 tot 28. Kennis geneem.

BYLAE I EN II (bl. 320 en 327).

Kennis geneem.

Die volgende voorstelle word goedgekeur:

Rondom die Erediens.

1. Ooreenkomstig o.a. die Skriftuurlike, die konfessionele, die histories-ekumeniese en die pastorale motief, word dit aan die Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie opgedra om in 'n hersiene uitgawe van „Rondom die Erediens“ algemene riglyne t.o.v. beide die voorganger en die gemeente te verstrek.

Dr. A. v.d. Merwe en
ds. G. R. van Rooijen.

Credo

2. Die Sinode besluit om die Credo na die Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie te verwys, om 'n moontlike aanvaarbare toonsetting daarvoor te vind en dit vir goedkeuring voor die volgende Algemene Sinode te lê.

Di. G. F. Henning en
P. A. du Toit.

3. **Diensorde**

Aangesien dit wenslik is dat dwarsdeur ons kerk dieselfde diensorde gevvolg sal word, dra die Sinode die verspreiding van die nodige voorligting aan ons lidmate op aan die **Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie**, desnoeds deur kaarte met die diensorde te laat druk. — Goedgekeur.

Ds. F. P. Papenfus en
oudl. I. A. C. v.d. Merwe.

4. **Reglement van Orde**

Die Reglement van Orde pt. 1 (c) (Acta 1962, bl. 241) en die gebruik om Nagmaal tydens die vergadering van die Algemene Sinode te bedien, word na die Kommissie vir Kerkmusiek en Liturgie verwys.

Di. I. F. Retief en
N. J. H. van Loggerenberg.

Die hele verslag word met dank aanvaar.

**D.8. VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR LEER,
LITURGIE EN KERKMUSIEK (bl. 444).**

**B.IX.1. Duideliker Formulering van Heidelbergse Kategismus
1 en 2. — Goedgekeur.**

I.p.v. punt 3 word op voorstel van ds. J. B. Greeff en oudl. (dr.) J. L. de Villiers besluit:

Die Sinode, bewus van die dringende behoefte aan nadere toelighting van sekere groot leerstukke, soos bv. die Eskatologie en Ekklesiologie, om daar mee ons lidmate van informasie te voorsien, dra dit aan die Leerkommissie op om 'n studie oor die Eskatologie vir hierdie doel op te stel en voor die volgende Sinode te lê, by watter geleentheid ook besluit sal word oor die verspreiding daarvan.

- B.IX.2. **Doop by aflegging van Belydenis** — Afgehandel
B.IX.3. **Nuwe Kategismus** — Afgehandel.
B.IX.4. **Hersiening van Kort Begrip** — Goedgekeur.
B.IX.5. **Hallelujaliedere** — Goedgekeur.
B.IX.6. **Die A.E.B.** — Goedgekeur.
B.IX.7. **Nagmaalswyn** — Kennis geneem.
B.IX.8. **Liturgiese Orde** — Afgehandel.
B.IX.9 **Hersiening van Formuliere** — Afgehandel.
B.IX.10 **Nagmaalsvieringe** — Goedgekeur.
B.IX.11. **Die Nagmaal** — Goedgekeur.
B.IX.12. **Gegiste Wyn by Nagmaal** — Aanbeveling van Kommissie word voorgestel.

'n Amendement word deur dr. S. J. Eloff gestel:

Die Sinode besluit dat by Nagmaal ongefortificeerde gegiste wyn met die laags moontlike alkoholinhoud gebruik sal word.
Die amendement word verwerp en die voorstel aanvaar.

- B.IX.13. **Opstel van Diensboek** — Goedgekeur.
B.IX.14. tot B.IX.19 — Afgehandel.
B.IX.20. — Verval.
B.IX.21 tot B.IX.23 — Afgehandel.
B.IX.24. **Nagmaalsviering** — Goedgekeur.
B.IX.25 en B.IX.26 — Afgehandel.
C.II.2(k) **Viering bestaan Dordtse Leerreëls** — Goedgekeur.
C.II.7(b) — Afgehandel

**D.18. TWEEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR
LEER, LITURGIE EN KERKMUSIEK (bl. 473)**

Dit word goedgekeur.

**A.XVII. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR EVANGELISASIE
(bl. 289)**

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII en IX — Kennis geneem.

X. Aanbevelings (bl. 299)

1. — Afgehandel.

2. **Evangelisasie Taak** — In die plek van (a) word die volgende voorstel aangeneem op voorstel van prof. H. D. A. du Toit en dr. G. J. Kotzé:

Naam en begrip van Evangelisasie: Waar die gewone bediening (pastoraat) hom besig hou met die bewaring van die Kerk en die opbou

van die gelowiges; die sending met die kerstening van die heidene (apostolaat) is **evangelisasie** die amptelike arbeid aan diogene wat vervrees van Christus en Sy Kerk en buite kerkverband geraak het.

In die lig hiervan stel ons voor dat die naam van hierdie kommissie voortaan sal heet:

Die Sinodale Kommissie vir Evangelisasie.

Daaronder sal dan ressorteer (a) die genoemde arbeid aan die afgedwaalde bondelinge om hulle terug te win; en (b) in verband daar mee die aktivering van die ampte om die arbeid te implementeer.

Die volgende amendement gestel deur di. F. A. Kock en N. J. H. van Loggerenberg word verwerp:

Die Sinode wys die saak van die benaming van hierdie kommissie en werksaamheid van die Kerk terug na die kommissie vir behoorlike besinning en duidelike fundering van die benaming.

AANDSITTING

2 (b) Die Subjek van Evangelisasie (bl. 299)

Goedgekeur, met die wysiging: „Die groot Subjek van evangelisasie is God Drieënig.”

Die opdrag word uitgevoer:

- (i) Deur die kerkraad van die plaaslike gemeente, van wie die eintlike inisiatief uitgaan en wat die aksie reël, beheer en kontroleer, en wat die algemene amp van die gelowiges daarby betrek en daartoe aktiever;
- (ii) deur die Kerk in breër verband van ring, sinode en algemene sinode.

2 (c) Die Objek van Evangelisasie

Die Sinode aanvaar punt (c), met die wysiging dat „of nie lidmaat wil word nie” vervang word deur „of nie belydenis van geloof wil aflê nie.” — Goedgekeur.

(d) **Die Metodiek**

- (i) Ten opsigte van ampsaktivering (i.p.v. ampsbediening) — Aanvaar.
- (ii) 1. Goedgekeur, met skrapping van „Anders as . . . word” en invoeging van „word” na „Evangelisasie.”
2. Goedgekeur, met „byeenkomste” i.p.v. „massabyeenkomste” in (a).

3. Goedgekeur.

4. a, b, c, d en e word goedgekeur, maar die Sinode besluit ook dat na punt (a) 'n nuwe punt (b) ingevoeg word en dat die daaropvolgende numerering in dier voege verander word.

Die nuwe punt (b) lui:

(b) Lering (didaskalia) tot die belydenis van geloof.

3. Buitelandse Bearbeiding — Staan oor.

4. Begroting — Staan oor.

5. Arbeiderstekort — Goedgekeur.

6. Gebedsonderwerpe — Kennis geneem.

7. N.G. Gemeentes vir Engelssprekendes — Die voorstel van dr. J. D. Vorster en oudl. (prof.) H. D. A. du Toit word aanvaar:

Die Sinode spreek hom ten gunste van die stigting van N.G. Gemeentes vir Engelssprekendes uit en dra dit aan die Regskommissie op om die **modus operandi** aan te dui.

Op voorstel van di. J. du P. Malan en O. S. H. Raubenheimer besluit die Sinode dat die Formulierboek van ons Kerk in Engels vertaal sal word, indien daar nie reeds so 'n vertaling beskikbaar is nie.

8. **Immigrante** — Goedgekeur.
9. **Polisiekapelane** — Staan oor.
10. **Industrie** — Goedgekeur.
11. **Spoorwegbearbeiding** — Goedgekeur.

Die Sinode vereenselwig hom met die volgende voorstel van oudl. (ds.) F. G. M. du Toit en oudl. W. A. Wepener:

Die Sinode betuig sy dank en waardering teenoor die Minister van Vervoer, Sy Edcle B. J. Schoeman, en alle spoorwegamptenare wat deur hul goeie gesindheid en daadwerklike hulp steun aan die Kerk se arbeid verleen. Die Sinode bid ook mnrr. J. P. Hugo, Hoofbestuurder van Spoorweë, volkome herstel toe na sy ernstige siekte van onlangs.

12. **Hugenote Kollege** — Goedgekeur.
13. **Eenvormigheid** — Staan oor.
14. **Radio** — Aanvaar, met invoeging van „in oorelog met die Radio-kommisies” ná „A.K.E.”

Mosie i/s Tug: Op voorstel van di. J. G. du Plessis en D. J. Viljoen besluit die Sinode:

Die Sinode rig dit as 'n dringende wekroep tot die kerk om baie groter erns te maak met die daadwerklike toepassing van die Kerklike tug soos beveel in die Skrif en duidelik vervat in die Kerkorde en daarmee gepaardgaande die getroue funksionering van die herderlike amp.

D.7. VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR AMPSBEDIENING EN EVANGELISASIE (bl. 443)

- B.III. 1. **Veldpredikers** — Staan oor.
- B.III. 2. **Polisiekapelane** — Aanvaar.
- B.III. 3 **Bearbeiding oorsese studente** — Aanvaar.

D.15. TWEDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR AMPS-BEDIENING EN EVANGELISASIE — (bl. 461)

1. **Eenvormigheid Kerklike Werksaamhede** — Goedgekeur.
2. **Langverlof Predikante** — Staan oor.

D.20 TWEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID — (bl. 476)

A.IX.B.4 (e) bl. 162

Punt (e)

Die Gelowige en Geboortebeperking

Ds. J. L. Coetzee en dr. A. B. du Preez stel die aanname van die aanbeveling voor.

Ds. A. M. Meiring en prof. H. D. A. du Toit stel die volgende amendement voor:

Die Sinode keur die aanbeveling van die Tydelike Kommissie vir Openbare Sedelikheid met die volgende wysiging goed:

In pt. 7 word die woorde „deur God gewil” en die woorde „self-sugtig” weggelaat.

In pt. 8 word die woorde „ter wille van die gesondheid van die vrou” weggelaat.

’n Tweede amendement word deur drr. F. E. O'B. Geldenhuys en W. Nicol ingedien.

Die Sinode neem kennis van die verslag en vra die Kommissie vir Aktuele Vraagstukke om verder te besin oor

- (1) die wese, sowel as die etiese eise en verantwoordelikhede van die Christelike huwelik;
- (2) die steeds toenemende probleem van die snelle bevolkingsaanwas in die wêreld;

Eers word net tussen kennisneming en aanvaarding van aanbeveling gestem. Kennisneming word met meerderheid van stemme aanvaar.

Die tweede amendement word aanvaar.

(f) **Reëling van 'n Kongres** — Nie aanvaar nie.

(g) **M.b.t. die Owerheid** — Aanname van 1(a) en (b) met byvoeging van „asook verdere steun t.o.v. gesinstoelae” aan einde van (b) word voorgestel en aanvaar.

2. Goedgekeur.

D.21. TWEEDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR PUBLISITEIT (bl. 477)

C.II.2(e) Ongewenste Publisiteit — Goedgekeur, met skrapping van „en” na „ongebillikte.”

Verlof vir Afwesigheid — toegestaan aan oudl. P. S. van Heerden vir res van sitting, weens die oorlye van sy broer.

Afsluiting: Die vergadering sing Ges. 153:1 en oudl. (dr.) E. Brown sluit met gebed.

VRYDAG, 21 OKTOBER

Opening: Die openingsbiduur word deur ds. P. A. du Toit (Windhoek-Eros) geleei.

Kennis van Revisie: I.s. „Die Gelowige en Geboortebeperking” — dr. F. J. Minnaar.

Verlof Afwesigheid: Oudl. H. I. J. Kirsten weens ongesteldheid.

A. XIX. VERSLAG PERMANENTE FINANSIELLE KOMMISSIE

(bl. 342)

Ptt. 1 tot 3.

Kennis geneem, met uitsondering van die volgende aanbevelings:

- (a) **Koste van afgevaardigdes ((c) (b) (ii) op bl. 344)** — Goedgekeur.
- (b) **Salaris predikante** — Staan oor.
- (c) **Vergaderings van Sinode** (Aanbeveling (iv) op bl. 345) — Goedgekeur.

- Pt. 4. — **Administrasiefonds** — Begrotings staan oor.
5. — **Ekuumeniese Sake** — Kennis geneem.
 6. — **Ander Begrotings** — Staan oor.
7. — **Algemene Aanbevelings**
- (a) Uitgawes — Goedgekeur.
 - (b) Werksaamhede van Sinode — Goedgekeur.
 - (c) Besoldiging van Amptenare — Staan oor.
 - (d) Reiskoste — Goedgekeur.
 - (e) Handleiding vir Skribas, Kassiers — Goedgekeur.
 - (f) Langverlof vir Predikante — Goedgekeur, asook D.15.2 C. 11. 5(b)
 - 1 (i) en (iv), met invoeging van „algemene” voor „Sinodale” — Goedgekeur.

Die vergadering vereenselwig hom ook met die volgende voorstel van oudl. (ds.) P. E. S. Smith en ds. W. J. M. Jansön.

Die besluite van die Sinode oor langverlof vir predikante word as aanbeveling ook vir sendelinge na die verskillende sinodes en sinodale sendingkommissies deurgestuur.

(g) Koördinering van Werksaamhede

- (i) Verwys na die Permanente Kommissie vir Finansies.
Die Sinode besluit om die saak van die moontlike koördinering van sekere werksaamhede na die Kommissie vir Finansies te verwys om dit in oorleg met die Breë Moderatuur te ondersoek vir aanbeveling by die volgende sinodevergadering.
- (ii) Verval.
Hele verslag afgehandel.

D.9. VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE

(bl. 447)

1. **Kerklike Tydskrifte** — Goedgekeur.
2. **Implikasies oor Besluite i.s. Finansies** — Goedgekeur
3. **Puntestelsel** — Goedgekeur.
4. **Finansiële Verpligte Kommissies Algemene Sinode** — Goedgekeur.

5. **Vergoeding, Predikante en Amptenare**

- (i) Voorstel: 'n Eenvormige salarisskaal word by die sinodes aanbeveel (Skriba en Asst.-skriba). Amendement: Twee salarisskale word aanbeveel — (Oudl. D. Jacobs.)
Die amendement word verwerp en die voorstel aanvaar.
Ook die volgende voorstel van oudl. D. A. Krüger en ds. J. J. G. Loots word aanvaar:
B.VI.4 (1) — Voeg by: „en 'n eenvormige datum van verhogings, nl. 1 Januarie.”

(ii) Salarisskale

Voorstel: Aanvaarding van aanbeveling (di. A. J. V. Burger en J. F. du Toit).

Amendemente:

1. Voorgestel deur oudl. D. A. Krüger en A. W. Borchers: Die Sinode besluit op die skaal R2500 x R150 — R4300 en die Sinode besluit dat weloorwoë aanpassings op die nuwe skaal gemaak word.
2. Oudl. (prof.) W. J. Pretorius en oudl. H. R. du Plessis stel voor dat die Sinode 'n eenvormige skaal van traktement vir predikante by die verskillende sinodes sal aanbeveel en dat dit R2280 x 120 — R3600 sal wees. Teneinde vir die stygende lewenskoste voorseening te maak, sal hierdie maksimum vanaf 1 Januarie 1967 verhoog word met R120 per jaar tot 'n maksimum van R4200 per jaar.

Die tweede amendement word aanvaar en die voorstel sowel as die eerste amendement verwerp.

Die volgende voorstel word deur ds. M. J. van Niekerk en oudl. D. P. Taljaard ingedien:

Die Sinode besluit dat dit aan die A.S.S.K. opgedra word om 'n verhoogde salarisstaal ook vir die leraars van die Dogterkerke te formuleer en dit dan vir uitvoering by die S.S.K.'s van die sinodes aan te beveel.

Die vergadering besluit om hiervan slegs kennis te neem.

- (iii) — Kennis geneem.
- (iv) — Kennis geneem.
- (v) — Afgehandel.
- 6. — Afgehandel.
- 7. — Afgehandel.
- 8. — Kennis geneem.
- 9. — Afgehandel.
- 10. — Verval.
- 11. — Goedgekeur.
- 12. — Goedgekeur.
- 13. — Goedgekeur.
- 14. — Verval.
- 15. — Afgehandel.
- 16. — Afgehandel.
- 17. — Afgehandel.
- 18. — Afgehandel.

Kabelgram

Die volgende kabelgram van min. Hilgard Muller uit New York word voorgelees:

Ons afvaardiging bedank Sinode hartlik vir voorbidding en goeie wense.

D.11. TWEEDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE. (bl. 453)

1. — Goedgekeur.
2. — Goedgekeur.
3. — Goedgekeur.
4. — Die volgende voorstel van ds. S. H. v.d. Spuy en oudl. (ds.) P. E. S. Smith word aanvaar:

Die Sinode aanvaar Bp. 1(7) en Bp. 1(9) (bl. 358), met die volgende wysiginge soos deur die Tydelike Kommissie vir Sending en die Tydelike Kommissie vir Fondse aanbeveel:

- (1) Die Sinode aanvaar dit dat die dringende sendingtaak in S.W.A. nie deur die Kerk in S.W.A. alleen behartig kan word nie.
- (2) 'n Ernstige beroep word op die verskillende sinodes gedoen om die sendingwerk in S.W.A. so ruim moontlik *vrywillig* te steun volgens 'n jaarlike vaste bedrag waartoe die sinodes mag besluit.
- (3) Aangesien hulp aan S.W.A. egter intussen dringend nodig is en verleen moet word, dra hierdie Sinode dit aan die A.S.S.K. op om met die sendingkommissies van die verskillende sinodes te skakel met die ernstige versoek tot onmiddellike hulpverlening.

5. (i)—(iii) — Goedgekeur.

Groete C.R.C.: Prof. (dr.) J. H. Kromminga bring die groete van die Christian Reformed Church van die V.S.A. en Kanada aan die Sinode oor. Die Assessor neem dit in ontvangs.

D.11. TWEEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE (vervolg)

6 en 7 Stofberg Teologiese Skole.

Voorstel van di. A. J. van Wijk en L. Moolman:

Die Sinode aanvaar beskrywingspunt C.11 5(a), met twee redaksionele veranderinge:

- (a) **Sinode(s)** kom in plek van **streeksinode(s)**.
- (b) **bydrae** in stede van **donasie**.

Amendment van oudl. (ds.) P. E. S. Smith en ds. M. J. van Niekerk:

Die Sinode besluit om par. 1 van die aanbeveling van die Tydelike Sendingkommissie (D.14 pt. 1) aan te neem.

Die amendment word aanvaar en die voorstel verworp.

Universiteitskolleges: Die Sinode besluit om dit aan sy Algemene Sendingkommissie op te dra om (1) voort te gaan met onderhandeling met die betrokke staatsdepartement ten einde die konsolidering te bereik van die onderskeie Universiteitskolleges se wordende Teologiese Fakulteite en die kerklike Teologiese Skool wat daarnaas reeds bestaan;

(2) indien hierdie onderhandeling nie tot 'n bevredigende resultaat lei nie, ernstige oorweging te skenk aan die konsolidering van bestaande Teologiese Skole ten einde mannekrag en fondse voordeeliger aan te wend; en

(3) voorlopig nie voort te gaan met die praktiese uitvoering van die besluit tot stigting van nuwe Teologiese Skole nie, maar die opleiding by bestaande Teologiese Skole te ondersteun.

Die vergadering besluit om van bestaande voorstel van oudl. (proff.) I. H. Eybers en A. B. du Preez af te stap.

NAMIDDAGSITTING

Voorstel i.s. Studie en Opdrag aan Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie.

Die volgende voorstel van ds. J. P. du Toit en oudl. I. B. Kasselman word aanvaar:

Die Sinode gee opdrag aan sy Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie om 'n opname te probeer maak van alle studietake waarmee die Kerk besig is.

D.11. TWEEDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE (vervolg)

8. Makatiniylakte — Goedgekeur.

9. Begroting A.K.O.S.

Amendement van ds. J. J. Lubbe word verwerp:

Die Sinode besluit cm vir A.K.O.S. R1000 te begroot.

Aanbeveling van die kommissie goedgekeur.

10. Voltydse Amptenaar (sien D.19.4)

Voorstel: Aanbeveling van Kommissie (D.19.4)

Amendement van oudl. D. A. Kruger en ds. J. B. Loots:

Die Sinode besluit tot die skepping van die pos van Voltydse Amptenaar en dra dit aan die Jeugkommissie op om die nodige fondse van die sinodes te vind om die werk te verrig.

Amendement verwerp en die voorstel aanvaar.

Studieopdrag: Op voorstel van di. N. J. H. van Loggerenberg en I. F. Retief aanvaar die Sinode die volgende:

Voorstel, pt. 12, Jeugverslag, bl. 262:

Die Sinode onderneem om die aanstelling van predikante in sinodale diens, die benoeming van sekretarisse, nie verder uit te brei of te laat uitbrei nie, maar verwys die hele praktyk na die Regskommissie vir studie in die reses en verslag aan die volgende sinode om:

- (a) die noodsaaklikheid van die praktyk op beginselvlak te bestudeer,
- (b) die huidige beginsel van sinodale aksies as beleid op kerkregtelike vlak te oorweeg, en
- (c) indien hier 'n ontlasting kan wees, d.w.s. die afskuif van verantwoordelikhede na mindere kerklike instansies, weë te soek waarlangs dit kan geskied.

11. Reglement — Goedgekeur.

D.19. DERDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE (bl. 474)

1. Begrotings — word in sy geheel goedgekeur, met die korreksies in D.25.2 en 3.

2. Buro vir Kerklike Statistiek — Aanbeveling van kommissie word voorgestel.

Amendement: Die Skriba en assistent-Skriba stel voor:

'n Kommissie bestaande uit die Sekretaris van die A.K.D.B., plus drie lede in Pretoria woonagtig, word benoem om die Kerkensusse te behartig.

Die amendement word aanvaar.

Die kommissie word as volg saamgestel: dr. H. J. Piek, ds. J. F du Toit, oudl. (di.) F. G. M. du Toit en P. E. S. Smith.

3. Afgehandel.

4. Afgehandel.

5. Goedgekeur.

Die volgende voorstel van ds. M. J. Smuts en dr. W. J. G. Lubbe word goedgekeur:

Die Sinode beklemtoon dat besluite wat hy neem en wat finansiële implikasies vir Sinodes inhoud, net so bindend as ander besluite is.

6. Hervestigingsfonds — M.A.S.

Goedgekeur, met byvoeging van verwysing bl. 239.

7. Goedgekeur.

8. Goedgekeur. „Evangelisasiepredikant” word „predikant met spesiale opdrag”.

9. Excelsiorskool — goedgekeur.

10. Verdeling van Fondse

Goedgekeur, met die volgende wysiginge:

Natal 4 i.p.v. 3.7

O.V.S. 14 i.p.v. 13.9

Noord-Tvl. 17.5 i.p.v. 17.4

11. Algemene Aanbeveling

Aanvaar.

**D.25. VIERDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE
VIR FONDSE (bl. 484)**

1.(i) — Goedgekeur, met byvoeging „met goedkeuring van die Breë — Moderatuur”.

(ii) — Goedgekeur.

2. Stofberg Teologiese Skole

Goedgekeur.

3. Begroting A.S.S.K.

Goedgekeur.

HONORARIA

Die volgende word goedgekeur:

Die Tydelike Kommissie vir Fondse stel die volgende honoraria voor:

Moderator R50

Skriba R50

Aktuaris R75

Assessor R25

Asst.-skriba R25.

‘n Vaste jaarlikse honorarium sal aan die Aktuaris uitbetaal word. Dit word aan die Permanente Finansiële Kommissie opgedra om by die Breë Moderatuur ‘n aanbeveling te doen — Goedgekeur.

Ook die volgende voorstel van oudl. (dr.) W. Nicol en ds. A. M. Meiring word aanvaar:

Beroep op Lidmate i.s. Fondse.

Die Algemene Sinode het aandag bestee aan die talryke verpligte wat reeds deur die Ned. Geref. Kerk onderneem is en aan die ruim geleenthede wat nog op die Kerk wag.

Dit is vir die Sinode duidelik dat die geldelike middele nog aansienlik verhoog moet word om die Kerk in staat te stel om die werk van die Here bevredigend te verrig.

Gevollik doen die Sinode 'n ernstige beroep op al die lidmate van die Kerk om, soos voor die aangesig van die Here en onder leiding van die Heilige Gees, 'n vaste deel van hul inkomste vir die werk van die Here af te sonder (1 Kor. 16:2) en 'n aansienlike deel daarvan aan die Kerk toe te vertrou vir besteding aan sy algemene werkzaamhede.

D.12 VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR ALGEMENE SAKE (bl. 455)

- B.VIII. 1. Posisie van Vrou — Goedgekeur**
- 2. Een Kerklike Vroue-Hulpdiens.** Ook D.22, B.VIII.2
Goedgekeur
- 3. Vroue-Hulpdiens — Goedgekeur**
- 4. Gewetensklousule — Afgehandel**
- 5. Versuim i.s. Kerkbesoek — Goedgekeur**
- 6. Rigtinge binne Kerk — Staan oor.**
- 7. Aanspreekvorm — As interpretasie goedgekeur**
- 8. Nominasies — Goedgekeur**
- 9. Kerkvisitatoren — Staan oor.**
- 10. Adviesburo — Afgehandel**
- 11. Besluiteregister — Goedgekeur**
- 12. Feesdae — Goedgekeur**
- 13. Feesdae — Goedgekeur**
- 14. Reënpyle — Goedgekeur**

Die volgende amendement van ds. C. G. v. d. Merwe en oudl. F. J. Nel verval:

Die Sinode spreek hom onomwonde uit teen die gebruik van enige middel deur die mens aangewend, hetsy deur die gebruik van reënpyle of andersins, om reën te bekom, anders as deur die beproefde manier wat al die jare deur gelowiges beoefen is, nl. om tot God daarvoor te bid, gepaardgaande met die nodige veroortmoediging.

Verlof tot Afwesheid

Dr. G. J. Kotzé vanaf vanmiddag weens vliegtuig-verbindinge. Ds. J. J. Badenhorst weens opname in die hospitaal.

Opdrag aan Moderatuur

Onbestrede mosie van drs. W. Nicol en F. E. O'B. Geldenhuys word aanvaar:

Met die oog op die talryke belangrike sake wat nog op die agenda is, kry die Moderatuur volmag en opdrag om vir vanaand en mōre-oggend te bepaal aan watter sake die voorrang vir behandeling gegee sal word.

**D.26. VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE MET DIE OOG
OP DIE SAMESTELLING VAN DIE PERMANENTE
KOMMISSIES VAN DIE SINODE (bl. 485)**

Die Kommissies word as volg saamgestel:

1. ALGEMENE SENDINGKOMMISSIE

Primarii	Secundi
Ds. A. J. van Wijk	Ds. L. Moolman
Ds. L. de Clercq	Ds. M. L. J. van Rensburg
Ds. H. le C. Taute	Ds. H. J. Otto
Ds. M. J. van Niekerk	Ds. J. A. Claassens
Ds. P. J. Conradie	Ds. T. H. du B. Gouws
Ds. P. W. de Wet	Ds. A. Griebenow
Ds. A. J. Etsebeth	Ds. J. J. Human

Sameroeper: Ds. P. E. S. Smith

2. ALGEMENE KOMMISSIE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Primarii	Secundi
Ds. J. H. Lange	Ds. N. E. Nel
Ds. G. P. C. Carinus	Ds. Z. J. van Zyl
Ds. P. B. Botha	Ds. F. W. Ras
Ds. D. P. M. Beukes	Dr. L. L. N. Botha
Ds. J. P. H. Gertenbach	Ds. J. H. Louw
Ds. A. F. Louw	Ds. W. H. van Niekerk
Ds. S. B. van Rensburg	Ds. D. van den Heever

Sameroeper: Dr. H. J. Piek

3. ALGEMENE JEUGKOMMISSIE

Primarii	Secundi
Ds. J. S. Louw	Ds. J. A. Hurter
Ds. A. G. S. Gous	Ds. W. M. Strydom
Ds. G. P. Burger	Ds. F. L. Cloete
Ds. A. van Zyl	Ds. S. J. Norval
Dr. D. J. Louw	Ds. A. M. Herholdt
Ds. P. van Niekerk	Ds. J. H. Louw
Dr. F. H. J. Kriel	Ds. T. J. de Clercq
Dr. S. J. Eloff	Ds. J. L. Coetze
Ds. R. J. Raath	Ds. J. E. Potgieter
Ds. C. J. Jackson	Ds. D. J. Viljoen
Ds. C. A. du Plessis	Ds. A. T. Kemp
Ds. J. H. van Niekerk	Ds. R. Hurter
Ds. J. R. Nel	Ds. C. C. Bond
Ds. G. A. J. Jacobs	Ds. G. Henning

Sameroeper: Dr. D. J. Louw

4. ALGEMENE KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK EN LITURGIE

Primarii	Secundi
Dr. W. J. B. Serfontein	Dr. J. J. van As
Ds. B. J. K. Anderssen	Dr. J. J. Pauw
Dr. P. J. Loots	Ds. J. G. C. Steyn
Dr. P. J. N. Smal	Dr. A. C. Barnard
Prof. (dr.) H. D. A. du Toit	Ds. J. du P. Malan
Ds. W. T. Badenhorst	Ds. F. Swanepoel
Ds. H. R. Ciliuers	Dr. I. J. du Plessis
Sameroeper: Prof. (dr.) H. D. A. du Toit	

5. ALGEMENE KOMMISSIE VIR BYBELVERTALING EN BYBELVERKLARING

Primarii	Secundi
Prof. (dr.) E. P. Groenewald	Prof. (dr.) J. L. de Villiers
Prof. (dr.) J. J. Müller	Prof. (dr.) F. C. Fensham
Prof. (dr.) P. A. Verhoef	
Samerooper: Prof. (dr.) E. P. Groenewald	

6. ALGEMENE REGSKOMMISSIE

Die actuarii met hul opvolgers in die amp
Samerooper Dr. J. D. Vorster

7. ALGEMENE KOMMISSIE VIR KERKLIKE TYDSKRIFTE EN DIE JAARBOEK

Primarii	Secundi
Ds. C. J. Bester	Ds. H. C. Hopkins
Dr. L. L. J. Visser	Prof. (dr.) T. N. Hanekom
Dr. J. J. Fourie	Ds. J. J. C. Visser
Ds. A. J. van Wyk (Natal).	Ds. W. M. Grové
Ds. J. H. van Loggerenberg	Ds. F. J. van der Merwe
Ds. H. J. C. Snijders	Ds. P. A. Pienaar
Ds. J. M. Benade	Ds. H. J. Schutte
Dr. H. J. Piek	Ds. T. Botha
Ds. S. Boshoff	Ds. J. T. du Preez
Ds. J. H. Steenkamp	Ds. J. J. Olivier
Samerooper: Dr. A. P. Treurnicht	

8. ALGEMENE KOMMISSIE VIR EVANGELISASIE

Primarii	Secundi
Ds. W. A. Alheit	Dr. G. J. Kotzé
Ds. A. J. J. van Tonder	Ds. C. Colyn
Ds. S. J. L. Marais	Ds. P. C. Cloete
Ds. H. J. Schutte	Ds. G. J. Snyman
Ds. J. J. de Klerk	Ds. J. M. C. Horn
Dr. T. C. de Villiers	Ds. J. M. Kearney
Ds. F. J. N. Stassen	Ds. A. J. H. Smith
Samerooper: Ds. S. J. L. Marais	

9. ALGEMENE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID

Primarii

Ds. D. T. du P. Moolman
Ds. G. R. van Rooijen
Dr. A. van der Merwe
Ds. J. G. Griesel
Ds. A. M. Meiring
Ds. W. H. van Niekerk
Ds. F. J. Linde

Sameroeper: Ds. D. F. B. de Beer

Secundi

Ds. P. A. M. Brink
Ds. J. Adler
Ds. H. M. de Vos
Ds. J. H. L. Wannenburg
Ds. P. W. Jordaan
Ds. T. D. Moodie
Ds. L. Ferreira

10. ALGEMENE KOMMISSIE VIR AKTUELE VRAAGSTUKKE

Primarii

Dr. A. P. Treurnicht
Dr. F. J. Minnaar
Ds. G. J. Naudé
Ds. N. J. H. van Loggerenberg
Prof. (dr.) A. B. du Preez
Ds. J. T. H. de Jager
Ds. N. J. Mostert

Samerooper: Prof. (dr.) A. B. du Preez

Secundi

Ds. G. S. J. Möller
Ds. F. J. Marincowitz
Ds. F. A. Kock
Ds. S. P. du Plessis
Ds. W. J. M. Jansön
Ds. R. A. Meyer
Ds. G. S. Burgers

11. ALGEMENE KOMMISSIE VIR LEER EN PROTESTANTSE AKSIE

Primarii

Prof. (dr.) F. J. M. Potgieter
Dr. J. T. Jordaan
Ds. L. E. du Toit
Dr. W. D. Jonker
Ds. J. F. du Toit
Ds. E. M. van Graan
Ds. S. J. Pieterse

Samerooper: Prof. (dr.) F. J. M. Potgieter

Secundi

Dr. J. A. Heyns
Dr. E. Brown
Ds. D. W. Krynauw
Ds. M. J. P. Olivier
Ds. J. J. G. Loots
Ds. W. J. Bruwer
Ds. A. W. Smit

12. ALGEMENE KOMMISSIE VIR FONDSE

Die Saakgelastigdes en die Skriba van die Algemene Sinode met hul opvolgers in die amp.

Samerooper: Ds. J. H. Roos

13. ALGEMENE LEGITIMASIE KOMMISSIE

Die Actuarii met hul opvolgers in die amp.

Voorsitter: Dr. J. D. Vorster.

Aangesien die Aktuaris van die Algemene Sinode ook die Aktuaris van die Ned. Geref. Kerk in Suid-Afrika (Kaapland) is, kry die sinode van genoemde Kerk nie nog 'n verteenwoordiger nie.

14. ALGEMENE KOMMISSIE VIR ARGIEWE

Die Argivarisse met hul opvolgers in die amp.
Ds. A. P. Smit (sameroeper)
Ds. A. J. van Wyk
Ds. H. C. J. Flemming
Ds. F. G. M. du Toit
Ds. M. M. Nieuwoudt.

15. DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR INLIGTINGSDIENSTE

Die Voorsitters van die betrokke Sinodale Kommissies as primarii en onder-voorsitters as secundi, saam met die Inligtingsdirekteure. Sameroeper: Ds. W. A. Landman.

16. OPMERKINGS

1. Elke Kommissie kies sy eie Voorsitter, uitgesonderd die Legitimasié Kommissie.
2. Alle algemene sekretarisse en hoofamprentare van die algemene- en die konstituerende sinodes het sitting in die ooreenstemmende kommissie.

Namens die Kommissie:

A. P. TREURNICHT (Voorsitter)
L. L. J. VISSER (Skriba).

D.12 VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR ALGEMENE SAKE (bl. 455, vervolg)

15. **Bidure** — Goedgekeur.
16. **Geloftedag** — Goedgekeur.
17. 18 en 19. — Stap af.
20. **Trekarbeid** — Staan oor.
21. **Begrafnisse op Sondae**
Aanbeveling voorgestel, met korreksie „hande” i.p.v. „howe.”
Amendement: Aanname van Beskrywingspunt B.VIII. 21.
Die voorstel word aanvaar.
- 22, 23. — Afgehandel
24. **Rasseaangeleenthede** — Goedgekeur.

KERKSEËL

Goedgekeur, met byvoeging van die volgende amendement van drs. W. Nicol en F. E. O'B. Geldenhuys.

Op versoek van die M.A.S. word besluit:

Aan die M.A.S. word verlof gegee om op hul sinodale stukke gebruik te maak van die Sinodale Seël, mits dit altyd vergesel gaan van die onderskrif:

MIDDE-AFRIKAANSE SINODE

D. 22. AANVULLENDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR ALGEMENE SAKE (bl. 477)

B.VIII. 2. — Afgehandel.

A. 11 (2) Biddae en Voorbidding (bl. 21)

Kennis geneem.

AANDSITTING

D. 10 EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE REGSKOMMISSIE (bl. 449)

B.VII Status van Predikante

1. Die aanvaarding van die aanbeveling word deur die Aktuaris en dr. F. E. O'B. Geldenhuys voorgestel.

Amendment ingedien deur di. I. F. Retief en D. W. Krynauw:

Die vergadering neem kennis van pte. (i) — (v); voorts besluit die vergadering dat die volgende beginsels in die toekoms in ag geneem sal word ten opsigte van ampsbehoud deur bedienaars van die Woord:

- (a) Dat leraars alleen om ernstige redes en na raadpleging met die betrokke kerklike instansies, toegelaat sal word om die amp te verlaat;
- (b) dat die amp alleen aan die Kerk verbonde is;
- (c) dat toesig oor amptelike werk deur die Kerk gehou word.

Die amendment word verwerp en die voorstel aanvaar.

Voorstel i.s. Kerkorde

Op voorstel van di. H. J. Schutte en N. J. H. van Loggerenberg besluit die Sinode:

1. Om dit aan sy Permanente Regskommissie op te dra om tydens die reses die bepalinge van die Kerkorde aan die Geref. kerkregtelike beginsels te toets;
2. dat kerkrade, ringe (via hul sinodes of sinodale kommissies) en sinodes uitgenooi word, bv. deur Die Kerkbode, om voorgestelde veranderinge vir oorweging na die Regskommissie op te stuur;
3. Indien daar wel afwykinge gevind word, wysiginge aan die volgende sinode voor te lê.

11. Opleiding en Legitimasié, tot voor B.

Goedgekeur, met verwerving van die volgende amendment van oudl.

(dr.) I. H. Eybers en ds. C. J. Jackson:

Die Sinode besluit dat die hou van *colloquium doctum* tot die taak van die Proponentseksamenkommissie behoort en voeg dit by art. 5(d) in.

B1. 77 B. Toelating tot die Evangeliebediening word vervang deur Afneem van Proponentseksamen (9) op bl. 76)

Aanvaarding voorgestel.

Amendment by (9), deur di. J. H. Lange en S. Murray voorgestel:

Bepaling I(1), (b) en (c) word as volg gewysig:

(b) Vir toelating tot die diplomastudie: Grieks II, b, Hebreeus I en Afrikaans I.

(c) Vir sendelinge: Grieks II, b, Hebreeus I, 'n Bantoetaal II, (Latyn I vir B.D.) en Volkekunde II.

Die amendment word verwerp en die voorstel aanvaar.

Bepaling 5 (bl. 78) word as volg goedgekeur:

1. O.T. Wetenskap
2. N.T. Wetenskap
3. Historiese vakke en Kerkreg
4. Dogmatologiese vakke
5. Godsdienstwetenskap
6. Sendingwetenskap
7. Amptelike vakke

Bepaling 10 (bl. 79)

Goedgekeur, met die volgende wysiging:

Met inagneming van die vakkekeuse met die oog op spesialisasie, kan die wetenskaplike deel oor die volgende vakke gaan:

Bepaling 12 (bl. 80) — Goedgekeur.

Bepaling 19 (bl. 81) — Goedgekeur.

Bepaling 29 (bl. 83) — Goedgekeur.

B.VII.3. Reglement (bl. 376) Argieffkommissie — Goedgekeur.

B.VII.4. Ondertekeningsformulier (bl. 376) — Goedgekeur.

B.VII.5. Legitimasié van Kandidate van Elders (bl. 376) — Goedgekeur.

B.VII.6. Reglement 9 — Lidmaatsertifikate (bl. 376) — Goedgekeur.

B.VII.7. Doopregister (bl. 376) — Goedkeuring voorgestel.

Amendement voorgestel deur dr. W. J. G. Lubbe en ds. M. J. Smuts:

Die Sinode besluit dat as 'n dooplidmaat sy band met die Kerk verbreek of afgesny word, of as ouers hul onmondige kind uitdruklik aan die Kerk onttrek, word 'n aantekening daaromtrent in die Doopregister gemaak.

Die amendement word verwerp en die voorstel aanvaar.

B.VII.8. Kommissie van Argivarisse (bl. 377) — Afgehandel.

B.VII.9. Verteenwoordiger in Kommissie (bl. 377) — Afgehandel.

B.VII.10. Wysiging Kerkorde (bl. 377)

Art. 3	— Goedgekeur	(aanbeveling van Kommissie)
4	— Goedgekeur	(" " ")
33 (b)	— Goedgekeur	(" " ")
9	— Goedgekeur	(" " ")
69	— Goedgekeur	(" " ")
53	— Goedgekeur	(" " ")
61	— Goedgekeur	(" " ")

D.17 TWEDE VERSLAG TYDELIKE REGSKOMMISSIE — (bl. 465)

C. Reglement. Indiersending.

Goedgekeur, met verwering van die volgende amendement wat deur oudl. (dr.) I. H. Eybers en ds. W. M. Strydom voorgestel is:

B.II C. Reglement 1 Algemeen, punt 1(d) word gewysig om te lui:

Sodat elkeen in sy eie taal die groot dade van God kan hoor en verkondig, sal afsonderlike selfstandige Kerke sover moontlik uit verskillende taalgroepe tot stand gebring word.

Bylae A Kerkorde vir die Ned. Geref. Indiëkerk

Goedgekeur, met die volgende byvoeging deur oudl. (dr.) I. H. Eybers en ds. M. W. Strydom voorgestel:

p.3. Artikel 17: Voeg by aan die einde van eerste sin:

„for one further period, after which they shall retire, if at all possible.”

C.III. Bylae C.II.1. A Reglement Federale Raad

Goedgekeur.

C.IV. Konstitusie Stofberg Teologiese Skole

Goedgekeur.

D. Sake na Fondse en Regskommissie verwys

Afgehandel.

D.24. DERDE VERSLAG VAN TYDELIKE REGSKOMMISSIE (bl. 480)

1. B.VII.11. **Sabbatsheiling** — Afgehandel.
 2. B.VII.12 **Aansoek om Kondonasie** — Goedgekeur.
 3. B.VII.13 **Art. 41** — Goedgekeur.
 4. B.VII.14. **Kommissies van Algemene Sinode** — Goedgekeur, met byvoeging van „of sinodale kommissies” na „die betrokke sinodes”, op voorstel van ds. A. M. Meiring en oudl. (dr.) W. Nicol.
 5. B.VII.15 **Kerklike Visitatore** — Voorstel: Aanvaar.
Amendment: Neem kennis en verwys na Permanente Regskommissie vir studie en rapport.
Amendment word aanvaar en die voorstel verwerp.
 6. **Samestelling van Algemene Sinode** — Goedgekeur.
 7. **Interpretasie van Reglement 9**
 - (a) Afgehandel.
 - (b) Goedgekeur.
Res goedgekeur.
 8. **Opstuur Beskrywingspunte** — Goedgekeur.
 9. **Afkondiging van Beroep** — Goedgekeur.
 10. **Gekombineerde Vergadering** — Goedgekeur.
 11. **Adviserende stem, theologiese professore** — Goedgekeur.
 12. **Opleiding Predikante** — Afgehandel.
 13. **Suiwering Groslys** — Goedgekeur.
 14. **Kommissies Algemene Sinode** — Afgehandel.
 15. **Art. 32 — Kerkorde** — Goedgekeur.
 16. **Skoolgaande Dooplidmate** — Na sinodes verwys.
 17. **Uitbreiding Vorm G** — Goedgekeur.
 18. **Tydelike Lidmate** — Goedgekeur, met die volgende byvoeging:
Dit geld alleenlik lidmate wat hul huisgesinne huis gelaat het. Lidmate wat hul huisgesinne met hulle saamneem, moet inskakel by die plaaslike gemeente en beskou word as volwaardige lidmate van die gemeente waar hulle verkeer.
 - Reisende Attestaat** — Die volgende voorstel word aanvaar:
Dat die Permanente Regskommissie in die reses die moontlikheid van 'n „reisende attestaat” ondersoek en die volgende Sinode met 'n voorstel bedien.
 19. **Moeder- en Dogterkerke** — Afgehandel.
 - 20 — 23. — Afgehandel.

24. **Oordrag Doopseels — Goedgekeur.**
 25. **Werkmetode Algemene Sinode — Aanbeveling goedgekeur.**
 26. **B.VII.36. Verteenwoordiging van Sinodes — Afgehandel.**
 27. **B.VII.37. Persoonlike Gesprekke en Geheimhouding — Goedgekeur.**
 28. **B.VII.38. Kerkorde Art. 48 — Nie aanvaar nie.**
 - 28(a). **B.VII.39. Opleiding en Legitimasié Evangeliedienaraars — Afgehandel.**
 29. **B.VII.40. Versoekskrif — Aanvaar.**
 30. **B.VII. 41 en 42. Aansoek Legitimasié en Verlening Status — Goedgekeur.**
 31. **B.VII.43. Beskrywingspunte deur Afgevaardigdes — Goedgekeur.**
- F. Ander Sake**
1. **B.IV.32 Kinders in Roomse Skole — Goedgekeur.**
 2. **C.I.3. Algemene Sekretaris A.K.D.B. — Goedgekeur.**
 3. **Besluite i.s. Beroepstsel — In geheel goedgekeur.**
 4. **Legitimasié — Goedgekeur.**

Seënwense: Telegramme met seënbedes is van die leraar en kerkraad van Loeriesfontein en van br. Loubscher, ook van Loeriesfontein, ontvang.

Afsluiting: Kort na 10 nm. sing die vergadering Ges. 92 en ds. A. M. Botha (Willowmore) sluit met gebed.

SATERDAG, 22 OKTOBER

Opening: Die openingsbiduur word deur ds. L. E. du Toit geleei.

D.13. TWEEDE VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR EKUMENIESE SAKE (bl. 458).

- B.X.8. **Eenheid van N.G. Kerke (bl. 401 en 211) — Goedgekeur.**
- B.X.11. **Voorbestaan van Raad van Kerke van Geref. Belydenis (bl. 401) — Goedgekeur.**
- B.X.12. **Die Christelike Instituut (bl. 402) — Aanbeveling voorgestel deur die Assessor en die Aktuarius.**
Die volgende wysiginge, deur dr. W. J. G. Lubbe en ds. M. J. Smuts voorgestel, word aanvaar:
„en lidmate” in te voeg na „ampsdraers” in (b) en in (c) die woorde van „om” tot „distansiéer” te skrap.

Die gewysigde voorstel word met een teenstem aanvaar.
Oudl. (dr.) I. H. Eybers en ds. W. J. Bruwer stel voor:

Die Sinode spreek sy spyt uit dat die beoordeling van die Christelike Instituut nie vollediger uitgewerk is met spesifieke verwysings nie.

Die voorstel kry twee stemme en word verwerp.
Di. A. F. Louw en W. J. Bruwer stel voor:

Die Sinode dra dit aan prof. E. P. Groenewald op om die gegewens wat die kommissie tot die stellinge in punte (a) tot (g) gelei het, volledig op skrif te stel en tot beskikking te stel van

(a) Die Kerk — deur middel van ons kerklike tydskrifte, (b) die Pers en (c) die Christelike Instituut, as antwoord op die brief van die Direkteur van die Instituut.

Enkele afgevaardigdes stem daarvoor, maar dit word verwerp.

'n Voorstel van dr. W. J. G. Lubbe en ds. G. R. van Rooijen dat hardnekkige verbintenis van lidmate met die Christelike Instituut sensurabel is, word teruggetrek.

C.1.2. Brief van Direkteur van Christelike Instituut — Kennis geneem.

B.X.14 Christelike Instituut — Kennis geneem.

B.X.13. Ekumeniese Eenheidstrewe (bl. 402)
Goedgekeur.

B.X.15. Kerklike Eenheid
Staan oor.

B.X.16. All Africa Conference of Churches
Aanvaar.

Bylae by C II 1. Federale Raad (Aanbevelings 1 tot 4)
Goedgekeur.

C II 2 (f) Federale Raad (punten 1 en 2) — Goedgekeur.

C. II 2 (g) Beurse Wêreldraad (punten 1 en 2) — Goedgekeur.

C II 2 (i) Vereniging van Afrikaanse Kerke (bl. 421) — Goedgekeur.

D.16. DERDE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR EKUMENIESE SAKE (bl. 462) — Goedgekeur

D.23 TWEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE JEUG (bl. 478)

1. — Afgehandel.
2. Skrap laaste vier woorde — verder goedgekeur.
3. — Goedgekeur.

Reglement

- Art. 1. — Goedgekeur.
- II. — Goedgekeur.
- III. — Goedgekeur.
- IV. — Goedgekeur.
- V. — Goedgekeur.
- VI. — Goedgekeur.

Uitvoering van Besluite

4. Die Aanhef word goedgekeur, met byvoeging van „Algemene”.
- (a), (b) en (c) ook goedgekeur.
- (d) — Goedgekeur.

5. (a) word (b) en (b) word (a)
Die nuwe (b) word:

Die Algemene Sinode waardeer van harte die gesamentlike verklaring van die A.C.S.V. en die K.J.V. t.o.v. koördinasie van die Jeugwerk van die Kerk soos op bladsy 266, en aanvaar die aanbod soos op bladsy 266(a) tot (e) vervat.

Die nuwe punt (a): „gekoördineerde” word geskrap.

6. „Jeugjaar” — Goedgekeur.

I.s. Sondagskool

Op voorstel van di. G. J. Naudé en H. C. J. Flemming besluit die Sinode eenparig:

Die Sinode boekstaaf sy dankbare waardering vir die groot werk wat die Sondagskool in die Kerk doen. Naas die onderrig van die Woord van God in die huis, beskou die Sinode die werk van die Sondagskool as die vernaamste aanvullende faktor wat die Christelike lewe en karakterbou van ons jeug ten grondslag het, en beklemtoon daarom die vormende waarde van die Sondagskool.

Die Sinode bid die Sondagskoolsekretarisse en die personeel van al die Sondagskole die seën van die Here op hulle werksaamhede toe.

D.28 GEAMENDEERDE BYLAE A 11. TWEDE VERSLAG BREË MODERATUUR. (bl. 493)

Die verslag word as 'n basis van onderhandeling met die owerheid aanvaar.

Bykomende Voorstelle:

1. I.v.m. Punt 4, Tweede Verslag Breë Moderatuur, (Agenda, bl. 408 punt 4) stel ds. G. R. van Rooijen en dr. W. J. G. Lubbe voor:
 - (a) Die Sinode verklaar onomwonde dat die Kerk volle en uitsluitlike verantwoordelikheid vir die geestelike bearbeiding van al sy lede in alle lewensverbande aanvaar en die uitsluitlike reg het om oor die beleid i.v.m. sy leraars in staatsdepartemente te oordeel.
 - (b) Die Sinode dra dit aan sy Breë Moderatuur op om in die lig van hierdie beginsel:
 - (1) die kerkregtelike posisie van sy leraars wat binne staatsdepartemente geestelike werk verrig en die stigting van sogenoemde „militêre gemeentes” grondig te ondersoek.
 - (2) Weë en middele te beraam om die kerklike pensioen van pre-

dikante wat sonder gemeentelike verband in die Weermag as Veldpredikers dien, te verseker en daarmee hulle beroepbaarheid na gemeentes by hulle uittrede uit die Weermag te ver-gemaklik. — Aanvaar.

2. Die Sinode versoek sy Edele die Minister van Verdediging vriendelik dat die Veldpredikers in die Weermag — soos dié in ander professio-nale groepe — in 'n selfstandige Veldpredikerskorps met 'n stafhoof onder die Hoof van die Weermagadministrasie sal ressorteer, en dra dit aan sy Breë Moderatuur op om, indien die versoek slaag, met die Departement te onderhandel teneinde te verseker dat die Breë Modera-tuur by die aanstelling van die stafhoof geken sal word. — Aanvaar.

D.27 VRSLAG VAN DIE AD HOC. KOMMISSIE VIR AKTUELE SAKE (bl. 488)

Ras, Volk en Nasie

1. — Goedgekeur.
2. — Goedgekeur.
3. — Goedgekeur.
4. — Goedgekeur.
5. — Goedgekeur.
6. — Goedgekeur.
7. — Bl. 91 en 92 punte 3 en 5 word in geheel vervang met bewoording soos in tydelike verslag. Pt. 4 van die oorspronklike stuk bly onver-anderd — Goedgekeur.
8. — Pt. 32 (bl. 108) — Voeg by na as volg lees:
Drie Afrikaanse Kerke. — Aanvaar.
9. Pt. 46 (bl. 113) **Moeder en Dogter- Kerke** — Die hele paragraaf word deur hierdie inhoud vervang. Van die historiese deel word kennis ge-neem.
Vanaf die paragraaf wat begin met „Dis seker duidelik . . . ” — goed-gekeur.
10. — **Pt. 12 Geestelike Gemeenskap** (bl. 120) word gewysig om te lees soos aanbeveel — Goedgekeur.
11. — **Trekarbeid**
Pt. 10(a) bl. 133 — Die aanbeveling word goedgekeur.
12. — **Pt. 14** (bl. 134) — Goedgekeur.
13. — Pt. 15 „die absolute onmoontlikheid” word vervang met „die pro-bleem.”
14. — Pt. 16 — Goedgekeur.
15. — Pt. 17. — Goedgekeur.
16. — Pt. 19 — Goedgekeur.
17. Pt. 20 „bene esse” word welwese”.
18. Pt. 21(a) (bl. 135). Soos volg gewysig
Afskaffing van die trekarbeidstelsel sodat beweging van Bantoe-arbeiders vryelik toegelaat word. Hierdie optrede sal gaos in die land veroorsaak. Of aan die ander kant as daar geen toegang tot die blanke gebiede toegelaat word nie, sal dit hongersnood in die Bantoe-tuislande en ontwrigting van die blanke ekonomiese meebring.
19. (Bl. 130) Pt. 2. — „verbind” word „verbied” — Goedgekeur.
20. (Bl. 136) Pt. 1. — Goedgekeur.
21. — Goedgekeur.
22. Ptt. 3 en 4. — a tot d. — Goedgekeur.
- 23 en 24. Pt. 3 (bl. 137) en Pt. 10 (bl. 138) — Goedgekeur.

MOSIES:

Mnr. Gert van der Westhuizen
Onbestrede mosie:

Die H.E. Sinode wil langs hierdie weg sy opregte dank teenoor die Here God uitspreek dat Hy van tyd tot tyd in sy genade manne en vroue met besondere gawes van hoof en hart aan ons kerk leen. So 'n man is in ons tyd mnr. Gert van der Westhuizen wat nou reeds deur baie jare bewys gelewer het van sy liefde vir ons kerk en sy jongmense, van sy opregte agting en respek teenoor ons leraars en kerkrade met wie hy so ten nouste saam lewe en werk asook van sy bekwaamheid, insig en taktvolle leiding waarvan, veral ons jeug deur die jare ryklik kon put en leer. Oom Gert—'n erenaam, soos oud en jonk hom graag noem — word saam met sy huis die seën van die Here toegebid in die vertroue dat ons kerk nog lank van hom en al sy ondervinding gebruik sal maak, en wens hom krag en gesondheid toe.

Dirk Viljoen.
Ockie Raubenheimer.

— Aanvaar.

Dr. W. de W. Strauss en Ds. G. J. V. Bell
Met dank word van hulle dienste melding gemaak.

Dr. A. J. van der Merwe

„Die Algemene Sinode bring met diepe waardering en innige dankbaarheid teenoor God in gedagtenis die voortrefflike leiding en uitstaande arbeid van sy eerste voorsitter dr. A. J. van der Merwe. Sy skerpe begrip, absolute regverdigheid en fyn humorsin het die kerkvergaderinge onder sy leiding veraangenaam. Die Sinode bid hom en sy eggenote 'n mooi aand toe.”

Dr. F. H. J. Kriel.
Dr. G. J. Kotze.

— Goedgekeur.

Biddag en Dankdag:

Die Moderatuur het besluit om met die Interkerklike Kommissie hieroor te onderhandel
— Goedgekeur.

Taalsuiwerheid:

'n *Onbestrede* mosie van hartlike dank en waardering word uitgespreek, namens alle opvoedkundiges in die Algemene Sinode teenwoordig, aan hierdie Sinode vir die baie hoë peil waarop taalsuiwerheid gehandhaaf word, in beide besprekings sowel as in geskrewe en gepubliseerde stukke.

Voorgestel: Oudl. J. J. Mouton.
Gesekondeer: H. G. Gous.

— Goedgekeur.

Eeu feesviering, Transvaal

Die Hoogeerwaarde Sinode neem kennis van die eeu feesviering van die Transvaalse Kerke in verband met die herstigting van die Ned. Geref-

meerde gemeentes op 4 Desember 1966 en vra die gemeentes en ringe wat daarby betrokke is om op waardige wyse die fees te vier.

H. D. A. du Toit.
W. Nicol.

— Aanvaar.

Onderwysers en Dosente:

Die H.E. Sinode van die Ned. Geref. Kerk betuig sy innige dank en waardering teenoor onderwysers en dosente in ons dagskole, kolleges en universiteite vir die groot diens wat hulle lewer ten opsigte van die ontwikkeling en uitbouing van die Christelike en nasionale ideaal vir ons Afrikanerjeug.

Die Sinode beskou die onderwys as 'n edel beroep waarin ons die dienste van die beste van die seuns en dogters van Suid-Afrika nodig het en vertrou derhalwe dat dit spoedig vir die onderwysowerhede moontlik sal word om ook aan die besoldiging van hierdie uiters belangrike beroep, reg te laat geskied.

H. M. de Vos. V.D.M.
P. C. Cloete. V.D.M.

— Aanvaar.

Besluite van Algemene Sinode:

Die Scribaat van die Algemene Sinode word versoek om alle besluite wat bedoel is vir die aandag van:

- (a) kerkrade
- (b) ringe en
- (c) sinodes

te stuur aan die skriba's van die sinodes met die vriendelike versoek om dit onder die aandag van die betrokke instansies te bring.

J. H. Lange.
F. P. Papenfus.

— Aanvaar.

Kommissie vir Openbare Sedelikheid:

Ds. J. J. Lubbe i.p.v. ds. D. du P. Moolman, word benoem.

Korreksie: Verslag Permanente Sendingkommissie:

Punt 17 p. 207 (Agenda).

Die bevestiging en demittering van dosente geskied deur die plaaslike Bestuur en nie deur die Ring nie.

J. D. Vorster.

— Goedgekeur.

Betiteling van nie-blanke Leraars:

(A.VII. Punt 26)

Die H.E. aktuaris vra revisie van die vorige besluit. Dit word toegestaan.

Hy stel voor skrapping van:
,en in Afrikaans word die term „eerwaarde” gebruik’.

— Goedgekeur.

**Dank i.s. Sending:
Mosie van Dank.**

Die Natalse kerk wil die ander sinodes baie hartelik bedank vir die finansiële hulp vir die Indiërsending, G.E.M.-Sending en Teologiese Skool te Dingaanstat gedurende die afgelope reses ontvang.

L. de Clercq.
I. J. Haasbroek.

— Aanvaar.

Sittingsdae — Sinode:

Die Hoogeerwaarde Vergadering versoek die Kommissie van Orde om die sittingsdae van toekomstige sinodes so te reël dat die Sinode nie op 'n Saterdag sy werkzaamhede afsluit nie.

Voorgestel: Ds. W. M. Strydom.
Gesekondeer: Ds. J. P. J. Smit.

— Goedgekeur.

**Verslag van Kommissie insake Woordgebruik
(Handelinge 1966, 14 Oktober, punt 22 (b).)**

Die Sinode besluit:

1. Wat *lidmate* betref, word daar in die toekoms van *dooplidmate* en *belydende-lidmate* gespreek.
2. Wat *kerkraadslede* betref, word daar van *bevestiging* en nie van voorstelling gespreek nie. Hulle is reeds aan die gemeente bekend en hoef nie voorgestel te word nie.
3. Wat die *jongmense* betref, word die getalle in die Jaarboek van *werken-de* sowel as van *studerende* jongmense aangegee.

H. C. J. Flemming.
H. D. A. du Toit.
Lod. P. Spies.

— Aanvaar.

Buitelandse Predikante:

Punt 33, bls. 35 van die Agenda, Verslag van die Breë Moderatuur, word as volg gewysig: Tussen die woorde „Evangelisasie-kommissie” aan die end van die punt en die woorde „te raadpleeg”, word ingevoeg „in oorleg met die Breë Moderatuur”.

H. M. de Vos. V.D.M.
P. C. Cloete. V.D.M.

— Goedgekeur.

Mosies van Revisie:

Ds. I. F. Retief en dr. F. Minnaar trek hulle Mosies van Revisie terug.

Kerkorde:

„Die Sinode besluit dat die Kerkorde soos gewysig en ander belangrike bepalinge by die Sinode, volledig opgeneem sal word in die Acta, en dat slegs hierdie teks van die Kerkorde gebruik mag word”.

M. J. Smuts.
W. J. G. Lubbe.

— Aanvaar.

Mosie van Dank:

Die Kerk in S.W.A. spreek sy hartlike dank uit teenoor die ander konstituerende sinodes vir die bereidheid om finansiële steun te verleen vir die uitvoering van die Sendingtaak in Suidwes.

N. J. Mostert.

— Aanvaar.

Dank van Moderator:

De H.E. Moderator spreek sy dank teenoor die vergadering uit vir goeie samewerking en mooi gesindheid sowel as vir hoë peil van besprekinge.

Dank aan Tydelike Kommissies, professore, persone wat bidure gelei het, ds. Raats vir leiding van die sang, en die begeleiers op die orrel en die veerwoordigers van die pers.

Dankbetuiginge:

Dr. W. Nicol bring die dank van die vergadering aan die H.E. Moderator oor.

Ds. H. J. C. Snijders spreek 'n woord van dank teenoor die H.E. Assessor.

Dr. D. J. Louw betuig die dank van die vergadering teenoor die H.E. Aktuarius.

Ds. J. H. Steenkamp is die mondstuk van die vergadering om die H.E. Skriba hartlik te bedank.

Ds. A. F. Louw bedank die assistent skriba.

Ds. A. J. van Wyk spreek dank uit teenoor die Ned. Geref. Kerk in die O.V.S. en al die beamptes wat gehelp het.

Dr. F. E. O'B. Geldenhuys maak met waardering melding van die dienste van die Saakgelastigde en sy personeel

Ds. J. H. Lange bedank die instansies wat verversings verskaf het en die sisters wat bedien het.

Ds. G. R. van Rooijen betuig waardering teenoor Afrikaanse instansies wat fasilitate beskikbaar gestel het.

Ds. A. J. V. Burger bedank: Die Kommissie vir Notule, die Sentrale Pers, Saambou en Volkskas, begeleiers op orrel en die Radio.

Die Notule van 21.10.'66:

Onveranderd. — Goedgekeur.

Die Notule van 22.10.'66:

Word na die Breë Moderatuur vir goedkeuring verwys.

Herderlike Brief:

Dit word as volg deur prof. H. D. A. du Toit voorgedra:

„Geliefdes,

Die tweede Algemene Sinode van die Ned. Geref. Kerk in sitting op Bloemfontein van 13 tot 22 Oktober 1966 groet u in die Naam van ons Here Jesus Christus.

Ons beleef vanjaar die vierde eeufees van die bestaan van ons ou moederkerk in Nederland. In 1566 het die hervormers weggebreek van die poulslike heerskappy om hulle eie gereformeerde kerk te stig: Die geskie-

denis vertel ons van Herman Modet wat in daardie jaar die eerste her-vormde preek gelewer het, en wel oor die verwerpings van die dwaling van die pousdom. In 1566 het Petrus Dathenus die kerkboek met sy liturgiese formuliere van doop, nagmaal en ander gereed gemaak, terwyl Guido de Bres ongeveer daardie tyd die Nederlandse Geloofsbelijdenis opgestel het. 'n Wonderjaar dus.

Die fyngoud van hierdie Calvinistiese erfenis is onder die voorsienigheid van God driehonderd jaar gelede na ons kuste oorgebring. Onder die strale van ons Suid-Afrikaanse son het dit aangepas by die bodem, omstandighede en geskiedenis van ons volk. Dit het 'n magtige middel geword om die koloniste te staal en sterk teen die elemente van die natuur, die wilde diere van die veld en die ongetemde inwoners van die land. In hierdie land woon vandag 'n volk wat vir 'n groot deel 'n bybelse christendom nastreef en probeer om die gereformeerde godsdiens oor te dra aan almal wat Jesus Christus nog nie ken nie.

Waar die gesag van Gods Woord vandag in baie kringe oorsee afgewater word, bly die bybel vir ons die onfeilbare vorm vir leer en lewe.

Ons dank die Here opreg vir die pad waarlangs Hy ons geleï het, en vir die pand aan ons toevertrou. Die vermaning: „Hou vas wat jy het, sodat niemand jou kroon kan neem nie“ (Openb. 3:11) geld vir ons nou nog in die besonder.

Ons dink daaraan dat ons kerk in Transvaal honderd jaar gelede (1866) genoodsaak was om ter wille van die suwerheid van die leer die gemeentes te herorganiseer. Vanjaar word fees gevier ter herinnering aan die eerste sinode wat onder leiding van ds. Frans Lion Cachet op Utrecht gehou is.

Die stryd is egter nog nie verby nie. Die vreugde van hierdie dae, waarin ons opnuut kon besig wees met die mooi skat wat die Here aan ons kerk gegee het, is getemper met die besef dat vyande ons nog steeds behaag en dat ons waaksam moet bly.

In 'n land waar kerk en volk deur die jare heen saamgegroei en in-eengeweef is, kan ons die oë nie sluit vir die gevare van buite nie. Seker nog nooit in die geskiedenis het soveel nasies met soveel woede hulle teen 'n enkele land gekant nie. Suid-Afrika het in 'n tussenposisie gekom tussen die Weste en die Ooste wat albei 'n bod maak vir die guns van die Afrika-state en so het ons land in hierdie proses die slagoffer geword van botsende belangte. Daar was 'n tyd toe die Romeine uitgeroep het: Carthago moet vernietig word! Vandag is die kreet: blanke Suid-Afrika moet weg.

Met hierdie staatkundige woelinge plus ander geestesstrominge soos verstedeliking, verwêrldliking en die kommunisme het die kerk inderdaad in die branding gekom. Bose magte is aan die werk, die trefkrag en draagwydte waarvan ons nie ken nie. Ons het dit opnuut besef met die lafhartige aanslag op die lewe van ons geliefde premier, dr Verwoerd.

Sommige van ons lidmate, het reeds die uitwerking van hierdie omwenteling in eie persoon ondervind. Hulle moes huis en haard daarwel sê om elders 'n heenkomte te soek. Gelukkig dat ons in die Republiek en Suidwes-Afrika nog in rus en vrede leef en dat die kerkwet steeds kon vorder.

Die Here het ons sendingaksie geseën. Reeds elf selfstandig georganiseerde dogterkerke het tot stand gekom, die jongste waarvan die Nederlandse Gereformeerde Indië-kerk is. Met die oog op die uitbou van die kerk in die Bantoe-tuislande wag daar nog 'n heerlike taak en mag ons veral nie reken dat hulle selfstandigwording beteken dat die Moederkerk nou minder kan doen nie. Nog lank sal ons die dogterkerke moet steun en ook nuwe deure moet binnegaan.

Ons is getref deur die ontplooiing van die kerk se barmhartigheidsdiens, waardeur ons armes en minderbevoorregtes op groot skaal deur diakenale diens en inrigtingsorg op die been gebring is. Ons mense se harte klop nog warm vir hulle wat sorgbehoewend is.

So het die arbeid van die evangelisasie, dié onder die jeug en ander werkzaamhede rustig voortgegaan.

Ons het die gevare van buite genoem; die grootste bedreiging kom wanneer die kerk van binne gerysmier word. Op tydelike gebied gaan dit eintlik te goed met die volk. Met werkgeleenheid vir almal en verhoogde salarisste het baie materialisties en plesiersugtig geword. Dit kos sterk bene om die weelde te dra. Kerkvervreemd, ongeloof en wêrelsgesindheid neem hand aan hand toe. Sede-ondermynende lektuur, films en opvoerings het hulle deel ook daartoe bygedra om ons mense al meer van die Here weg te lok. Selfs die ontstellende droogte, waaronder ons vir soveel jare reeds ly, het ons nog nie volledig op ons knieë gebring nie.

Ons wil die kerk verder oproep tot waaksaamheid teenoor die Rooms-katolieke geloof. Ons erfenis wat vier eeue gelede in gevaar was, word opnuut aangeval. Onlangs het 'n Roomse Afrikaanse blad voorspel dat Suid-Afrika aan die einde van hierdie eeu onder die poulslike gesag sal staan. Daar kom veels te veel Roomse immigrante ons land binne, terwyl ons lidmate subtel deur hul skole en hospitale gewen word. Op eersvolgende Hervormingsdag, en gedurigdeur, moet ons kerkrade 'n waarskuwende stem laat hoor.

Ons is 'nstrydende kerk. Om te kan aanval moet daar samewerking en eensgesindheid wees. Die eenheid van die kerk word beleef in die Hoof, Jesus Christus, maar behoort ook in die lede gesien te word. Ons tyd word al meer gekenmerk as die ekumeniese eeu, waarin kerke nader na mekaar kom en sommige selfs verenig word.

Ons is te dankbaar om te konstateer dat die eenheid tussen die Ned. Geref. kerke van die verskillende provinsies, wat vier jaar gelede organisatories 'n werklikhed geword het, al heger toeneem. Dit is 'n groot wins.

Dit word opgemerk in die teologiese opleiding wat seker een van die belangrikste take van ons kerk is. Nouer samewerking en gelykwaardige kursusse van die teologiese fakulteite beide te Stellenbosch en Pretoria word in die vooruitsig gestel. Ontsettend veel hang daarvan af dat ons die regte predikante die kerk binnestuur. Kerkrade word versoek om belowende jongmanne in die gemeentes attent te maak op die evangeliebediening en dit vir hulle moontlik te maak om verder te studeer. Daar is 'n tekort aan mannekrag, veral sendelinge vir ons sendingveld.

In die vasstaande vorme van die openbare erediens lê die eenheid van die kerk weerspieël. Die vorme maak dit moontlik vir 'n hele groep, soms honderde afsonderlike gelowiges om met die grootste gemak die allerheiligste verrigtinge vlot te laat verloop. Wat in die afsonderlike gemeente as 'n onderlinge diens doen, vind ook plaas in alle gemeentes van die land en dit bied 'n ongeëwenaarde saamsnoeringskrag aan daardie aanbiddingsvorme. Dit word verhoog as ons daaraan dink dat dieselfde vormgewing deur die voorgeslagte gebruik is.

Die Sinode maak 'n oproep op kerkrade om getrou te wees aan die liturgiese adviese wat gegee is, en saam te werk om styl en diepte aan die aanbidding in ons eredienste te verleen.

Die eenheidsdrang het verder tevoorschyn getree in die strewe na een gekoördineerde jeugaksie. Treffende verslae van ons Sondagskool en kategese en ons jeugverenigings, wat getuig van volgehoue geestelike arbeid, was voor ons aandag. 'n Onwrikbare oortuiging het die Sinode beetgepak dat ons jeug en kinders so 'n kosbare bate is, dat alleen die allerbeste aan hulle

bestee moet word. In die verlede was daar te veel versnippering en oorvleueling in ons jeugwerksaamhede, maar voortaan wil die kerk in medewerking met die ouer die verbondskind in sy verskillende lewensfases oplei van die doop tot die nagmaal en verder help met sy ingroeiing in die kerklike lewe. Met belangstelling sal ons hierdie ontwikkeling gadeslaan.

Die Ned. Geref. kerk wil graag meedoen aan 'n gesonde ekumeniese strewe en het daarom besluit om lid te bly van die Gereformeerde Ekuumeniese Sinode en die Wêreldbond van Gereformeerde Kerke. Maar die Sinode het die Christelike Instituut nie goedgekeur nie, omdat dit 'n dwaalrigting is wat die suiwere leer ondermyne, die goede orde in die kerk ondergrawe en tweedrag onder lidmate saai. Daarom word ampsdraers versoek om hulle van hierdie Instituut te onttrek en lidmate ernstig vermaan om hulle van hierdie organisasie te distansieer en onwankelbaar trou te staan in hul liefde vir hul eie kerk as 'n stigting van God deur Jesus Christus.

'n Bewys van die goede bedoelings met die ekumene vind ons in die stigting van die Federale Raad van Ned. Geref. Kerke, waar die dogterkerke van Midde-Afrika en die Suide tot 'n organisatoriese eenheid saamgesnoer is. Hierdie Raad het gedurende die afgelope vyf jaar reeds driemaal vergader met afgevaardigdes van die moeder en dogterkerke. Hier word gemeenskaplike belange en probleme bespreek en 'n frontaanval teen die magte van die duisternis beplan. Die gemeenskap van die gelowiges kom op hierdie wyse tot uitdrukking.

Ons moet altyd in gedagte hou dat ons met een kerk te doen het, wat volgens etniese groepering verskillende gestalte aangeneem het. Daarom moet ons nie in geestelike isolasiëleef nie, maar meer geleentheid soek om ons geestelike bande sterker te maak.

Die kerk van Jesus Christus ken baie teenstanders, maar daar is ook kragtige deure wat oopstaan (1 Kor. 16:9). Laat ons nie vrees nie, maar saam met Dawid getuig: „Al staan 'n oorlog teen my op, nogtans vertrou ek” (Ps. 27:3). Die sekerste manier om ons kosbare pand te bewaar, is om dit weg te gee. Die man met die een talent het dit begrawe, en daarom dit verloor. Bewaring dus, maar ook vermeerdering. Deur die genade van die Here gaan ons voort om die evangelië te gee aan almal wat dit nodig het en daardeur te toon dat ons geen ras of volksgroep wil onderdruk nie, maar slegs bevoordeel en aanhelp.

Die Sinode roep hiermee alle lidmate op tot volhardende en gelowige voorbidding vir

(a). 'n groot deel van ons boerende gemeenskap wat ten spyte van die reëns hierdie dae nog ontsettend ly, en selfs met ondergang bedreig word deur 'n langdurige droogte, en vra tegelyk dat die Almagtige spoedig uitkoms mag skenk;

(b). meer arbeiders om in die wingerd van die Here ingestoot te word;

(c). die vermoë om te reformeer waar dit nodig is, en daarby 'n kragtige herlewning in ons kerk en die kerke in die wêrelde.

„Want elkeen wat bid, ontvang; en dié wat soek vind; en vir dié wat klop, sal oopgemaak word”. (Matt. 7:8).

Ons sluit af met die tweede bede van die Onse Vader: „Laat u koninkryk kom”, soos die Heidelbergse Kategismus dit vertolk: „Regeer ons so deur u Woord en u Gees dat ons hoe langer hoe meer ons aan U onderwerp; bewaar en vermeerder u kerk; vernietig die werk van die duivel en alle mag wat hom teen U verhef en ook alle bose planne wat teen u heilige Woord bedink word, totdat die volkommenheid van u ryk kom, waarin U alles sal wees in almal.”

— Met dank aanvaar na enkele wysiginge.

Afsluiting:

Die Hoogeerwaarde Moderator lees uit Ps. 27, laat sing Ges. 46:14, 15 en 17 en doen 'n slotgebed.

BYLAE I BY NOTULE
OPENINGSREDE
van die
ALGEMENE SINODE
in die
SINODALE SENTRUM
te
BLOEMFONTEIN
op
16 OKTOBER 1966
om
7.30 nm.
deur
dr. P. S. Z. COETZEE

DIE OPENINGSREDE VAN DIE ALGEMENE SINODE IN DIE
SINODALE SENTRUM TE BLOEMFONTEIN, 16 OKTOBER 1966 OM
7.30 NM.

Hoogeerwaarde Heer, Weleerwaarde en eerwaarde Broeders afgevaardigdes na die tweede Algemene Sinode van die Ned. Geref. Kerk in die Republiek van Suid-Afrika en oor die grense,

Dit is vir my 'n geweldige groot oomblik om u welkom te heet in die hoofstad van die Oranje Vrystaat, die Provincie van my geboorte.

Hartlik dank dat u my, hoewel so bewus van my diepe onwaardigheid gevra het om die openingswoordskap te bring by geleentheid van die opening van die Hoogeerwaarde vergadering.

Dit voer terug toe die Federale Raad van die N.G. Kerk hier in die Jubileum Saal vergader het om die Kerkorde opgestel deur die Actuarie van die verskillende kerke, in behandeling te neem. Daar het die eerste lig deurgebrek vir die vereniging van die verskillende N.G. Kerke maar die stuk moes eers na die verskillende Sinodes gaan vir oorweging en besluit of ten gunste van of teen die vereniging van die kerke.

Die eerste Sinode om dit te oorweeg was die N.G. Kerk in die O.V.S. en hier in die Jubileum saal in 1960 is besluit ten gunste van kerkvereniging dog met 'n duidelike proviso dat die N.G. Kerk in die O.V.S. alleen sy weg oopsien om te verenig as heeltemal afgesien word van lidmaatskap van die Wêreldraad van Kerke. Ons is innig dankbaar om te kan sê dat aan daardie besluit van die O.V.S. is deur die lidkerke voldoen, en die groot oomblik het in Oktober 1962 aangebreek toe die kerke wat jare lank naas mekaar bestaan het, weer een N.G. Kerk in die Republiek van Suid-

Afrika geword het. Wat 'n wonderlike oomblik in die moederstad waar die afgevaardigdes 100 jaar gelede uit die Sinodale saal moes gaan om die eensame stryd duskant die Groot- en Vaalrivier te stry — nou weer in dieselfde moederstad 'n PRYS DIE HERE UIT VOLLE BORS KAN SING.

Die het van die Here gekom en dit was wonderlik in ons oë.

Staan dan saam stil by die woorde in Filip. 1:27—29. En wel by die volgende gedagtes:

- I. **GODVRUGTIGE LEWENSWANDEL WAT HIER VOORGEHOU WORD:**
- II. **'N GEWELDIGE STRYD WAT GESTRY MOET WORD:**
- III. **'N ABSOLUTE EENSGESINDHEID WAT WAARGENEEM MOET WORD:**
- IV. **'N ONWRIKBARE GELOOF WAT GESIEN MOET WORD:**

I. **'N GODVRUGTIGE LEWENSWANDEL WAT VOORGEHOU WORD:**

Die Apostel kom met — „waardig die Evangelie van Christus.” „Die gesindheid van Christus.”

U is hier geliefde broeders as verteenwoordigers, deur die Streeksinodes, van 960 gemeentes van die Here Jesus en — 1,215,749 mense se oë, van groot en klein in die gemeentes is op u gerig.

Hoe groot is die verantwoordelikheid wat op u, as Sinode wat beleid moet aangee, rus. Hoe geweldig is die taak wat in die dae wat kom op u sal wag.

Broeders as ek dink aan die ernstige tye wat ons belewe, as ek in gedagte roep die ernstige roepstemme wat in die laaste tyd tot ons gekom het, dan is daar die diepe aanvoeling dat elke afgevaardigde wat in die tyd hier sy plek inneem hom bewus moet wees van 'n geheiligde en toegeowyde lewe; 'n lewe wat weet van 'n heilige ontmoeting met God die Here en wat dan eerlik kan sê, ek leef nie meer nie, maar Christus leef in my. Wy-le Prof. C. F. J. Muller het eens in die klas aan ons as studente gesê: „Jonglui een van my heerlikste ondervindings in my lewe was toe 'n ou jong van my vader met my gepraat het oor die wonderlike liefde van Jesus.”

So 'n ondervinding was ook my nederige deel.

Die allermooiste definisie van volmaakte oorgawe aan die Here het ek gekry in die gebed van 'n ou bantoe. Ons het die gewoonte op Philippolis gehad om as ons klaar was met Pinkster in die Moedergemeente, dan vir 'n week dienste in die Sendinggemeente te hou. Dit het teen die einde van die dienste oor algehele oorgawe aan die Here gegaan. Geleenheid vir gebede is gegee en toe bid Mohappi Leeuw in Afrikaans met 'n bewoë gemoed en dit was sy gebed: „Here Jesus kom vanaand en skiet vir Mohappi — maar moenie vir hom net kwes nie, skiet hom dood ja, morsdood sodat daar nik van Mohappi lewe nie, maar dat u alleen in Mohappi lewe.”

Broeders ken ons so 'n stonde? Is ons waarlik dood? Is ons lewe waarlik met Christus verborge in God? Kan elkeen waarlik sê dat die liefde van Christus hom dring? Is ons almal absoluut bereid om ons volle

gewig in te gooi tot eer van die Here, tot heil van die Kerk wat ons waardig geag is om te verteenwoordig.

Dit mag nie anders nie, dit moet ons staan in 'n stryd en die stryd gaan in die naaste toekoms baie feller wees en groter afmetinge aanneem.

II. DIE GEWELDIGE STRYD WAT GESTRY MOET WORD:

Die Apostel kom hier met die woorde dat saamgestry moet word en dat julle jul in geen oopsig laat afskrik deur die teenstanders nie.

Die tyd het ook aangebreek dat in baie duidelike taal gepraat moet word met hulle daar anderkant die see en binne die grense van die Republiek van Suid-Afrika.

Die Breë Moderatuur moes in die interim 'n paar keer baie sterk stelling inneem teenoor instansies oorsee soos byvoorbeeld die Britseraad van Kerke, die Wêreldraad van Kerke en dinge wat in ons stamland plaasvind het.

Dit het tyd geword vir die Sinode om in geen onsekere taal te praat nie. Maar ek kom naderby. Dis tyd dat daar binne die grense van die Republiek vaste stelling ingeneem moet word en dat baie beslis opgetree moet word met manne in die kerk wat dinge doen vreemd aan die eiedommelikhed van ons Kerk en inskakel by rigtinge wat vreemd staan teen die belydenis van ons Kerk en die tradisies van ons volk.

Ek herinner my die Sinode in die O.V.S. in die jaar 1916 — toe swart wolke oor ons gehang het en daar manne was wat in opstand gekom het teen die standpunt wat die kerk ingeneem het in verband met die sogenoemde rebellie wat niets anders as 'n gewapende protes was nie. Ek onthou hoe die Sinode die manne met hulle leier aan die hoof in die historiese Tweetering Kerk ontmoet het. Ek sien Vader Kestell in die gees, kalm en rustig begin hy — en eindelik met 'n heilige beslistheid roep hy uit —

Wanneer is ons belydenis gebore? Was dit in 'n tyd van rustige sonnenskyn of toe die donker wolke gehang het?

Toekom hy in sy mannelike hoogte en sê met 'n vuur wat in sy oë brand — die Woord van God is en bly ons norm, ons belydenis sal ons handhaaf, van ons beginsels sal ons nie wyk nie en die tradisies van ons kerk en volk sal ons nie prysgee nie — en hy sluit met hierdie woorde af — maar broeders ons wil u nie verloor nie, ons kan u nie verloor nie, ons sal u nie verloor nie!

Vader Kestell — die man van die liefde het geen vrees geken nie, het geen duim gewyk nie. So het hy sy kerk gelei, so het hy aangestap, so het hy gesterwe om nog te lew!

Dis die gees wat elkeen moet besiel in ons tyd. In die gees moet aangestap en besluit word.

III. DIE ABSOLUTE EENSGESINDHEID WAT WAARGENEEM MOET WORD:

Die Apostel praat van „saamgestry,” „vasstaan” in geen oopsig moet daar afskrikking wees nie.

In die brief aan die Korinthisiërs roep die Apostel uit —

Artikel 33:

„Verder broeders, wees bly, word volmaak, laat julle vermaan, **wees eensgesind; hou vrede** en die God van liefde en vrede sal met julle wees.”

Geen skip kan van wal steek en die woeste bare van die see trotseer nie as daar nie absolute eensgesindheid onder die seelui is nie. Elke man moet op sy pos wees. Elke man moet sy taak verrig. As daar jaloesie, naywer en tweedrag is kan maklik teen rotse vasgeloop word en 'n wrak word waargeneem.

U geliefde broeders is die seelui wat die skip van ons geliefde N.G. Kerk weer van wal gaan stuur en O! daar wag woeste bare en baie sterk wind — ja daar wag euriklidons in die naaste toekoms. Kyk dat u Breë Moderatuur wat die Kommissie is om ekumeniese sake te hanteer uit die beste en koersvaste kragte bestaan. Laat daar tog nie selfsug of eersug of hebsug of jaloesie wees nie. Maar laat die een die ander in nederigheid hoër ag as homself. Die eer van die Koning van die Kerk en van die Geliefde N.G. Kerk is vaak op die spel.

Kyk dan uit geliefde broeders na manne van goede getuenis vol van die Heilige Gees en van wysheid om hierdie werk vir die kerk in die interim te verrig. En dan in die toekoms as die N.G. Kerk geroep word om te praat — laat dit uitgaan van die Breë Moderatuur en nie hier in die Noorde of daar in die Suide stemme nie. Dit moet nie en dit mag nie want ons is een N.G. Kerk in die Republiek van Suid-Afrika en oor die grense.

Vervolgens moet dan aangestap word in 'n vaste geloof.

IV. 'N ONWRIKBARE GELOOF WAT GESIEN MOET WORD:

Paulus sê: dat „dit aan julle terwille van Christus genadiglik gegee is om nie alleen in hom te glo nie, maar ook vir Hom te ly.”

Dieselfde Apostel sê in Hand. 27 nadat die Euriklidon op hulle losgebars het. Die winde het gehuil, die golwe het as met skuimendewoede op die skip losgebars. Vrees en angst was aan boord van die skip — luister wat sê hy — „daar het in die nag by my gestaan 'n engel van die God aan wie ek behoort wat ek ook dien.” Die God in wie ek glo!

U gaan voor groot oomblikke kom. U gaan geroep word om ernstige besluite te neem. Daar sal miskien sterk teenstanders wees maar laat u nie van hulle afskrik nie.

Daar sal in die toekoms magtige golwe slaan teen die dierbare ou N.G. Kerk en ons volk en Euriklidoniese winde sal ons wellig ruk tot aan die fondamente, maar wees nie bevrees nie want daardie storme en daardie golwe is in Vaderhand en agter daardie hand is daardie wonderlike hart van liefde en dis die hart van God almagtig.

Dis Hy wat onder sulke omstandighede sag en lieflik in die oor sal fluister: Jes. 41:10—13: „Wees nie bevrees nie, want ek is met jou; kyk nie angstig rond nie, want ek is jou God. Ek versterk jou, ook help Ek jou, ook ondersteun Ek jou met My reddende regterhand.”

„Want Ek die Here jou God, gryp jou regterhand aan, wat vir jou sê: „Wees nie bevrees nie, Ek help jou.”

En dan my geliefde broeders as u weldra aan die tafel sal aansit van Hom wat was, en is en altyd sal wees, buig die hoof en luister in stilte na die wonderlike bemoedigende woorde soos aangetref in Joh. 14:1, 12—14:

„Laat julle hart nie ontsteld word nie; glo in God, glo ook in My.”

„Voorwaar, voorwaar Ek sê vir julle, wie in My glo — die werke wat Ek doen, sal hy ook doen; en hy sal groter werke doen as dit, omdat Ek na my Vader gaan.”

„En wat julle ook al in my Naam mag vra, dit sal Ek doen, sodat die Vader in die Seun verheerlik kan word.”

„As julle iets in my Naam vra, sal Ek dit doen.”

Mag u genade op genade ontvang om sterk te staan en mag die seën van die Here ryklik rus op u werkzaamhede.

ONS BID VIR U!

Kerkorde van die Nederduitse Gereformeerde Kerk

Bylae by die

HANDELINGE VAN
DIE ALGEMENE SINODE
1966

Addisionele kopieë van hierdie gewysigde Kerkorde kan by Die Sondagskool-Boekhandel, Posbus 396, Bloemfontein, teen 15c stuk (posvry) verkry word.

Op las van die Algemene Sinode mag slegs hierdie teks van die Kerkorde gebruik word —

A. J. V. BURGER, Scriba Synodi.

KERKORDE VAN DIE NEDERDUITSE GEREFORMEerde KERK

HOOFSTUK

DIE BELYDENIS EN ORDE VAN DIE KERK

Artikel 1:

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk staan gegrond op die Bybel as die heilige en onfeilbare Woord van God. Die leer wat die Kerk in ooreenstemming met Gods Woord bely, staan uitgedruk in die Formuliere van Enigheid soos vasgestel op die Sinode van Dordrecht in 1618—1619, naamlik die Sewe-en-dertig Artikels van die Nederlandse Geloofs-belydenis, die Heidelbergse Katekismus en die Vyf Dordtse Leerreëls.

Artikel 2:

Waar die Woord van God eis dat in die gemeente van Christus alles welvoeglik en ordelik toegaan (1 Kor. 14:40), word in die volgende artikels 'n aantal bepalinge gegee vir die lewe en werk van die Kerk met die oog op die volbrenging van sy taak en roeping ooreenkomsdig die Heilige Skrif en die Belydenis.

Hierdie bepalinge handel oor die ampte in die Kerk, die vergaderinge van die Kerk, die werksaamhede van die Kerk, regering en tug van die Kerk en die betrekkinge van die Kerk na buite.

HOOFSTUK II

DIE AMPTE VAN DIE KERK

A. Algemene Bepalinge:

Artikel 3:

Behalwe die algemene amp van die gelowige, is daar drie besondere ampte waaraan Christus die dienswerk van die kerk toevertrou het; dié van bedienaar van die Woord, dié van ouderling en dié van diaken. Hierdie drie ampte is gelykwaardig, maar word in opdrag en werk onderskei. By die uitoefening van hulle roeping mag geen ampsdraer oor ander ampsdraers heerskappy voer nie, aangesien Christus die enigste Hoof, Koning en Meester van Sy kerk is.

Artikel 4:

Niemand kan in die Kerk van Christus in een van hierdie ampte dien sonder dat hy op wettige wyse beroep (of verkies), die nodige approbasie verkry het en bevestig is nie.

B. Die Bedienaaars van die Woord:

Artikel 5:

- (a) Vir die toelating tot die bediening van die Woord word vereis:
- 'n deeglike teologiese opleiding; en
 - die ondertekening van die Formuliere van Enigheid.

- (b) Die vereistes vir en die aard van die toesig oor die opleiding, sowel as die plekke waar die opleiding geniet sal word, word deur die Algemene Sinode bepaal.
- (c) Die sorg vir en beheer oor die verskillende inrigtinge waar die opleiding geskied, word toevertrou aan 'n Raad van Kuratore wat saamgestel word volgens bepalinge van die Sinode of Sinodes binne wie se ressort die betrokke inrigtings geleë is wat deur die Algemene Sinode goedgekeur is. Hierdie Curatoria doen verslag aan hulle Sinodes sowel as aan die Algemene Sinode.
- (d) Die afneem van die Proponentseksamen geskied deur 'n kommissie van die Sinode of Sinodes binne wie se ressort die inrigtings geleë is, terwyl die ander Sinodes die reg sal hê om elk een afgevaardigde op die kommissie te benoem, op voorwaarde deur die Algemene Sinode bepaal.

Artikel 6:

- (a) Die toelating tot die bediening van die Woord geskied deur die Legitimasielid van die Algemene Sinode, wat bestaan uit die Aktuaris van die Algemene Sinode tesame met een lid van elk van die ander Sinodes.
- (b) Aan hierdie kommissie word verder toevertrou:
 - (i) Die hou van Colloquium Doctum
 - (ii) Die beslissing oor aansoeke om behoud van status van bedieners van die Woord.

Artikel 7:

Die beroeping van die bedienaar van die Woord geskied deur die gekombineerde kerkraad onder voorsitterskap van die leraar of, as daar net een leraar aan die standplaas verbonde is, van die konsulent.

Artikel 8:

- (a) Die bevestiging geskied nadat
 - (i) approbasie van die gemeente deur afkondiging verkry is;
 - (ii) approbasie van die ring verkry is;
 - (iii) akte van demissie uit die vorige werkkring ingelewer is.
- (b) In die geval van proponente of kandidate tot die heilige diens moet die akte van toelating getoon word en geskied die bevestiging met oplegging van hande.

Artikel 9:

Tot die taak van bedienaar van die Woord behoort:

- (a) die verkondiging van die Woord van God en die diens van die gebede;
- (b) die bediening van die sakramente;
- (c) die leiding van die eredienste;
- (d) die behartiging van die kategetiese onderwys;
- (e) die uitoefening, saam met die ouderlinge en diakens, van die regering van en tug oor die gemeente;
- (f) die doen van behoorlike huisbesoek en behartiging van die herderlike sorg van die gemeente;
- (g) die leiding van kerkraadsvergaderinge.

Artikel 10:

Geen bedienaar van die Woord mag in 'n ander gemeente sonder toestemming van die kerkraad daarvan optree nie.

Artikel 11:

'n Bedienaar van die Woord mag nie sonder gewigte redes tot 'n ander lewenstaak oorgaan nie. As hy egter sy gemeente verlaat om 'n ander betrekking te aanvaar, verbeur hy sy status as bedienaar van die Woord, tensy hy in sinodale diens tree of vooraf van die legitimasiekommissie van die Algemene Sinode verlof tot behoud van status ontvang het. Sodanige verlof tot behoud van status mag alleen verleen word indien die betrekking wat hy aanvaar het, 'n geestelike karakter dra en met die verkondiging van die Woord in regstreekse verband staan.

Artikel 12:

Indien 'n leraar nie langer sy gemeente tot stigting kan dien nie, mag die Ring die band tussen leraar en gemeente losmaak indien daar, volgens die oordeel van die ring, billike voorsiening vir die leraar gemaak is.

Artikel 13:

Die gemeente of kerk in wie se diens 'n bedienaar van die Woord staan, is verantwoordelik vir sy lewensoronderhoud.

Artikel 14:

Wanneer 'n bedienaar van die Woord uit die diens tree op grond van verswakte gesondheid of weens ouerdom of andersins, en as hy daarvoor kwalificeer, moet hy pensioentoelae ontvang volgens die bepalinge van die reglemente van die bestaande pensioenfondse. Daar behoort ook voldoende voorsiening gemaak te word vir die weduwees en wese van die bedienaars van die Woord.

C. Ouderlinge en Diakens:

Artikel 15:

Die Sinode bepaal die dienstermyn van ouderlinge en diakens; daar sal in die reël 'n gereelde aftreding van ouderlinge en diakens wees.

Artikel 16:

Tot die amp van die ouderling behoort:

- (a) die roeping om ander na Christus te lei;
- (b) die regering van die gemeente;
- (c) die doen van huisbesoek in die gemeente;
- (d) die uitoefening van oopsig en tug;
- (e) waaksamheid oor die suiwerheid van die leer;
- (f) medeverantwoordelikheid saam met die bedienaars van die Woord vir die kategetiese onderwys.

Artikel 17:

Tot die amp van die diaken behoort:

- (a) die opheffing, vertroosting en ondersteuning van almal wat in een of ander oopsig barmhartigheidsdiens nodig het;

- (b) die insameling en besteding van die middele wat vir die diakonale werk nodig is;
- (c) die organisering en/of insameling van die liefdegawes vir instandhouding van die erediens.

HOOFSTUK III

DIE VERGADERING VAN DIE KERK

A. Algemene Bepalinge:

Artikel 18:

Daar is vier gewone kerklike vergaderinge:
Kerkraad, Ring, Sinode en Algemene Sinode.

Artikel 19:

Die oopsig oor, die regering van en die tug in die Kerk word aan hierdie vergaderinge toevertrou.

Artikel 20:

- (a) Hierdie vergaderinge het, elkeen na sy eie aard, 'n kerklike gesag deur Christus aan hulle verleen.
- (b) Die gesag van die ring oor die kerkraad is dieselfde as dié van die sinode oor die ring en van die Algemene Sinode oor die sinode.

Artikel 21:

Die vergaderinge behandel alleen kerklike sake en wel op kerklike wyse.

Artikel 22:

In meerder vergaderinge word alleen die sake behandel wat daar tuis hoort of daarheen verwys is deur mindere vergaderinge, of wat nie in mindere vergaderinge afgehandel kon word nie.

Artikel 23:

Die besluite van vergaderinge is bindend, maar is vatbaar vir beroep op 'n meerder vergadering.

Artikel 24:

Die handelinge van alle vergaderinge moet met die aanroeping van die Naam van die Here begin en met danksegging beëindig word.

Artikel 25:

Alle vergaderinge moet 'n voorsitter hê wat verantwoordelik is vir die leiding en ordelike verloop van die vergadering, en 'n skriba wat die handelinge van die vergadering opteken en die opdragte uitvoer.

B. Besondere Bepalinge:

1. DIE KERKRAAD:

Artikel 26:

Elke gemeente het 'n kerkraad, aan wie die oopsig oor, die regering van en die tug oor die gemeente toevertrou is.

Artikel 27:

Die kerkraad bestaan uit die bedienaars van die Woord, die ouderlinge en die diakens. Vir die behartiging van die besondere werksaamhede aan die onderskeie ampte verbonde mag die ouderlinge en diakens, waar nodig, afsonderlik vergader.

Artikel 28:

Die kerkraad vergader minstens vier maal per jaar en wel onder voorsitterskap van die leraar of leraars om die beurt as daar meer as een is. By onstentenis van die voorsitter tree die konsulent op wat deur die ring daartoe aangewys is.

2. DIE RING:**Artikel 29:**

As uitdrukking van die kerkverband en met die oog op behoorlike kerklike dissipline, word naburige gemeentes onderling verbind tot sinode. Hierdie groepering van gemeentes word van tyd tot tyd deur die sinodes gedoeno. Die ring vergader een maal per jaar of soos deur die betrokke sinode bepaal.

Artikel 30:

- Alle leraars van gemeentes, met en benewens een ouderling uit elke gemeente, wat onder die ring ressorteer, het sitting in die ring.
- As 'n gemeente meer as een predikant het, het die kerkraad die reg om nog een ouderling vir elke bykomende predikant af te vaardig, indien die sinode daartoe besluit.
- Alle afgevaardigdes moet van geloofsbriefe voorsien wees.

Artikel 31:

Tot die werksaamhede van die ring behoort:

- kerkvisitasie;
- die opsig oor die gemeentes, om toe te sien dat kerkrade en gemeentes hulle roeping nakom;
- advies en hulp aan kerkrade;
- die stigting van nuwe gemeentes op versoek van kerkrade en die reëeling van gemeentelike grense;
- die behandeling van sake wat óf in eerste instansie óf in beroep voor hulle gebring word.

3. DIE SINODE:**Artikel 32:**

Die Sinode word saamgestel uit afgevaardigdes uit die gemeentes wat geografies 'n eenheid vorm en maklik kan saamkom. Die groepering geskied aanvanklik deur die vyf kerke self, maar kan later deur die Algemene Sinode gewysig word op versoek en met goedvinde van die betrokke sinode.

- (a) Die sinode word saamgestel deur al die leraars en een ouderling van elke gemeente binne die ressort.
- (b) As 'n gemeente meer as een predikant het, het die kerkraad die reg om nog een ouderling vir elke bykomende predikant af te vaardig, indien die sinode daar toe besluit.
- (c) Die teologiese opleiding word in adviserende hoedanigheid verteenwoordig deur een lid van die personeel óf van die Kweekskool op Stellenbosch óf van die Teologiese Fakulteit, Pretoria.
- (d) Afgevaardigdes moet van geloofsbriefe voorsien wees.

Artikel 34:

Die sinodes sal elke vier jaar vergader, sover moontlik in dieselfde jaar en wel wanneer daar geen Algemene Sinode gehou word nie.

Artikel 35:

Tot die taak en bevoegdhede van die sinode behoort:

- (a) die opstel en wysiging van bepalinge en reglemente vir die werkzaamhede aan hom toevertrou, mits dit nie met die Kerkorde in stryd is nie;
- (b) die behartiging van alles wat die plaaslike kerke in die gebied gemeen het, met uitsondering van die sake wat by die Algemene Sinode huis hoort;
- (c) die opleiding van evangeliedienaars soos deur art. 5 begrens;
- (d) sending en barmhartigheidsdiens, evangelisasie, openbare sedelikheid, jeugsaak en ander algemene sake wat aandag vereis binne sy ressort, ooreenkomsdig die bepalinge van die Algemene Sinode;
- (e) die opbou van 'n administrasiefonds en ander fondse met die oog op eie werkzaamhede en die finansiering van die Algemene Sinode volgens 'n aangename formule;
- (f) die behandeling van alle sake wat in eerste instansie of by wyse van beroep voor hom gebring word;
- (g) die aanwysing van afgevaardigdes na die Algemene Sinode uit sy lede.

Artikel 36:

Die samstellende kerke of sinodes behou volle seggenskap oor hul eiendomme, finansies, werkzaamhede, ens., wat hulle voor toetreding tot die verband gehad het of daarna verwerf, behalwe dié wat volgens hierdie Kerkorde aan die Algemene Sinode oorgedra is of sal word, of deur die Algemene Sinode in trust gehou word.

Artikel 37:

Dit sal die samstellende kerke vry staan om met behoud van alle regte, voorregte, besittinge, naam, ens., uit die verband te tree wanneer hulle so 'n stap voor God kan regverdig in die lig van Sy heilige Woord.

4. DIE ALGEMENE SINODE:

Artikel 38:

- (a) Die Algemene Sinode word saamgestel uit 50 afgevaardigdes, d.w.s. 25 leraars en 25 ouderlinge, van elkeen van die sinodes. Die Neder-

- duitse Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika het egter reg op 150 afgevaardigdes, die helfte predikante en die helfte ouderlinge. Kleiner sinodes het die reg om aanvanklik minder afgevaardigdes te stuur.
- (b) Die teologiese opleiding word in adviserende hoedanigheid verteenwoordig deur een lid elk van die personeel van die Kweekskool op Stellenbosch en van die Teologiese Fakulteit, Pretoria.
- (c) Afgevaardigdes moet van geloofsbriefe voorsien wees.

Artikel 39:

Die moderatuur van die Algemene Sinode bestaan uit 'n moderator, 'n assessor, 'n aktuaris en 'n skriba. By elke Algemene Sinode word twee ander lede van die vergadering onderskeidelik tot moderator en assessor gekies.

Artikel 40:

- (a) Die moderatuur bestaan ná afloop van die vergadering as kommissie van die Sinode voort, maar word aangevul deur een lid uit elke sinode wat nie in die moderatuur verteenwoordig is nie. Ten minste twee ouderlinge moet in die Breë Moderatuur dien.
- (b) Hierdie Breë Moderatuur sal:
- (i) uitvoering gee aan opdragte van die Algemene Sinode wat nie onder die werkzaamhede van ander kommissies van die Algemene Sinode ressorteer nie;
 - (ii) onder verantwoording aan die volgende Algemene Sinode sake van spoedeisende aard gedurende die reses voorlopig hanteer;
 - (iii) die volgende Algemene Sinode voorberei, maar nie ipso facto lede van die volgende sinode wees nie; en
 - (iv) desnoeds 'n buitengewone vergadering van die Algemene Sinode byeenroep ná raadpleging met die moderature of tussentydse kommissies van die verskillende sinodes.
- (c) Vakature:
- (i) Vaktures wat in die reses in die Breë Moderatuur ontstaan, word deur die Breë Moderatuur aangevul op voordrag van die sinode, of sinodale kommissie van die sinode, uit wie se gelede die persoon in wie se plek die vakature ontstaan het, oorspronklik verkieks is.
 - (ii) Die Breë Moderatuur bencem self, nadat die vakture onder (i) hierbo aangevul is, iemand om die amptelike funksies van die persoon, in wie se plek 'n vakature ontstaan het, waar te neem.

Artikel 41:

Die afgevaardigde leraar met die langste diens wat die oudste in jare is, gaan op die Algemene Sinode voor totdat die moderator gekies is.

Artikel 42:

Die Algemene Sinode vergader elke vier jaar, voorlopig om die beurt in Kaapstad, Bloemfontein en Pretoria.

Artikel 43:

Tot die taak van die Algemene Sinode behoort:

- (a) die aanwysing van die Bybelvertaling wat amptelik gebruik moet word;

- (b) die vasstelling van die belydenisskrifte, die Kerkorde, die liturgiese formuliere en gebruike, die Psalm- en Gesangboek en die orde van eredienste;
- (c) die behartiging van die gemeenskaplike belang van die sinodes wat voorheen deur federalee n gefedereerde liggeme behartig is;
- (d) die vasstelling van die vereistes vir en toesig oor die opleiding van bedienaars van die Woord en die ondersteuning van die sinodes, finansiële sowel as andersins, waar die opleiding geskied;
- (e) waar nodig en daar toe versoek, ondersteuning van die sending, diens van barmhartigheid en ander werksaamhede binne die ressort van sinodes;
- (f) die administrasie van vaste eiendomme en fondse benodig vir die werksaamhede van die Algemene Sinode, waarvoor daar behoorlike reglemente opgestel sal word;
- (g) die bepaling van beleid wat gevolg moet word i.v.m. die werksaamhede wat deur die sinodes behartig word;
- (h) alle sake wat na hom verwys word deur sinodes of nie deur sinodes afgehandel kon word nie, of by wyse van hoër beroep voor hom gebring word;
- (i) die behartiging van die ekumeniese belang van die Kerk (cf. Art. 70d);
- (j) beheer oor algemene kerklike publikasies.

Artikel 44:

- (a) Die wysiging van die belydenis kan alleen geskied nadat elke sinode afsonderlik met 'n twee-derde-meerderheid ten gunste daarvan besluit het.
- (b) Die Algemene Sinode mag, met uitsondering van (a), die Kerkorde wysig of aanvul met 'n twee-derde-meerderheidstem.
- (c)
 - (i) Alleen sake i.v.m. leertug, leergeskille of geskille tussen sinodes onderling of tussen sinodes en mindere vergaderinge kan by wyse van hoër beroep voor die Algemene Sinode dien. In die gevalle van leertug en leergeskille word 'n twee-derde-meerderheidsbesluit vir die begragting van die uitspraak van die Sinode vereis.
 - (ii) Indien 'n twee-derde-meerderheid nie verkry word nie, mag enige van die partye 'n verdere beroep op die afsonderlike sinodes doen. Die gesamentlike volstrekte meerderheid van stemme van die afsonderlike sinodes is dan beslissend.

Artikel 45:

Die Algemene Sinode kan vir die reëlings van sy vergadering en werksaamhede reglemente opstel, mits dit nie in stryd met die Kerkorde is nie.

Artikel 46:

Die Algemene Sinode mag kommissies benoem om hom van advies te dien of om besluite en opdragte uit te voer.

Artikel 47:

Die Algemene Sinode mag vir sy werksaamhede 'n algemene kerkkantoor organiseer en sekretarisse benoem met die oog op die voltydse behartiging van sekere werksaamhede.

HOOFSTUK IV

DIE ARBEID VAN DIE KERK

A. Die Openbare Erediens:

Artikel 48:

- (a) Die erediens is, onder die genadige werking van die Heilige Gees, die openbare samekoms van die gemeente tot ontmoeting met God en onderlinge gemeenskap van die heiliges — en wel onder leiding van die besondere ampte en deur die bediening van die Woord, die offerbediening van die heilige sakramente, die gebed, kerklied en offergawes.
- (b) Die inrigting van die eredienste word deur die kerkraad vasgestel met gebruikmaking van die amptelike Afrikaanse Bybelvertaling en die liturgiese orde van die erediens, asook die Psalm- en Gesangboek en die liturgiese formuliere, soos deur die Algemene Sinode vasgelê.
- (c) Die leiding van eredienste berus by die bedienaar van die Woord van die plaaslike gemeente of, in sy afwesigheid, by die konsulent, of by 'n ander bevoegde bedienaar van die Woord wat deur die kerkraad daartoe uitgenooi is, of by 'n ouderling wat 'n leesdiens waarneem.
- (d) (i) Die inhoud van die prediking moet steeds 'n verklaring en toepassing van die Heilige Skrif wees.
(ii) Daar sal ook minstens twaalf keer per jaar in volgorde aan die hand van die Heidelbergse Kategismus gepreek word.

B. Die Sakramente:

Artikel 49:

- (a) Die heilige doop word deur bedienaars van die Woord bedien in 'n erediens, behalwe by hoë uitsondering.
- (b) Die heilige nagmaal word minstens vier maal in die jaar in elke gemeente gevier.

C. Die Kategese:

Artikel 50:

Die kinders van die gemeente, asook alle buitekerklikes wat tot die gemeenskap van die Kerk wil toetree, moet onderrig word in die Woord van God en die leer van die Kerk met die oog op die aflegging van belydenis van geloof, waardeur hulle tot volle lidmaatskap van die Kerk toetree, met al die regte en verantwoordelikhede daaraan verbonde.

D. Die Herderlike Sorg:

Artikel 51:

Die bedienaars van die Woord, ouerlinge en diakens sal deur getroue huisbesoek hulle herderlike sorg uitstrek tot alle lidmate van die gemeente, in besonder deur behoeftiges, siekies en oues van dae te besoek en hulle te bemoedig, te vertroos en te ondersteun. Voorts sal lidmate voortdurend gewaarsku word teen valse leringe en dwalinge en teen wêrelsgesindheid en goddelose lewenspraktyke.

E. Evangelisasie:

Artikel 52:

Die kerke rig hulle tot diegene wat, vervreemd van die evangelie, in ongeloof of bygeloof verstrik geraak het, om hulle, sover moontlik, deur evangelisasie terug te bring tot die gemeenskap met Christus en Sy Kerk.

F. Sending:

Artikel 53:

- (a) Sendingwerk is in eerste instansie die roeping van elke lidmaat van die gemeente en die plaaslike kerkraad. Dit is die uitvoering van 'n Skriftuurlike en Goddelike bevel van die drie-enige God. Dit behels die verkondiging van die evangelie aan nie-gekerstende mense.
- (b) Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, onderneem die gemeentes in kerkverband van ring en sinode sendingwerk.

G. Diens van Barmhartigheid:

Artikel 54:

- (a) Die kerke moet met priesterlike bewoënheid omsien na die armes en ander sorgbehoewendes om hulle te help, te troos en geestelik op te hef.
- (b) Waar die omvang en omstandighede dit eis, moet die diakonieë in kerkverband van ring en sinode inrigtinge vir hierdie sorgbehoewendes in die lewe roep.

H. Stoflike Aangeleenthede:

Artikel 55:

Elke kerklike vergadering sal die nodige voorsiening maak vir die sorgvuldige beheer van die stoflike aangeleenthede van die Kerk en jaarliks verslag doen van sy rentmeesterskap aan die gemeente, ring, sinode of Algemene Sinode, soos die geval mag wees.

HOOFSTUK V

KERKLIKE OPSIG EN TUG

Artikel 56:

Kerklike opsig word gehou en kerklike tug uitgeoefen:

- (a) (i) tot eer van God,
 (ii) tot heil van die Kerk,
 (iii) tot behoud van die sondaar:
- (b) volgens voorskrifte van
 (i) die Woord van God,
 (ii) die Kerkorde en ander bepalinge van die Kerk.

Artikel 57:

Aangesien die kerklike opsig en tug 'n geestelike karakter dra, moet die opsieners by die uitoefening daarvan die toon van die burgerlike reg-

pleging vermy. Hulle mag hulself nooit as regters beskou nie, maar moet as vaderlike opsiener, met diepe ootmoed voor God en met tere liefde, en belangstelling, die oortreders probeer terugbring van hul dwaalweë, sonder aansien van persoon.

Artikel 58:

Tugmaatreëls mag nie toegepas word voordat 'n klag grondig ondersoek is en sonder dat die beklaagde genoegsame geleentheid gehad het om homself te verdedig nie.

Artikel 59:

- (a) Die kerklike opsig strek hom uit oor die hele lewenswandel van die lidmate, en die tug gaan oor alle tugwaardige sondes wat teen die Woord van God en die Belydenis indruis.
- (b) In die geval van geheime sondes moet gehandel word volgens die leer van Christus in Matt. 18:15—16.
- (c) In gevalle van openbare ergerlike sondes moet die betrokke kerklike vergadering handel volgens die bepalinge van die Kerk.
- (d) Onderskeid moet gemaak word tussen 'n enkele oortreding en volharding in die sonde.

Artikel 60:

Onder die kerklike opsig staan en aan die tug is onderworpe:

- (a) alle lidmate van die gemeente — belydende sowel as dooplidmate;
- (b) alle ampsdraers, t.w. ouderlinge en diakens, evangeliedienaraars wat in hulle gemeente bevestig is, sowel as sendelinge, leraars wat met behoud van status as evangeliedienaar in 'n ander amp staan, teolo-giese professore, proponente en emeriti.

Artikel 61:

- (a) Op al die lidmate van die gemeente rus die verpligting om mekaar in broederlike liefde te vermaan en om sulke vermaninge ter harte te neem. In besonder is dit egter die roeping van die leraar en die ouderling om te vermaan.
- (b) Waar 'n lidmaat hom skuldig maak aan valse leerstellinge en openbare ergerlike gedrag, val hy onder die tug van die plaaslike kerkraad.
- (c) Ampsstraers, soos omskrywe in Art. 60 (b), staan onder die opsig en tug van die ring waaronder hulle ressorteer, met dien verstande dat die kerkraad se toesig oor ampsdraers die reg om as klaer op te tree veronderstel.

Artikel 62:

Wanneer tugmaatreëls toegepas word, word van die volgende gebruik gemaak na gelang van die vergadering wat tug uitoefen:

- (a) Lidmate:
 - (i) 'n bestraffing in of buite die vergadering van die kerkraad;
 - (ii) sensuur, wat bestaan uit die onthouding van die heilige bondseëls, sowel as die opskorting van lidmaatsregte, tot tyd en wyl daar bewyse van grondige berou is.
 - (iii) Waar sensuur toegepas is en die lidmaat in die sonde volhard, mag hy deur die kerkraad, ná raadpleging van die ring, van

die gemeente afgesny word deur die gebruik van die betrokke formulier.

- (b) Kerkraadslede:
 - (i) 'n bestraffing in of buite die vergadering van die ring;
 - (ii) skorsing in die diens tot tyd en wyl daar bewyse van grondige berou is, met of sonder gebruik van die bondseëls.
 - (iii) afsetting uit die diens deur die ring.
- (c) Evangeliedienaars (soos hierbo omskrywe):
 - (i) 'n bestraffing binne of buite die vergadering van die ring;
 - (ii) sensuur tot tyd en wyl daar bewyse van grondige berou is wat alleen kan volg op 'n skorsing uit die diens deur die ring (hierdie skorsing uit die diens kan geskied met of sonder verlies van lewensoronderhou en met of sonder verlies van die gebruik van die bondseëls);
 - (iii) afsetting uit die diens deur die sinode op aanbeveling van die Ring wat, ook in die geval van proponente, nietigverklaring van die Akte van Legitimasië insluit.
- (d) In gevalle van ergerlike wangedrag deur 'n ampsdraer het die betrokke ring die reg om sodanige ampsdraers onmiddellik te skors met die oog op 'n deeglike ondersoek en spoedige afhandeling van die saak.

Artikel 63:

- (a) Elke beklagde wat hom deur die uitspraak van 'n kerklike vergadering beswaard voel, het die reg tot hoër beroep op die volgende meerdere vergadering, t.w. op die ring en sinode.
- (b) In tugsake wat die leer van die Kerk raak, het klaer sowel as beklagde in 'n vryspreek of skuldigbevinding die reg tot hoër beroep tot by die Algemene Sinode.

Artikel 64:

Tugmaatreëls word opgehef in die geval van:

- (a) Lidmate:
 - (i) Wanneer iemand hartgrondige berou betoon nadat hy onder sensuur geplaas is, moet die kerkraad, as hy oortuig is van die egtheid van die berou, die sensuur ophef.
 - (ii) Wanneer 'n lidmaat deur die gebruik van die formulier van die gemeente afgesny is, en hy hartgrondige berou het en verlang om weer in die gemeente opgeneem te word, sal die kerkraad, as hy oortuig is van die egtheid daarvan, die lidmaat weer in die gemeente opneem met die gebruik van die betrokke formulier.
- (b) Kerkraadslede:

In die geval van kerkraadslede word die sensuur, skorsing en afsetting opgehef deur die ring wat die tug toegepas het, op aanbeveling van die kerkraad onder wie se oopsig hy hom bevind.
- (c) Evangeliedienaars (soos hierbo omskrywe):
 - (i) Opheffing van sensuur en skorsing vind plaas deur die ring wat die tug toegepas het, op aanbeveling van die kerkraad onder wie se toesig hy hom bevind.

- (ii) Herstel in die amp ná afsetting vind plaas deur die sinode wat hom afgesit het, op aanbeveling van die ring wat hom geskors het.
- (iii) Herstel in die amp in die geval waar leertug toegepas is, geskied deur die Algemene Sinode op aanbeveling van die sinode wat hom afgesit het.
- (d) In die geval van die ergerlikste sondes soos owerspel, moord, meineed, growwe diefstal en wat verder deur die Algemene Sinode as sodanig beskou mag word, mag daar geen herstel in die amp, behalwe by hoe uitsondering en ná deeglike ondersoek, geskied nie.

HOOFTUK VI

BETREKKINGE VAN DIE KERK NA BUITE

Kerk en Staat:

Artikel 65:

- (a) Die Kerk, as vergadering van gelowiges wat die grond van sy bestaan vind, nie in die wilsuiting van sy lede nie, maar in die vrymagtige welbehae van sy Hoof, Jesus Christus, is in sy ontstaan, bestaan en voortbestaan selfstandig in eie bevoegdheid (soewerein in eie kring).
- (b) Die Kerk as instituut onderwerp hom aan die gesag en wette van die staat, in soverre dit sy deelname aan die regsverkeer en uitoefening van burgerlike regte betref en in soverre genoemderegsverkeer en burgerlike regte nie met Gods Woord bots nie.
- (c) Die Kerk aanvaar met dankbaarheid die beskerming deur die overheid, asook die erkenning van sy onvervreembare reg tot die beoefening van vryheid van godsdiens in belydenis en byeenkoms, met dien verstande dat genoemde vryhede nie misbruik sal word om die fondamente van die staatsgesag te ondergrawe of om wanorde op publiekregtelike terrein te veroorsaak nie.
- (d) Die Kerk aanvaar dit as heilige roeping om steeds profeties en getuigend die staat en die wêreld waarin hy bestaan, aan te spreek.
- (e) Wanneer die Kerk overheid oor 'n bepaalde aangeleentheid moet nader, moet dit deur die afgevaardigdes van die betrokke kerklike vergadering, t.w. kerkraad, ring, ens., geskied.

Kerk en Maatskappy:

Artikel 66:

Die Kerk sal aan maatskaplike organisasies wat op 'n positief Christelike basis georganiseer is, en wat ten doel het die bekamping van bepaalde maatskaplike wantoestande of die behartiging van bepaalde maatskaplike of opvoedkundige belang, sy medewerking en steun verleen, wanneer die optrede van sodanige organisasies tot bevordering van die Koninkryk van God strek. Die Kerk erken steeds die selfstandigheid in eie bevoegdheid van alle samelewingsverbande (bv. kerk, gesin, skool), gemeenskapstrukture (bv. vereniginge, partye, ens.) en voorts die velerlei vrye maatskaplike verhoudinge, so eie aan die moderne gedifferensieerde samelewings.

KERK EN ONDERWYS

Artikel 67:

- (a) Die Kerk aanvaar dit as sy roeping om toe te sien dat daar steeds 'n ereplek aan die Woord van God op die dagskole gegee word, dat die opvoeding van die jeug behoorlik en in 'n Christelike gees en rigting behartig word en dat, met die oog daarop, geskikte leerkrakte aangestel word. Die Kerk erken die selfstandigheid in eie bevoegdheid van die skool en die universiteit maar het die reg om van skole en universiteite Christelike onderwys vir sy kinders en jong mense te verwag.
- (b) De Kerk sal hom daarvoor beywer om die Protestants-Christelike karakter van ons volk te beskerm en te behou en uit te bou.

Die Kerk en Vrye Vereniging:

Artikel 68:

- (a) Die Kerk wil graag die vorming van vrye vereniginge op positief Christelike grondslag aanmoedig.
- (b) Die mate waarin 'n bepaalde vereniging aanspraak op die steun van die kerk mag maak, sal afhang van die grondslag en doelstellinge van 'n bepaalde vereniging en sy uitlewing van daardie grondslag en doelstellinge in die praktyk.
- (c) Bestaande vereniginge op die terreine van jeug-, sending-, evangeliisasie- en maatskaplike arbeid wat reeds die erkenning van die onderskeie kerke geniet het, word ook as sodanig deur die Nederduitse Gereformeerde Kerk erken en aanvaar.

Die Kerk en Hulpdiensste:

Artikel 69:

Behalwe in geval van vereniginge wat op vrywillige grondslag ontstaan en beheer word, het die Kerk die reg om sy eie lidmate vir bepaalde werkzaamhede te organiseer deur kommissies van kerkraad, ring of sinode, of te laat organiseer deur hulpdienste wat opdrag daartoe van die Kerk ontvang het.

Die Kerk en Ekumeniese Betrekkinge:

Artikel 70:

- (a) Die Nederduitse Gereformeerde Kerk sal steeds daarna strewe om met die kerke op gereformeerde grondslag in ons land welwillend saam te werk.
- (b) Met kerke van gereformeerde belydenis en kerkregering in die buiteland sal, sover moontlik, deur middel van korrespondensie Christelike gemeenskap beoefen word en hulle emigrerende lidmate met attestasie ontvang word.
- (c) Met ander kerke van algemeen Protestants-Christelike belydenis sal, sover dit moontlik en prakties is, kontak gesoek word in ooreenstemming met die roeping van die Kerk om in gehoorsaamheid aan die Heilige Skrif daarna te strewe om die eenheid van die gelowiges praktes te bevorder en te bestendig.
- (d) Die aard en/of graad van die betrekkinge met kerklike organisasies op ekumeniese grondslag sal met 'n twee-derde-meerderheid deur die Algevone Sinode beslis word.

SAKEREREGISTER

A

AANDDIENS	305, 534
— vormgewing van	320, 546
AANDEEL N.G. KERK IN OPV. EN ONDERW.	260, 537
AANSOEK OM KONDONASIE	378, 480, 563
AANSOEK LEGITIMASIE EN STATUS (Jeug)	386, 483, 564
AANSKOUNGSMIDDELS IN S.S.	278, 541
AANSTELLING ONDERWYSERS S.S.	275, 539
AANTAL SONDAE VIR S.S.	375, 539
A.C.S.V. EN K.J.V. (Jeug)	264, 480, 566
— onderhandeling Jeugkom.	264, 266, 538
ADDISIONELE ORDE OGGENDDIENS	313, 546
AD HOC-KOM. (AKTUELE SAKE) — VERSLAG	488, 567
ADLER, ds. J. (VOORS.)	500
ADMINISTRASIE EN BEHEER — REGLE- MENT	27, 429, 454, 509, 554
ADMINISTRASIEFONDS	346, 551
ADMINISTRASIEFONDSE EN EIEN- DOMME	27, 505
ADMINISTRATIEWE WERK (ALG. SIN.)	351, 581
ADVIESBURO KERKBOU	388, 456, 544, 556
ADVISERENDE KOM. S.A.U.K.	438, 512
A.E.B. (B.IX. 6)	392, 444, 544
AFGEVAARDIGDES	343, 550
— koste van	500
— na Sinode	427, 428
— veranderinge	381, 482, 563
AFKONDIGING VAN BEROEP	76, 77, 450, 561
AFNEEM PROPONENTSEKSAMEN	46, 106, 490, 515, 567
AFRIKAANSE KERKE	421, 461, 508, 565
— vereniging	399, 401, 439, 525
— verhouding tot ander	63, 426, 505, 509
AGENDA SINODE	408, 483, 564
A.K.D.B. — ALG. SEKR.	163, 454, 553
A.K.O.S. — Begroting	503
AKTUARIUS	
— Verkiesing van	
AKTUELE SAKE	
— Ad Hoc Kom.	488, 567
— Gemengde Huwelike	91, 514
— Opdrag aan Kom.	85, 514
— Verslag van Kom.	84, 514
ALGEMENE SAKE	
— Tydelike Kom.	455, 560
— Tydelike Kom. Verslag	455, 477, 556, 560

ALGEMENE SINODE

— Finansiering van	190,	213
— Werksaamhede	475,	555
ALG. SIN.		
— Samestelling	481,	563
— Verg. in toekoms	344,	550
ALG. S.S. KOM. EN JEUGKOM.	282	
— Gemeenskaplike Verslag	541	
ALL AFRICA CONFERENCE	33, 565	404, 460, 505,
AMPSDRAERS — Bevestiging van	306,	534
AMPTENARE — Toelae van voltydse	352,	551
ARBEIDERS — tekort in Kerk	301,	548
ARGIEFKOM. — Reglement	376,	451, 481, 562.
63		
ARGIEFSTUKKE	64,	506
ARGIVARISSE — Kom. van	377,	452, 562
— Raad van (B.VII.8)	376,	452, 544
A.S.K. — Begroting	209,	213, 484, 555
ASSESSOR — Verkiesing van	502	
ASSISTENT-SKRIBA — Verkiesing van	504	
ATTESTAAT		
— En lidmaatsertifikate	65,	506
— Reisende	563	

B

BANTOE INSTROMING	184,	520
BASIS VERDELING VAN FONDSE	475,	555
BEARBEIDING OORSESE STUDENTE	443,	549
BEELDRADIO	166,	524
BEGRAFNISDIENS	307,	317, 534, 546
BEGRAFNISSE OP SONDAE	391,	457, 560
BEGRIPPE MOEDER- EN DOGTERKERKE	358,	440, 522
BEGROTING — Alg. Sin.	64,	506
— Ander	348,	551
— Perm. Fin. Kom.	474,	554
BEHEER OOR ALLE KERKLIKE TYD-		
SKRIFTE	149,	511
BELEIDSVERKLARING I/S RASSE-		
AANGELEENTHEDE	391,	457, 560
BELGIË — Ned. Evangeliese Kerk	34,	505
BELYDENISAFLEGGING — Ouderdom	285,	542
BELYDENIS EN DOOP GELYKTYDIG	316,	546
BELYDENISKLAS	277,	541
BELYDENIS VAN GELOOF — Openbare	305,	316, 534, 546
BEROEP OP LIDMATE I/S FONDSE	555	
BEROEPSTELSEL	8,	70, 483, 506,
	564	
— Aanname van beroep	75,	507
— Afkondiging van beroep	381,	482, 563
— Beroeping tydens dieselfde vakature	73,	506
— Informasie oor kandidate	74,	507
— Omruiling van predikante	75,	507

— Predikante se name aan Ringskom.	74,	507		
— Predikant na drie jaar	73,	506		
— Publikasie i.s.	507			
BESKRYWINGSPUNTE	357			
— Alg. Sake	387			
— Diens van Barmh.	359			
— Ekumeniese Sake	399			
— Evangelisasie	359			
— Fondse	370			
— Jeug	360			
— Leer, liturgie en Kerkmusiek	391			
— Openbare Sed.	369			
— Publisiteit	404			
— Regskom. en Rev.	374			
— Sending	357			
BESKRYWINGSPUNTE DEUR AFGE-				
VAARDIGDES	386,	483,	564	
— Opstuur van	381,	482,	563	
BESLUITE ALG. SIN. — Mosie	569			
BESLUITEREGISTER	389,	456,	556	
BETITELING NIE-BLANKE LERAARS	149,	511,	569	
BEURSE WERELDRAAD V. KERKE	420,	460,	508,	565
BEVESTIGING V. AMPSDRAERS	317,	546		
BEVOLKINGSVERHOUDINGE	116,	516		
BIDDAE	21,	478,	504,	560
BIDDAG EN DANKDAG — Mosie	568			
BIDURE	389,	456,	560	
BIDUUR	309,	320,	456,	534,
		546		
BLOEDTOETSE BY ONGELUKKE	155,	517		
BOEKDEELTJIES	152,	514		
BREE MODERATUUR — Addisionele lede	529,	531		
— 1ste verslag van	21,	504		
— 2de verslag (Bylae A2)	412,	493,	566	
— 2de verslag	407,	508,	529	
— Nominasielys	526			
BRITSE EN SKOTSE KERKE	34,	505		
BRITISH COUNCIL OF CHURCHES	35,	505		
BRONNELYS — Jeug	262,	538		
BUITELANDSE LIDMATE BEARBEIDING	35,	299,	505,	548,
		570		
BUITELANDSE STUDENTE-BEARBEI-				
DING	443,	449		
BURO VIR KERKLIKE STATISTIEK	248,	475,	554	
BYBELGENOOTSkappe	35,	505		
BYBELKENNISEKSAMEN	278,	541		
BYBELVERKLARING — bestaande boeke	150,	513		
BYBELVERTALING EN VERKLARING				
— Verslag	150,	513		
BYBELVERTALING — Vordering	151,	152,	513,	514
BYBEL VIR ROOMSE KERK	35,	505		
BYWONING EREDIENSTE (Kinders)	276,	539		
BYWONING EKUMENIESE VERGADE-				
RING	36,	505		

C

CARA	184,	520
CHILIASME — Besluite van Alg. Sin. '62	424,	509
CHRISTENRAAD VAN S.A.	187,	521
CHRISTELIKE INSTITUUT — Besluit van Sinode	402,	459, 564, 565
— Besluit Breë Moderatuur	37,	407, 505, 508
— Brief van Direkteur	407,	459, 565
CHRISTELIKE LEKTUURFONDS	186,	520
CHRISTELIKE LEKTUURVOORSIENING	187,	520
CHRISTELIKE POLISIEVERENIGING	27,	505
CHRISTENGENEESHEERBOND	141,	513
CHRISTENRAAD VAN S.A.	36,	505
CONSTITUTION INDIAN CHURCH	466,	562
CREDO — Toonsetting van	546	

D

DAGGELDE OP REIS	373,	423, 448, 509, 552
DANKBETUIGINGS	571	
DEPT. VOLKSWELSYN — Skakeling met	234,	532
DERDE EEUFEESFONDS	188,	212, 521
DIAKENAMP — Herstel van	66,	506
DIAKONALE HANDLEIDING	234,	532
DIAKONALE SAKE	232,	532
DIENSBOEK — Opstel van	395,	445, 547
DIENSORDE (Kerkmusiek)	546	
DIENS VAN BARMHARTIGHEID		
— Perm. Kom. Verslag	230,	531
— Tyd. kom. Verslag	16,	503
DOOPGELOFTE VAN OUERS	277,	539
DOOPDIENS	305,	534
DOOP EN BELYDENIS GELYKTYDIG	316,	546, 547
DOOPSEËLS — Oordrag van	384,	483, 564
DOOPREGISTER	376,	452, 562
DORDTSE LEËRREËELS — viering bestaan	421,	446, 508, 547
DRANKBELEID	163,	518
DRANKVERSKAFFING IN WILDTUIN	155,	518
DRIE AFRIKAANSE KERKE	46,	490, 567
DUUR VAN BELYDENISKLAS	277,	541
DUUR VAN S.S.	275,	539

E

EEN HANDBOEK SKOOL EN S.S.	276,	539
EENHEID VAN N.G. KERKE	211,	401, 458, 564
EEN JEUGBLAD	288,	542
EENVORMIGHEID KERKJARE	312,	448, 552
EENVORMIGHEID VAN KERKLIKE WERKSAAMHEDE	303,	549
EENVORMIGHEID VERGOEDING	311,	453, 553
EERSTE MINISTER — Mosie	504	
EEUFEESVIERING, TRANSVAAL, Mosie	568	

EGSKEDIJNG EN HERTROU — Tug by	157,	517			
EGSKEDIJNGSWETTE — Opknapping van	165,	523			
EINDDOEL VAN GODSDIENSONDERWYS	284,	541			
EIENDOMME — Administrasie	27,	505			
EKUMENIESE BETREKKINGE	38,	505			
EKUMENIESE EENHEIDSTREWE	402,	459,	565		
EKUMENIESE LIGGAAM IN S.A.	400,	439,	529		
EKUMENIESE SAKE					
— Fondse	347,	551			
— Eerste Tydelike Kom. Verslag	438,	525			
— Tweede Tydelike Kom. Verslag	458,	564			
— Derde Tydelike Kom. Verslag	462,	565			
EKUMENIESE VERGADERINGS					
— Bywoning van	36,	505			
EKUMENIESE VERHOUDINGE	189,	211,	458,	521,	564
ENGELSE FORMULIERE	318,	546			
ENGELSSPREKENDES — N.G. Gemeentes vir	302,	548			
ESKATOLOGIE BY KATEGETIESE					
ONDERRIG	141,	513			
EVANGELIEDIENAARS — status	408,	508			
EVANGELISASIEPREDIKANT	475,	555			
EVANGELISASIETAAK	299,	547			
EVANGELISASIE					
— Tydelike kom.	16,	502			
— Verslag van kom.	289,	547			
— Eerste verslag van Tyd. Kom.	433,	549			
— Tweede Verslag van Tyd. Kom.	461,	549			
— Verwaarloosde kinders	287,	542			
EXCELSIOR SKOOL	475,	555			

F

FED. RAAD V. N.G. KERKE	419,	420,	430,	460,	
	508,	565			
— begroting	419,	433,	475,	555	
— reglement	420,	433,	562		
FED. VROUE SENDINGLIGGAAM	189,	521			
FEDERALE WERKSAAMHEDE	189,	521			
FEESDAE	389,	456,	556		
FILM — GEBRUIK IN S.S.	278,	541			
FINANSIELE IMPLIKASIES — Sinode	447,	476,	551,	555	
FINANS. KOM. — Verslag Perm. Kom.	342,	550			
— Alg. aanbevelings	351,	551			
FINANSIELE VERPLIGTING v. Kom's.	370,	447,	551		
FINANSIERING WERKSAAMHEDE ALG.					
SIN.	190,	521			
FONDSE — Tyd. Kom.	17,	503			
FONDSE — 1ste verslag Tyd. Kom.	447,	551			
— 2de verslag	453,	553			
— 3de verslag	474,	554			
— 4de verslag	20,	484,	555		
FONDSE VERDELING	475,	555			
FORMULIERE, HERSIENING	318,	546			

G

GEBOORTEBEPERKING	162, 476, 549, 550
GEBED BY GELEENTHEDE	320, 546
GEBEDSONDERWERP	30, 548
GEDENKKERK, Pietermaritzburg	519
GEESTELIKE BEARBEIDING	
GEVANGENES	190, 521
GEESTELIKE-KULTURELE VAK	419, 508, 543
GEESTELIKE GEMEENSKAP	
(Ad Hoc.-Kom.)	120, 491, 567
GEGISTE WYN BY NAGMAAL	359, 445, 547
GEHEIMHOUDING — persoonlike gesprek	385, 483, 564
GEHOORSAAMHEID V. SINODE	
BESLUITE	310, 534
GEKOMBINEERDE VERG.	381, 482, 563
GELOFTEDAG	165, 390, 456, 523, 560
G.E.M.	52, 190, 213, 357, 440, 453, 454, 553
GEMEENSKAP VAN GELOWIGES	39, 42, 407, 505, 508, 529
GEMENGDE HUWELIKE — Akt. Sake	91, 514
— Ad-Hoc Kom.	91, 489, 567
GENEESHÈRE VIR BANTOE	184, 520
GEREF. EKUMENIESE SIN.	38, 141, 213, 505, 513, 521, 555
— Bywoning van	209, 484, 555
— Ned. Gel. Belyd.	141, 473, 547
GERICKE — ds. J. S. (Moderator)	502
GESINSBEPLANNING DEUR GEBOORTE- REËLING	162, 518
GEVANGENES — bearbeiding van	190, 521
GEWETENSKLOUSULE	261, 367, 419, 442, 455, 508, 556
— Beskrywingspt.	367, 442, 542, 545
— Jeugverslag	260, 537
— Skole	261, 538
— Universiteite	261, 538
GODSDIENSONDERRIG (Jeug)	259, 535
GRAVENDEEL ds. — besoek	141, 513
GRENSVERANDERING (S.W.A.)	422, 508
GREYLING dr. E. — waardering	538
GROETE — oorbring van	39, 422, 505, 508, 534
GROETE — Christian Ref. Church	553
GRONDBESIT EN POLITIEKE REGTE	390, 456, 560
GRONDE AFLEGGING BELYDENIS	285, 592

H

HALLELUJALIEDERE	392, 444, 547
HANDBOEK VIR S.S.	276, 277, 539
HANDLEIDING VIR SKRIBA-KASSIERS, ENS.	352, 551

HEIDELBERGSE KATEGISMUS	
— Duideliker formulering	391, 444, 547
HEILIGING DAG VAN DIE HERE	137, 517
HERDERLIKE BRIEF	571
HERSiening — Mosie vir	507
HERSiening — PSALM- EN GESANG-	
BOEK	318, 546
HERSiening VAN FORMULIERE	394, 445, 547
HERSTEL DIAKENAMP	66, 506
HERVESTIGINGSFONDS	239, 531
HERVESTIGINGSFONDS — M.A.S.	239, 475, 555
HERVORMINGSDAG — Vasstelling van	149, 511
HOMRIGHAUSEN — Besoek prof.	142, 513
HONORARIA — Moderatuur	555
HUGENOTE KOLLEGE	302, 549
— Verteenw. op	238, 533
HUISGODSDIENS	276, 539
HULPVERLENINGSFONDS	231, 531
HUWELIKSDIENS	306, 317, 504, 546
HUWELIKS- EN BEGRAFNISDIENSTE	
— musiek by	309, 534
HUWELIKSVOORLIGTING — Jeug	262, 538
HUWELIKSVOORLIGTING OP	
HOËRSKOLE	157, 517

I

IMMIGRANTE	302, 549
INDIËRKERK — Kerkorde	218, 466, 562
Indiërsending	193, 211, 213, 521
— Finansiering	193, 357, 522, 553
— reglement	465, 562
INDUSTRIE	302, 549
INFORMASIE — by beroepe	75, 507
INHEEMSE KERKE — Beleid:	115, 516
INKOMSTEBELASTING	
— Versoek aan owerheid	477, 550
INKOMSTE EN UITGAWES ALG. SIN.	425, 509
INLIGTINGSDIENSTE — VERSLAG KOM.	179, 514
INSKAKELING V. JEUG	262, 538
INTERKERKLIKE HANDBOEK — Kom.	261, 538
INTERNASIONALE RD. V. CHRISTE-	
LIKE KERKE	424, 509
INTERPRETASIE REGLEMENT	380, 480, 563
ISOLASIE NASKOOLSE JEUG	282, 541

J

JAARBOEK	146, 510
— aankoop van	149, 511
— Herrangskikking	149, 511
— Kompilator	512
JAPAN — PLATTELANDSE SENDING	197, 213, 521
JEUGBELEID — Alg. besluit	260, 537
— resultaat v. studie	254, 536

JEUGBLAD — een kerklike	288,	542		
JEUG JAAR	266,	480,	566	
JEUGKOMMISSIE — Aanbevelings	254,	536		
— Een kom. vir alle Jeugwerk	249,	535		
— Onderhandelinge	263,	538		
— Reglement	255,	479,	536,	566
— Samestelling	255,	536,	544	
— Skoolgaande kind	257,	536		
— studente en opleiding	257,	535		
— Tyd. Kom.	17,	478,	502,	566
— Verslag Kom.	249,	535		
JEUGKONTAKBUBRO'S	262,	539		
JEUGLEIERS	258,	262,	537,	538
JEUGSTUDIEKOM. — Verslag	253,	535		
JEUGVERSLAG — Kerk en vereniging	258,	537		
— Naskoolse Jeug	257,	535		

K

KAAPSE EKUMENIESE STUDIELIGGAAM	400,	439,	524	
KAMPE VIR JEUG	287,	542		
KANDIDATE — Legitimasié van	376,	451,	562	
KANTOOR				
— Algemene Sendingkom.	183,	520		
— Scriba Synodi	62,	505		
CAPELANE EN VELDPREDIKERS				
— Geamendeerde verslag	493,	566		
KATEGETIESE ONDERRIG	369,	443,	503,	543
KATKISASIEBOEK	367,	368,	442,	543
KEET — Huldigung Prof. B. B.	514			
KENNIS VAN KINDERSIEL	284,	541		
KERKBESOEK — Versuim van	387,	455,	556	
KERKBODE	145,	420,	508	
KERKBODE — Intekening op	149,	511		
KERKBOU				
— Adviesburo	388,	456,	556	
— Voorligting aan Kerkrade	544			
KERK EN STAAT	517			
KERK EN VOLK	123,	126		
KERKHERVORMING 450 jarige herd.	421,	508		
KERK, HULPDIENS EN VERENIGING	258,	537		
KERKJARE — EENVORMIGHEID	312,	448,	552	
KERKLIKE BUBRO VIR STATISTIEK	243,	534		
KERKLIKE DIENSTE VAN BARMHARTIGHEID				
— Omvang van	239,	240,	533	
KERKLIKE EENHEID EN GESAMENT-				
LIKE AANBIDDING	403,	460,	565	
KERKLIKE HULPDIENS	372,	448,	552	
KERKLIKE INSTANSIES				
— Samewerking van	401,	439,	529	
KERKLIKE KLEED	309,	319,	534,	546
KERKLIKE STATISTIEK	32,	505		
KERKLIKE SUSTERSHULPDIENS	238,	533		

KERKLIKE TYDSKRIFTE	23, 447, 504, 551
— Aanstelling redakteur	149, 510
— Beheer oor alle	149, 511
— Reglement vir Kom.	148, 510
— Verslag van Kom.	143, 509
KERKLIKE VERHOUDINGE	
— Verslag Kom. vir Akt. Sake	95, 515
KERKMUSIEK EN LITURGIE	
— Druk van Verslag	304, 534
— Gedrukte Verslag	310, 534
— Meer vergaderings	310, 534
— Naam van Kom.	304, 310, 534
— Personeel	310, 534
— Samestelling van Kom.	310, 544
— Verslag van Kom.	303, 545
KERKMUSIEK — Kom. vir	398, 446, 547
KERKORDE	570, 581
— Art. 32	382, 482, 563
— Art. 41	378, 480, 563
— Art. 48	385, 483, 564
— Art. 49 (a)	421, 508
— Getoets Geref. beginsels	561
— N.G. Indiëkerk	218, 466, 562
— Wysiging van artikels	377, 452, 562
KERKSEËL	23, 458, 504, 508, 560
KERKSENSUS — Opneem van	248, 475, 554
KERK — visitatore	379, 456, 481, 556, 563
KINDERS IN S.S. VAN ANDER KERKE	275, 539
K.J.V. — Onderhandelinge met Jeugkom.	263, 538
KLEREDRAG	504
KLOOSTERSKOOL — Kimberley	141, 513
KOLLEKTE	
— Gedenkkerk, P.M. Burg	519
— Oggenddiens	310, 545
KOMMISSIES — Benoeming van	503
KOMMISSIE VAN ALG. SIN.	376, 379, 382, 480, 482, 544, 563
KOMMISSIE VAN ALG. SIN.	
— Finansiële verpligte	370, 447, 551
KOM. VIR ARGIVARISSE	377, 452, 562
KOMPILATOR, JAARBOEK	512
KONGRES OOR GEBOORTEBEPERKING	
— Reëling van	477, 550
KONKUBINAAT	165, 523
KONSTITUERING VAN SIN.	500
KONSTITUSIE — Teologiese skole	215, 424, 473, 562
KONTINUITEIT — S.S.	280, 541
KOÖRDINASIE — S.S.	279, 541
KOÖRDINERING — Protestantse aksie	140, 513
KOÖRDINERING VAN WERKSAAMHEDE	352, 551

KORTBEGRIP — Hersiening van	392,	444,	547
KRAAMDIENSTE — Vrye	477,	550	
KROMMINGA — Groete dr. J. H.	553		
KRUISBANIER	140,	513	
KWEEKSKOOL STUDIEFONDS	373,	448,	552

L

LANGVERLOF VIR PREDIKANTE	352,	423,	462,	509,
	549,	551		
LEER EN PROTESTANTSE AKSIE — Verslag	139,	513		
LEERINHOUD VAN ONDERRIG OP SKOLE	259,	535		
LEERKOM. — Tydelike	18,	503		
LEER, LITURGIE EN KERKMUSIEK				
— Samestelling van kom.	310,	544		
— Tyd. Kom. Verslag	444,	547		
— Tyd. Kom. tweede verslag	473,	547		
LEESKUNDE ONDER BANTOE	184,	520		
LEGITIMASIE	484,	564		
— En opleiding van Predikante	68,	506		
— Kom.	544			
— Van kandidate elders opgeleei	376,	451,	562	
LEKKASIE TUSSEN BELYDENIS EN K.J.V.	281,	541		
LEKTUUR — Sedeondermynende	155,	517		
LESREEKS VIR S.S.	277,	539		
LEWENSONDERHOUD — Predikante	371,	419,	447,	508,
	552			
LIDMAATSERTIFIKATE	376,	452,	562	
LIDMAATSKAP SENDINGWERKERS	358,	440,	522	
LIDMATE IN BUITELAND	26,	505		
LITURGIESE FORMULIERE				
— Hersiening van	307,	534		
— In Engels	308,	534		
LITURGIESE ORDE	393,	445,	547	
LOTERY EN WEDDENSKAPPE	166,	524		

M

MAATSKAPLIKE EUWELS — Beleid i.s.	162,	518		
MAKATINIVLAKTE — Sending	198,	213,	454,	521,
	553			
MATIGHEIDSBOOND — Skakel met	155,	517		
MEMA — Toekenning uit C.L.F.	187,	520		
MENSLIKE VERHOUDINGE — Akt. Sake	86,	120,	514	
METODIEK IN S. S.	277,	541		
METODIEK VAN EVANGELIASIE	300,	548		
MOEDER- en DOGTERKERKE				
(Ad Hoc Kom.)	113,	490,	567	
MOEDER- EN DOGTERKERKE	109,	383,	482,	515,
	563			
MODERATOR — dr. Gericke	502			
MODERATOR — Volmag aan	504			

MOSIES	568
MOSIES VIR HERSIENING	507
MUSIEK IN DIE EREDIENS	318, 546
MUSIEKKOM. O.V.S.	515

N

NAAM VAN GOD IN GRONDWET	164, 523
NAAM VAN N.G. SENDINGKERKE	358, 440, 522
NAGMAAL — Die	394, 445, 547
NAGMAALSDIENS	305, 534
NAGMAALSFORMULIER — Verkorte	397, 445, 547
NAGMAALSVIERING	394, 445, 547
NAGMAALSVIERING — Instellingswoorde	398, 446, 547
NAGMAALSWYN	393, 445, 547
NAGRAADSE TEOLOGIESE STUDIE	421, 508
NASIONALE WELSYNSRADE —	
— Skakeling deur die A.K.D.B.	238, 533
— Navorsing deur A.K.D.B.	233, 532
NASKOOLSE JEUG — Jeugverslag	257, 537
NEDERLANDSE GELOOFSBELYDENIS	141, 473, 547
NEDERLANDSE KERKE — Besoek aan S.A.	39, 505
N.G. SENDINGKERK — Seënwense aan Sin.	535
NIE-BLANKE LERAARS — Betiteling	149, 511
— Revisie van besluit	569
NOMINASIE VAN PREDIKANTE IN VOLKSRaad	388, 455, 556
NOTULERING VAN VOORSTELLE EN AMENDEMENTE	519
NUWE FORMULIERE	316, 546
NUWE KATEGISMUS	392, 444, 547
NUWE TESTAMENT REEKΣ	
— Voltooiing van	152, 514

O

OBJEK VAN EVANGELISASIE	299, 548
OGGENDDIENS	304, 310, 534, 545
OGGENDDIENS — Orde van	310, 534
OMRUILING VAN STANDPLASE	75, 507
ONDERHANDELINGE JEUGKOM. MET K.J.V. en A.C.S.V.	263, 264, 538
ONDERHOOFDE EN ONDERWYSERS	
— Aanstelling van	275, 539
ONDERTEKENINGSFORMULIER	376, 451, 562
ONDERWYSERS EN DOSENTE — Mosie	569
ONDERWYSKONGRES	26, 505
ONGEWENSTE PUBLISITEIT	420, 477, 508, 550
ONTUGWET	158, 518
OORVLEUELING — Skool en na-skool	281, 541
OPDRAGTE VAN ALG. SIN.	424, 509
OPENBARE BELYDENIS VAN GELOOF	316, 546
OPENBARE SEDELIKHEID	
— Aanvulling van Kom.	569

— Verslag van Kom.	152, 163, 517, 523
— Verslag van Tyd. Kom.	441, 524
— Tweede Verslag van Tyd. Kom.	476, 549
OPENINGSREDE — Sinode	519, 576
OPENING VAN ALG. SIN.	
— Reglement van Orde	546
OPLEIDING EN LEGITIMASIE EVANGELIEDIENAARS	
OPLEIDING VAN PREDIKANTE (Jeugverslag)	68, 375, 381, 385, 482, 483, 563, 564
OPVOEDING EN ONDERWYS	288, 542
OPVOEDING ONDERWYS EN GODSDIENSONDERRIG OP SKOLE	366, 442
OPVOEDKUNDIGES — Dank aan	259, 535
ORDE VAN OGGENDDIENS	538
ORDE — VERSLAG, KOM. VAN	310, 545
OUDERDOM — Belydenisaflegging	13, 502
OUERS EN DOOPSGELOFTE	284, 542
OWERHEID — Versoek aan i.s.	276, 539
Vrye Kraamdienste en Inkomstebelasting	477, 550
OWERSPEL AS MISDAAD	158, 517

P

PENSIOENSKEMA — Predikante	372, 448, 552
PERMANENTE KOMMISSIES	
— Aktuele Sake	84, 514
— Bybelvertaling en Bybelverklaring	150, 513
— Diens van Barmhartigheid	230, 531
— Evangelisasie — Verslag	289, 547
— Finansiële kom. — Aanbevelings	437
— Finansiële kom. — Verslag	342, 550
— Inligtingsdienste — Reglement	179, 514
— Kerklike Tydskrifte	143, 509
— Kerkmusiek en Liturgie	303, 534
— Leer en Protestantse Aksie	139, 513
— Metode van samestelling	543, 544
— Openbare Sedelikheid	152, 163
— Orde	502, 517, 523
— Personeel	376, 485, 544, 557
— Regskom. — Verslag	64, 506
— Samestelling van	485, 557
— Sending	182, 520
— Sondagskool — Verslag	267
PERSONEEL VAN PERM. KOMMISSIES	376, 485, 544, 557
PERSONEEL VAN S.S.	278, 541
PERSOONLIKE GESPREKKЕ EN GEHEIMHOUDING	
PIETERMARITZBURG GEDENKKERK	385, 483, 564
POLISIEDANSE	519
	153, 517, 523

POLISIE EN WEERMAG	
— Bearbeiding van	26, 408, 505, 508
POLISIEKAPELANE	302, 433, 549
POLISIEVERENIGING	271, 505
POLITIEKE REGTE VAN KLEURLINGE	390, 457, 560
POSISIE VAN VROU IN KERK	387, 455, 556
POSSEÉLS, I.V.M. 300 JARIGE BESTAAN	27, 505
PRAKTISE DIENSWERK VAN KIND	285, 542
PRAKTISE IMPLIKASIES (Jeug)	255, 478, 566
PREDIKANTE	
— Beroep na drie jaar	73, 506
— Buitelandse	35, 505
— Lang verlof	352, 423, 509, 551
— Lewensonderhoud	419, 508
— Omruiling van	75, 507
— Opleiding	381, 482, 563
— Salarisskaal	344, 447, 551, 552
— Salaris van	345, 550
— Vir evangelisasie	289, 547
— Volksraad	388, 455, 556
PRESBITERIAANSE ALLIANSIE	39, 505
PRESBITERIAANSE KERK	
— Skakelkom	430, 509
— Verhouding tot	399, 439, 525
PRINSIPIËLE VERANTWOORDING VAN PUNTESTELSEL	447, 551
PROTESTANT PRESS SERVICE	40, 505
PROTESTANTSE AKSIE	437, 560
— Kom. vir	544
— Koördinering van Psalm en Gesangboek	140, 513
— Hersiening van	308, 318, 534, 546
— Verslag Revisie- Kom.	327, 546
PUBLIKASIES I.S. OPENBARE SEDELIKHEID	157, 517
PUBLISITEIT	
— I.V.M. A.K.D.B.	235, 532
— Ongewenste	420, 477, 508, 550
— Tyd. Kom.	19, 503
— Tyd. Kom. Verslag	438, 512
— Tyd. Kom. 2de verslag	477, 550
PUNTESTELSEL — Verantwoording i.s.	447, 551
R	
RAAD VAN ARGIVARISSE	377, 452, 544
RAAD VAN KERKE VAN GEREF. BELY-DENIS	401, 458, 564
RADIO	303, 549
RASSEAANGELEENTHEDE — Beleidsverklaring	391, 457, 560
RASSEVRAAGSTUK	528
RAS, VOLK EN NASIE	86, 488, 567
REDAKTEURS — Aanstelling van	149, 510

REDAKTEUR

- Kerklike Tydskrifte 143, 510
- Voorligter 512

REËNPYLE 389, 456, 556

REFORMED CHURCH OF AUSTRALIA 40, 505

REGLEMENT VAN ORDE

- Opening van Alg. Sin. 546

REGLEMENT VIR

- Administrasie en Beheer 429, 509
- Administrasie en Eiendomme 27, 505
- Administrasie en Fondse 27, 454, 554
- Argiefkom. 376, 451, 481, 562, 563
- Federale Raad van N.G. Kerke 420, 433, 562
- Indiërsending 465, 562
- Jeugkom. 255, 479, 536, 566
- Kom. vir Inligtingsdienste 179, 514
- Kom. vir Kerklike Tydskrifte 148, 510
- Scriba Synodi 29, 505

REGSKOMMISSIE

- Tydelike- en Revisie 18, 503
- Tydelike — Eerste verslag 449, 561
- Tydelike — Tweede Verslag 465, 562
- Tydelike — Derde Verslag 480, 563
- Verslag van 64, 506

REISENDE ATTESTAAT 563

REIS- EN VERBLYFKOSTE 31, 373, 448, 505, 552

REISKOSTE — LUGKOETSKAARTJIES

REISKOSTE VAN KOMMISSIES 352, 551

REVISIE — Mosie teruggetrek 31, 505

RIGTINGE BINNE KERK 570

RINGSKOM. — Voorlegging van name by be-

roep 74, 507

ROLPRENTEN EN OPVOERINGS 156, 517

ROOMSE SKOLE — Kinders vir 386, 483, 564

ROOMS KATOLISISME 527

„RONDOM DIE EREDIENS”

— Opdrag aan Kom. 546

S

SABBATSHEILIGING 85, 137, 480, 514, 517, 563

SALARISSKALE 344, 447, 551

SALARISSE DOSENTE 206, 454, 553

SAMEWERKING — Afrikaanse kerke

(I.K.K.) 261, 538

— Kerk en owerheid (onderwys) 261, 538

SANGBUNDEL — Een vir hele kerk 398, 446, 547

S.A.U.K. — Adviserende Komitee 438, 512

SCRIBA SYNODI — Hulp vir 20, 484, 555

— Reglement 29, 505

— Staat v. Ink. en Uitgawes	425,	509		
— Verkiesing van	503			
— Verslag van (1ste)	62,	505		
— Tweede verslag	419,	449,	475,	508,
— Verslag (Finansiële)	43,	506		
SEDE-ONDERMYNENDE LEKTUUR	155,	163,	517,	523
SEËNWENSE AAN SINODE	425,	506,	509,	512,
	540,	564		
SEKRETARIS A.K.D.B.	408,	508		
SEKRETARISSE BENOEM	31,	505		
SELFSTANDIGE INHEEMSE KERK	115,	516		
SENDING — Begrippe Moeder- en dogterkerke	358,	440,	522	
— Boesmans (onder)	358,	440,	522	
— Begroting	209,	522		
— Cara	184,	520		
— Christenraad v. S.A.	187,	211,	521	
— C.L.F.	186,	520		
— Derde Eeuveefonds	188,	520		
— dosente	204,	522		
— ekumeniese verhouding	189,	521		
— Federale vroueliggame	189,	521		
— Federale werksaamhede	189,	216,	521	
— Finansiering	190,	52		
— G.E.M.	190,	213,	357,	440,
	453,	521,	522,	553
— Geref. Ekum. Sin.	192,	213,	521	
— Hospitale	202,	521		
— Indiër	193,	211,	215,	521
— Indiër (finansiering)	357,	440,	522	
— Japan Plattelandse	197,	213,	521	
— Sendingkongres	198,	521		
— Lewensonderhoud	198,	521		
— Lidmaatsk. v. Werkers	358,	440,	522	
— Makatinivlakte	198,	521		
— MEMA	187,	520		
— Mosie van dank	570			
— Naam v. Sendingkerk	358,	440,	522	
— Opleiding Zoeloes	357,	440,	522	
— Sendelingvereniging	200,	521		
— Sendingblad	199,	521		
— Sendingleraar	200,	521		
— Seperatisme	201,	521		
— Sosio-ekonomiese endersoek	202,	521		
— Stofberg — Gedenskole	202,	521		
— S.W.A.	208,	522		
— Verslag Perm. Kom.	182,	520		
— Verslag Tyd. Kom.	440,	522		
SENDELINGVERENIGING	200,	521		
SENDINGBLAD	521			
SENDINGHOSPITAAL	202,	521		
SENDINGLERAARS	200,	521		

SENDINGLERAARS, LIDMAATSKAP	68, 506
SENDINGGORDE	201, 358, 440, 521, 522
SENDINGSEKRETARIS — Aanstelling	183, 520
SENDINGTAAK IN S.W.A.	358, 453, 553
SENDINGWERK ONDER INDIÉRS	193, 351, 453, 553
SELFSTANDIGE INHEEMSE KERKE	115, 516
SEPERATISME	31, 201, 505, 521
SESDE LEERSTOEL, TEOL. FAK.	373, 448, 552
SINODE — afgevaardigdes (veranderinge)	427, 428
SINODEBESLUITE — Gehoorsaamh. aan	310, 534
SINODE — Konstituerung	500
SINODE — Voorbereiding van	33, 63, 505
SITTINGSDAE, VOLGENDE SINODE	570
SKAKELKOMITEE — Presbiteriaanse kerk	430, 509
SKEMA VAN WERKSAAMHEDE	502
SKIET NA WOLKE	85, 514
SKOOLGAANDE KIND (Jeugkom.)	257, 536
SKOOLGAANDE DOOPLIDMATE	382, 482, 563
SONDAE-Aantal vir S.S.	275, 539
SONDAGKOERANTE	165, 524
— Verspreiding deur kinders	524
— Opdrag aan Moderatuur	524
SONDAGSKOOL — apart v. erediens	275, 539
— personeel	278, 541
SONDAGSKOOLKOMMISSIE — verslag	269, 279, 535, 539
SONDAGSKOOL — waardering	566
SONDAGSPORT	153, 161, 517, 518
SONDAGWETTE — Konsolidering	159, 518
SORGBEHOEWENDE KIND	260, 537
SOUTHERN RHODESIA CHR. CONFERENCE	462, 565
SPOORWEGBEARBEIDING	302, 549
STAATSDEPARTEMENT — Skakeling met	235, 532
STAATSLOTERY	32, 505
STATISTIEK — buro vir kerklike	32, 248, 475, 505, 554
— kerklike	32, 505
STATUS VAN PREDIKANTE	68, 385, 408, 449, 508, 561
STATUSVERLENING (Jeugkom.)	386, 483, 564
STEMOPNEMERS	501
STOFBERG-GEDENKSCHOOL	202, 521
STOFBERG TEOLOGIESE SKOLE	206, 423, 454, 484, 509, 553, 555
— Begroting	206, 522
— Bevest. dosente	207, 522
— Dosente	204, 522
— Evangeliste	521
— Evangeliekursus	203, 521
— Finansies	206, 522
— Gevorderde opleiding	205, 213, 522

— Handboek, Biblioteek	206,	522
— Konstitusie	215,	424,
— Konstitusie Sentr. Bestuur	424,	509
— Kursus vir leraars	205,	522
— Leraars	203	
— Ondersoek	204,	521
— Skool Tswanas	205,	522
— Toelatingsekteleeraar	207,	522
STUDENTE OPLEIDINGSGROEPE	257,	535
STUDIESTUKKE (Jeug)	262,	538
SUBJEK VAN EVANGELISASIE	299,	548
SUBKOMMISSIES (Jeug)	255,	478,
SUID-WES SENDING	208,	358,
SUIWERING VAN GROSLYS	381,	453,
	553	522,
	381,	482,
	563	

T

TEOLOGIESE FAKULTEIT — 6de leerstoel	31,	373,
TEOLOGIESE INSTITUUT BINNE EIE	448,	505
KRING	381,	483,
TOELATING — tot evangeliemediening	76,	450,
— studente	422,	508
TRAKTEMET LERAARS	372,	448,
TREKARBEID	133,	130,
TUG	303,	549
TUSSENKERKLIKE KOM.	40,	505
TYDSKRIFTE, KERKLIKE	23,	504
TYDELIKE KOM. VERSLAE		
— Alg. Sake	455,	544,
— Alg. Sake (2de verslag)	477,	560
— Diens van Barmh.	16,	441,
— Ekumeniese Sake	438,	525
— Ekum. Sake (2de)	458,	564
— Ekum. Sake (3de)	462,	565
— Evangelisatie	16,	433,
— Fondse (1ste)	547,	461,
— Fondse (2de)	549	502,
— Fondse (3de)	17,	447,
— Fondse (4de)	551	544,
— Fondse (5de)	453,	556
— Fondse (6de)	474,	553
— Fondse (7de)	20,	484,
— Jeug	17,	442,
— Jeug (2de)	478,	502,
— Kommissies Samestelling	485,	524,
— Leer, Liturgie, Kerkmusiek	18,	444,
— Leer (ens) 2de	473,	503,
— Openb. Sedelikheid	441,	547
— Openb. Sedelikheid (2de)	476,	524
— Publisiteit	19,	438,
— Regskom. en Revisie	18,	503
— Regskom. (2de)	465,	562

— Regskom. (3de)	480,	563
— Sending	440,	522

U

UITBREIDING (Vorm G)	382,	482,	563
UITSAAIDIENSTE	438,	512	
UITVOERING V. BESLUITE (Jeug)	256,	479,	566
UNIFORME LEERGANG GODSDIENS- ONDERRIG	261,	538	
UNITED CHURCHES	40,	505	
UNIVERSITEITSKOLLEGES	553		
UNIVERSITEITSRAAD, DANK MUSIEK- PROGRAM	519		

V

VERTEENWOORDIGING — Sinodes	384,	483,	564	
VAKANSIEDAE	389,	456,	556	
VAKATURES OP KOM.	32,	505		
VAN DER MERWE dr. A. J.				
— Mosie van waardering	568			
VAN DER WESTHUIZEN mnrr. G.				
— Mosie van waardering	568			
VAN DER WESTHUIZEN WYLE dr. M. J.				
— Mosie van waardering	513			
VATIKAANSE KONSILIE	408,	416,	508	
VELDPREDIKERS				
— Geamendeerde verslag	493,	566		
— Reorganisasie i.v.m.	433,	549		
VERENIGING VAN AFR. KERKE	421,	461,	508,	565
VERGADERINGS ALG. SIN. IN TOEKOMS	344,	448,	552	
VERGADERPLEK ALG. SIN.	373,	448,	552	
VERGOEDING PREDIKANTE				
— Eenvormigheid van	371,	453,	553	
— En amptenare	370,	447,	551	
VERHOUDINGE — Moeder- en dogterkerke	109,	515		
VEROOTMOEDIGING BY BEROEP PRE- DIKANTE	72,	506		
VERSLAG BREË MODERATUUR				
— Bylae A2 (Tweede Verslag)	493,	566		
VERSLAGVORM VIR KERKRADE	140,	513		
VERSOEKSKRIF, P.G. WARNICH	386,	486,	564	
VERTEENWOORDIGERS OP KOMMISSIES (B VII 9)	377,	452,	544	562
VERWELKOMING	503			
VERWOERD — Hulde wyle dr. H. F.	408,	504,	508	
VISITATORE — Kerklike	379,	456,	481,	556,
	563			
VOLGENDE SINODE — Sittingsdae	570			
VOLHARDENDE VERSUIM VAN KERK- BESOEK	387,	455,	556	
VOLKSGESKIEDENIS AS SKOOLVAK	367,	442,	542	
VOLKSKONGRES — Opvoeding en Onderwys	261,	538		

VOLTYDSE AMPTENAAR, JEUGKOM.	262, 454, 475, 538,
	554, 555
VOORBEHOEDMIDDELS	157, 517
VOORBEREIDING — Katkisante	542
VOORBEREIDINGSDIENS	320, 546
VOORBEREIDING VAN SIN.	33, 505
VOORLIGTER	146, 510
— Intekening op	129, 511
— Redakteur van	512
VOORSITTERS — Aanspreekvorm	388, 455, 556
VOORSKOOLSE KINDERS	285, 542
VOORSTELLE EN AMENDEMENTE	
— Notulering van	519
VORM G — Uitbreiding van	382, 482, 563
VOTUM — OGGENDDIENS	310, 545
VROUE FEDERALE LIGGAAM	189, 521
VROUE HULPDIENS	359, 387, 441, 455, 533, 556
VROU IN DIE KERK	387, 455, 556
VRYMESSELARY	33, 505
VRYWILLIGE ONTHOUING	369, 441, 524
V.V.O.KABELGRAM AAN VERTEEN- WOORDIGERS VAN S.A.	516

W

WEERMAG — Bearbeiding lede van	493, 566
WÉRELD BOND VAN GEREF. KERKE	39, 566
— Lidmaatskap van	400, 439, 526
— Vraelys	141, 513
WÉRELDRAAD VAN KERKE	528
— Beurse	420, 508
WERKENDE MOEDERS	369, 441, 524
WERKMETODE ALG. SIN.	384, 483, 564
WERKRESERVERING	390, 457, 560
WET OP WINKELURE	153, 517
WOLKE — Skiet van pyle na	85, 514
WOORDGEBRUIK — Mosie	570
WYN BY NAGMAAL	395, 445, 547
WYSIGING VAN ARTIKELS	69, 377, 562

Z

ZOELOESPREEKENDE BANTOELERAARS	
— Opleiding	357, 440, 522